

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค
การสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

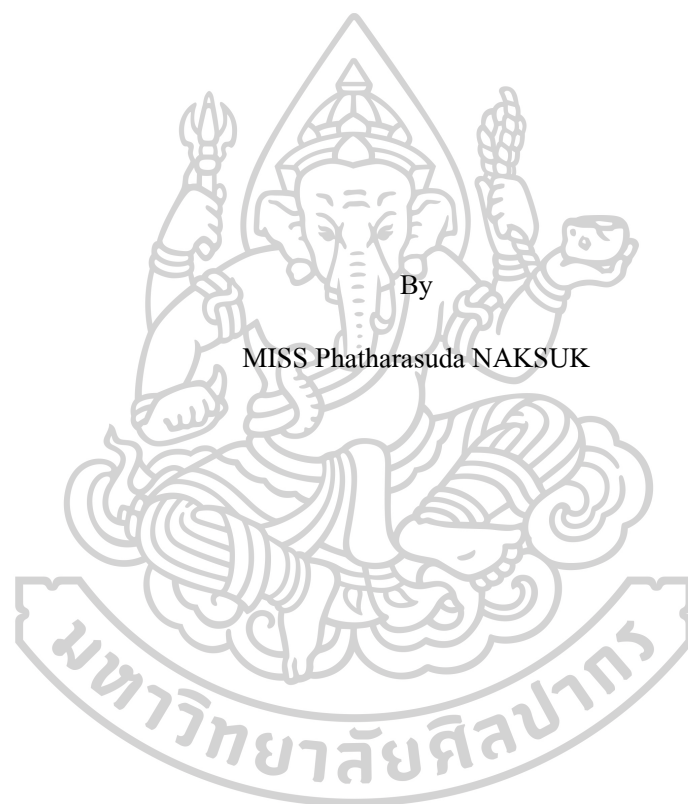
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดย
ใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOM
SUKSA 6 STUDENTS BY USING 5W1H TEACHING TECHNIQUES IN
CONJUNCTION WITH LOCAL LITERATURE IN THE CENTRAL REGION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2021

Copyright of Silpakorn University

61263321 : หลักสูตรและการสอน แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : เทคนิคการสอน 5W1H, วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง, การอ่านจับใจความ

นางสาว ภัทรสุดา นาคสุข: การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้ย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H
ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มี
ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง กลุ่ม
ตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวียงทูน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน
18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดย
ใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถใน
การอ่านจับใจความซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้แบบทดสอบฉบับเดียว ทดสอบ
ก่อนเรียน-หลังเรียน สลับตัวเลือก 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการ
เรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยผลการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ
16.89 มากกว่าก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.78 2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม
ท้องถิ่นภาคกลาง มีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยความคิดเห็นด้าน
ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในระดับความคิดเห็นมากที่สุด

61263321 : Major (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

Keyword : 5W1H teaching technique, Local Literature in the Central Region, reading comprehension

MISS PHATHARASUDA NAKSUK : THE DEVELOPMENT OF READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOM SUKSA 6 STUDENTS BY USING 5W1H TEACHING TECHNIQUES IN CONJUNCTION WITH LOCAL LITERATURE IN THE CENTRAL REGION THESIS ADVISOR : PH. D. ATIKAMAS MAKJUI

The purposes of this thesis were to 1) compare an ability in reading comprehension of Prathomsuksa 6 Students before and after learning by using 5W1H teaching technique with Local Literature in the Central Region 2) study opinion of Prathomsuksa 6 Students toward learning by using 5W1H teaching technique with Local Literature in the Central Region. The sample group was 18 students from Prathomsuksa 6 Students in the second- semester Academic Year, 2021 at Wat Wiang Thun School. The instruments used for gathering data consisted of 1) reading comprehension by using 5W1H teaching technique with Local Literature in the Central Region of Prathomsuksa 6 Students Lesson Plan. 2) reading comprehension assessment multiple choice question that have 4 selections Take a single test Pre- test - post- test toggle choice. 3) Student opinion questionnaire to learning by using 5W1H teaching technique with Local Literature in the Central Region. The mean , and standard division (S.D.)

The results of the study were as follows: 1) Overview summary ability in reading comprehension of Prathomsuksa 6 Students pre-test when comparative scores before and after learning found that the scores after learning were higher than before learning. 2.) opinion of Prathomsuksa 6 Students toward learning by using 5W1H teaching technique with Local Literature in the Central Region have overall opinion was at the highest-level those opinions about the benefits of learning were at the highest level of opinion.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาชี้แนะให้คำแนะนำแนวทางในการดำเนินงาน ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากท่านอาจารย์ ดร.อริกมาส มากจ้อย และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วัฒนวัฒนวรชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ ดร.สง่า วงศ์ไชย ผู้ทรงคุณวุฒิ และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่ชี้แนะข้อบกพร่อง และให้ความรู้เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัฒน์ บุญสม และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิริยา วิริยารัมภะ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ให้มีประสิทธิภาพ และมีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายชอ พันธุ์ศักดิ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเวียงทูน คณะครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวียงทูน ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่าน บิดา มารดา ครอบครัว กัลยาณมิตร ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาบุพการี ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้วิชา ซึ่งส่งผลให้ผู้วิจัยได้ศึกษาจนสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

นางสาว ภัทรสุดา นาคสุข

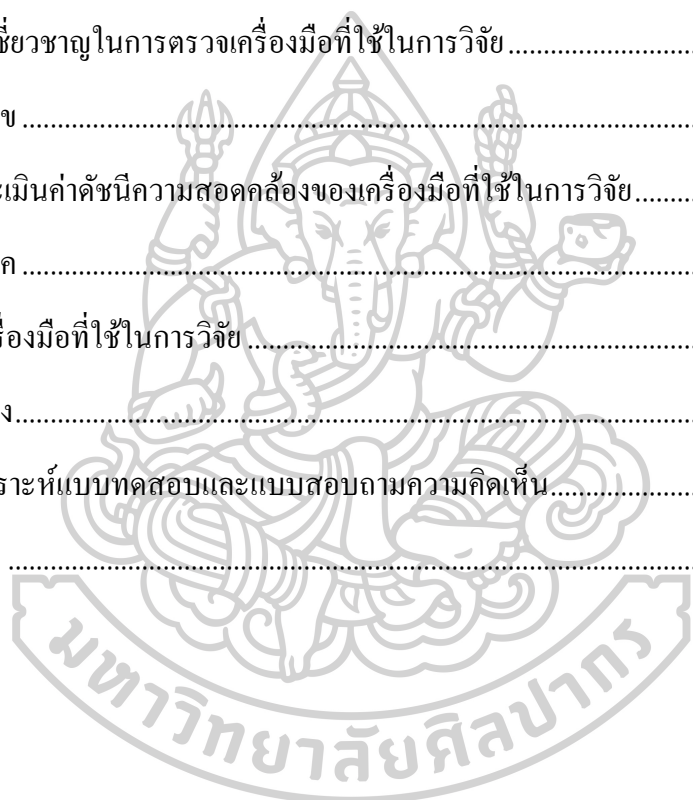
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
คำถามงานวิจัย	9
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	9
สมมติฐานงานวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย	10
ระยะเวลาในการทำวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
ประโยชน์ที่ได้รับ	13
บทที่ 2	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	14

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ.....	22
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค 5W1H	34
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	61
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
บทที่ 3	82
วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
1. กำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	82
2. ตัวแปรที่ศึกษา	83
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	83
4. แบบแผนการวิจัย	83
5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย.....	83
6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
7. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
8. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	97
9. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
บทที่ 4	102
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลาง.....	102
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	104
บทที่ 5	108
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108

สรุปผลการวิจัย	109
อภิปรายผล.....	109
ข้อเสนอแนะ.....	116
รายการอ้างอิง	117
ภาคผนวก	123
ภาคผนวก ก	124
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	124
ภาคผนวก ข	126
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	126
ภาคผนวก ค	130
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ง.....	182
ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบและแบบสอบถามความคิดเห็น.....	182
ประวัติผู้เขียน	187

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 โครงสร้างรายวิชา วิชาภาษาไทย ท16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2	18
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์วิธีการสอนอ่าน.....	59
ตารางที่ 3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับ วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง.....	60
ตารางที่ 4 เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง.....	86
ตารางที่ 5 ประเด็นในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการทดลองใช้ (Try out).....	89
ตารางที่ 6 แสดงการดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้ เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง.....	97
ตารางที่ 7 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง.....	99
ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง .	103
ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง.....	104
ตารางที่ 10 รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	125
ตารางที่ 11 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการ สอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	127
ตารางที่ 12 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่าน จับใจความ	128
ตารางที่ 13 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่น ภาคกลาง.....	129

สารบัญตาราง(ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 14 ผลการหาค่าความยาก (p) อำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ.....	183
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง.....	184
ตารางที่ 16 คะแนนความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	186

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
แผนภาพที่ 2 แบบแผนการทดลองแบบการทดลองขั้นพื้นฐาน.....	83
แผนภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการโดยใช้เทคนิค 5WIH ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลาง	90
แผนภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ	93
แผนภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น	96

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เพราะนอกจากการอ่านจะก่อให้เกิดความเพลิดเพลินแล้วการอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อให้ทันเหตุการณ์ และยังเพิ่มพูนสติปัญญาของบุคคลให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริง ซึ่งผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปใช้ประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคมได้ การอ่านนอกจาก จะมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้นแล้ว ในทางด้านการศึกษาค้นคว้าผลการเรียน และความสำเร็จในการเรียนนั้นยังขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการอ่านด้วย โดยเฉพาะผู้ที่มิทันทักษะการอ่านได้เร็วและเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดีดังที่ จีรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า “การอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีการพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาความคิด และการสรุปข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกิดความเข้าใจสังคม และรู้จักรูปแบบของสารประเภทต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ มณีรัตน์ กันหาธรรมะ (2557: 2) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับความสำคัญของทักษะการอ่าน ดังนี้ทักษะการอ่านนั้นมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบัน เพราะทำให้เราสามารถติดต่อสื่อสาร ติดตามความเคลื่อนไหวของข่าวสารและความก้าวหน้าต่าง ๆ ของโลกได้อย่างเท่าทัน นอกจากนี้การอ่านยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิดและวิจารณญาณไม่ว่าจะารติดต่อสื่อสาร การศึกษา การประกอบอาชีพ ตลอดจนประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินก็ต้องอาศัยทักษะการอ่านทั้งสิ้น

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของการอ่านทุกรูปแบบโดยอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เข้าใจจุดมุ่งหมาย สารสำคัญของเรื่องที่อ่าน และเนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ถึงผู้อ่าน ซึ่ง ชูติมา ยอดดา (2561: 2) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความ ไว้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญเพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านระดับขั้นสูงขึ้นไป เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ก็จะส่งผลให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน เนื่องจากการอ่านจับใจความมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในแก่นเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและสำหรับผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ ทุกสาขาวิชาจำเป็น อย่างยิ่งที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นผู้เรียนที่ขาดทักษะการอ่านจับใจความก็จะไม่สามารถสรุปเนื้อหาสาระเรื่องที่อ่านได้ในด้านการเรียนการสอนการอ่านจับใจความถือว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นพื้นฐาน ในการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาของ การเรียนในทุกสาขาวิชา โดยการเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรัก

การอ่านและพัฒนาให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การที่จะพัฒนา นักเรียนให้สามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติอย่าง สม่ำเสมอเพราะเป็นประโยชน์อย่างมากในการแสวงหาความรู้ดังที่ แวมมูรา เหมือนนิต (2556: 17) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการเข้าใจเรื่องที่อ่านอันคับคั่ง และเป็นพื้นฐานที่สำคัญมาก สำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนอ่านจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็คงไม่สามารถอ่าน เพื่อพิจารณาว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลยสอดคล้องกับ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2556: 7) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับ ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านในระดับเบื้องต้น แล้วผู้อ่านสามารถสรุป สารสำคัญและถ่ายทอดเรื่องราวที่อ่านต่อได้ ซึ่งการอ่านจับใจความต้องได้รับการฝึกฝนจากการ อ่านสารประเภทต่าง ๆ จนเกิดเป็นความเข้าใจในสารที่อ่าน โดยความเข้าใจในการอ่านทั่วไปนั้น แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เข้าใจองค์ความรู้ ความเข้าใจ และอารมณ์ ซึ่งทั้ง 3 สิ่งนี้ล้วนเป็น กลยุทธ์สำคัญที่ผู้อ่านจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน จนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน สอดคล้องกับ กมลชนก แจ่มจรัส (2556: 2) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความเพิ่มเติมไว้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความมีความสำคัญและจำเป็นในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ ทำให้ ได้รับข้อมูลอย่างฉับไวตรงประเด็นและสามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้ การเรียน การสอนในทุกระดับชั้นจำเป็นต้องอาศัยการอ่านจับใจความ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความเข้าใจในการ อ่าน นั่นคือเราจะเน้นการอ่านเพื่อการเรียนรู้มากกว่าการเรียนรู้เพื่อการอ่าน ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการอ่านจับใจความมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ถือได้ว่าเป็นการอ่านขั้นพื้นฐาน ที่สำคัญโดยการอ่านจับใจความให้ได้นั้นต้องอาศัยกระบวนการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็น ความสามารถทางด้านการอ่านจับใจความ และสามารถนำความรู้ไปต่อในการอ่านระดับที่สูงขึ้นได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2560: 1) เล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มีระบบ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนในสังคม อย่างปกติสุข จึงได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการอ่านและการเขียนซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ขึ้นเพื่อให้โรงเรียนมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลตามนโยบาย ต่าง ๆ ข้อสอบจะแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือฉบับการอ่านและการเขียน โดยผลการวัดและประเมินผล ทักษะความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะแบ่งออกเป็น 2 ตอนด้วยกัน คือตอนที่ 1 การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่กำหนด และตอนที่ 2 ความเข้าใจ ในการอ่าน เป็นการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความจากสื่อ ต่าง ๆ เช่นนิทาน เรื่องสั้น

เพลงพื้นบ้าน บทความ พระบรมราชาบาท สวรรคต เรื่องสั้น และงานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ผลการวัดและประเมินทักษะความสามารถในการอ่านของนักเรียน โรงเรียนวัดเวียงทูน จังหวัดราชบุรี มีแนวโน้มต่ำลงเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2560 - 2562 โดยผลคะแนนการสอบด้านการอ่าน ตอนที่ 2 การอ่านรู้เรื่องพบว่าปีการศึกษา 2560 คะแนนการสอบอยู่ที่ร้อยละ 71.25 ปีการศึกษา 2561 ร้อยละ 69.75 และปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 67.00 จากผลคะแนนการทดสอบความสามารถ และทักษะการอ่านข้างต้นจะเห็นได้ว่าคะแนนตอนที่ 2 การอ่านรู้เรื่องปี 2560 – 2562 มีคะแนนร้อยละต่ำลงเรื่อย ๆ ซึ่งจากการวัดผลและประเมินผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาภาษาไทยนั้นพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่สามารถอ่านเนื้อหาและตอบคำถามที่ครูกำหนดไว้ได้ เนื่องจากนักเรียนยังไม่สามารถแยกประเด็นหลักและประเด็นรองของเนื้อหาที่ได้อ่าน ส่งผลให้ไม่สามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผลการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดเวียงทูน (2563: 2) ได้ดำเนินการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษาเพื่อประเมินการสอนของครูผู้สอน ผู้ประเมินประกอบด้วยผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเวียงทูน และฝ่ายวิชาการ โดยผลการประเมินปีการศึกษา 2563 พบว่าครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยมีการจัดการเรียนการสอนที่ยังยึดครูเป็นศูนย์กลาง ในด้านการสอนอ่านจับใจความ ยังเน้นให้นักเรียนอ่านและทำแบบฝึกหัดเรื่อย ๆ ซึ่งแบบฝึกหัดที่ครูนำมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนนั้น มีเนื้อหาทางด้านวิชาการ เป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่ชอบที่จะเรียนในเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยสังเกตเห็นถึงปัญหาดังกล่าวและเห็นถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ ที่นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนอ่านที่สามารถช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านจับใจความได้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพเช่น เช่น เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R วิธีการสอนอ่านแบบ ARC วิธีการสอนอ่านแบบ DT-TA และเทคนิคการสอน 5W1H เป็นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการดังกล่าวจึงเกิดความสนใจในวิธีการจัดการเรียนการสอน ด้วยเทคนิคการสอน 5W1H ที่ใช้ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ นำมาหาความสัมพันธ์ เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านั้นเพื่อค้นหาคำตอบที่เป็นความเป็นจริงหรือที่เป็นสิ่งที่สำคัญ จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบเรียบเรียงใหม่ให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ โดยใช้หลักการตั้งคำถามดังนี้ What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไหร่) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร) ซึ่งศศิมา สุขสว่าง (2562) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ตามหลักเทคนิค 5W1H คือทำให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้นเข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์นั้นสามารถ

ใช้เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาทำให้สามารถหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และสามารถประมาณความน่าจะเป็นได้

ทักษะยุคแห่งอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะความรู้ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในทางด้านการศึกษามีการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดย วิจารณ์ พานิช (2555: 41) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งให้หลักสูตรสถานศึกษานำเอาบริบท สภาพแวดล้อมและการประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชน ถิ่นฐาน และภูมิลำเนามาเป็นสถานการณ์กระตุ้นให้นักเรียนได้รู้จักและเกิดประเด็นสนใจอยากรู้ นำไปสู่การสืบค้นรวบรวมทฤษฎีความรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร และความรู้เชิงบูรณาการในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ทักษะในศตวรรษที่ 21 สร้างกระบวนการคิดการปฏิบัติ และแก้ปัญหาให้เกิดการเรียนรู้ในทักษะการทำงานและทักษะชีวิตรวมถึงการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสถานศึกษาคำเนินการสำรวจสภาพบริบท สภาพแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และสุนทรียภาพทางศิลปวัฒนธรรม ทางด้านอักษรศิลป์ วรรณศิลป์ ทักษะศิลป์ หรือศิลปะสถาปัตยกรรมศิลปะการแสดง เพลงพื้นบ้านและการประกอบอาชีพในชุมชนถิ่นฐานและภูมิลำเนาเพื่อนำข้อมูลมาจัดทำเป็นโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาหรือบูรณาการกับการเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการเน้นย้ำให้มีการปลูกฝังเกี่ยวกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาอันเป็นสมบัติของชาติ ดังความว่า “ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 1) ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสื่อที่เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมประเพณีที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องการอ่านจับใจความ การเรียนรู้และความต้องการของนักเรียน อีกทั้งยังสามารถนำเทคนิคการสอน SWIH เข้าไปใช้ร่วมได้ เนื่องจากเทคนิคการสอน SWIH เป็นเพียงวิธีการในการหาใจความของเรื่องโดยการตั้งคำถาม ซึ่งหากใช้กับสื่อที่มีเนื้อหาเป็นวิชาการมีการดำเนินเรื่องเดิม ๆ ไม่สนุกสนาน และเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับนักเรียน อาจส่งผลทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ผู้วิจัยจึงสนใจนำวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางเป็นสื่อในการวิจัยครั้งนี้เนื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกับจังหวัดราชบุรีที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ซึ่งวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางเป็นการสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่มาของชุมชนหรือสถานที่ต่าง ๆ สอดแทรกเนื้อหาความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณี สอดคล้องกับรัชชปฤษฎาภิธาดา (2553: 21) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นว่ามีการใช้ภาษาง่าย ๆ เรียบ ๆ ละเว้นคำศัพท์บาลีสันสกฤต โวหารที่ใช้นิยมใช้ในท้องถิ่น โดยเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ

สภาพแวดล้อมในชุมชนเนื้อหาหมุงในทางระบายอารมณ์ บันเทิงใจ สนุกสนาน แต่แฝงคติธรรมทางพุทธศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหา ซึ่งเหมาะสมกับนักเรียนเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ง่าย และสามารถหาใจความตามหลักการตั้งคำถามด้วยเทคนิคการสอน SWIH นอกจากวรรณกรรมท้องถิ่นจะก่อให้เกิดความบันเทิงใจแก่ผู้อ่านแล้ววรรณกรรมท้องถิ่นยังแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์เฉพาะตน เป็นงานเขียนที่มีคุณค่าทั้งใจ ความงามในแง่วรรณศิลป์ให้คุณค่าและประสบการณ์ในการใช้ชีวิตแก่ผู้อ่านในด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นวรรณกรรมเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งยังสะท้อนวิถีชีวิต ความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิม ดังที่เรื่องเคช ปันเขื่อนขัตติย์ (2552: 42) ได้กล่าวถึงการนำวรรณกรรม มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หากมุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจและสัมพันธ์กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน โดยเฉพาะเรื่องราวทางภูมิปัญญาและวรรณกรรมท้องถิ่น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและรักษ์ท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้นตลอดจนนำประโยชน์ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏอยู่ในตัวบทวรรณกรรมมาปรับประยุกต์ให้เข้ากับการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันได้ วรรณกรรมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความเจริญทางวัฒนธรรมและยุคสมัยใดมีความเสื่อมลง ซึ่งเป็นเครื่องมือถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก จิตนาการและแสดงออกถึงศิลปะอันประณีตงดงาม การศึกษาหรืออ่านวรรณกรรมแต่ละเรื่องทำให้อ่านมองเห็นภาพสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจของยุคผู้ประพันธ์ได้สะท้อนผ่านมุมมองของตนออกมา รวมทั้งทำให้อ่านเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่มีต่อสภาพการณ์เหล่านั้นด้วย ดังนั้นวรรณกรรมจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์แทบทุกด้านอาจกล่าวได้ว่าสังคมมนุษย์ที่เจริญมีอารยธรรม และเทคโนโลยีในปัจจุบันนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของวรรณกรรมทั้งสิ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่มีความน่าสนใจสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคม วิถีชุมชนในสมัยนั้น ๆ มาใช้เป็นสื่อในการวิจัยครั้งนี้ร่วมกับเทคนิคการสอน SWIH เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้มีลักษณะการคิดอย่างเป็นกระบวนการมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน ซึ่งเหมาะกับนักเรียนที่มีลักษณะความรู้ที่แตกต่างกัน ความสามารถในการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H เป็นการนำเทคนิคการตั้งคำถามในการจัดการเรียนการสอนในชั้นสอน ประกอบด้วยคำถาม ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) และ อย่างไร (How) โดยในการตั้งคำถามประเด็นต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา สำหรับการตั้งคำถามนั้นผู้สอนและผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการตั้งคำถาม อภิปรายคำตอบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดแนวทางในการตั้งคำถามและตอบคำถาม และสามารถแยกแยะเนื้อหาออกมาให้เข้าใจได้ง่าย โดยเทคนิคในการตั้งคำถามนั้นจะต้องใช้คำถามจากเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมที่ใกล้ตัว หรือสิ่งที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคยมาก่อน

แนวคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมพื้นบ้านในจังหวัดที่อยู่ทางภาคกลางของประเทศไทย ได้แก่จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์และอุทัยธานี สระบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา นครนายก ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาครสมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน และวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก โดยวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางส่วนใหญ่เป็นการบันทึกเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่การประพฤติปฏิบัติของประชาชนธรรมดาทั่วไปที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน กลายเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นในภูมิภาคโดยเน้นสั่งสอนผู้ฟังผู้อ่าน ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เพื่อให้นำไปปฏิบัติและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

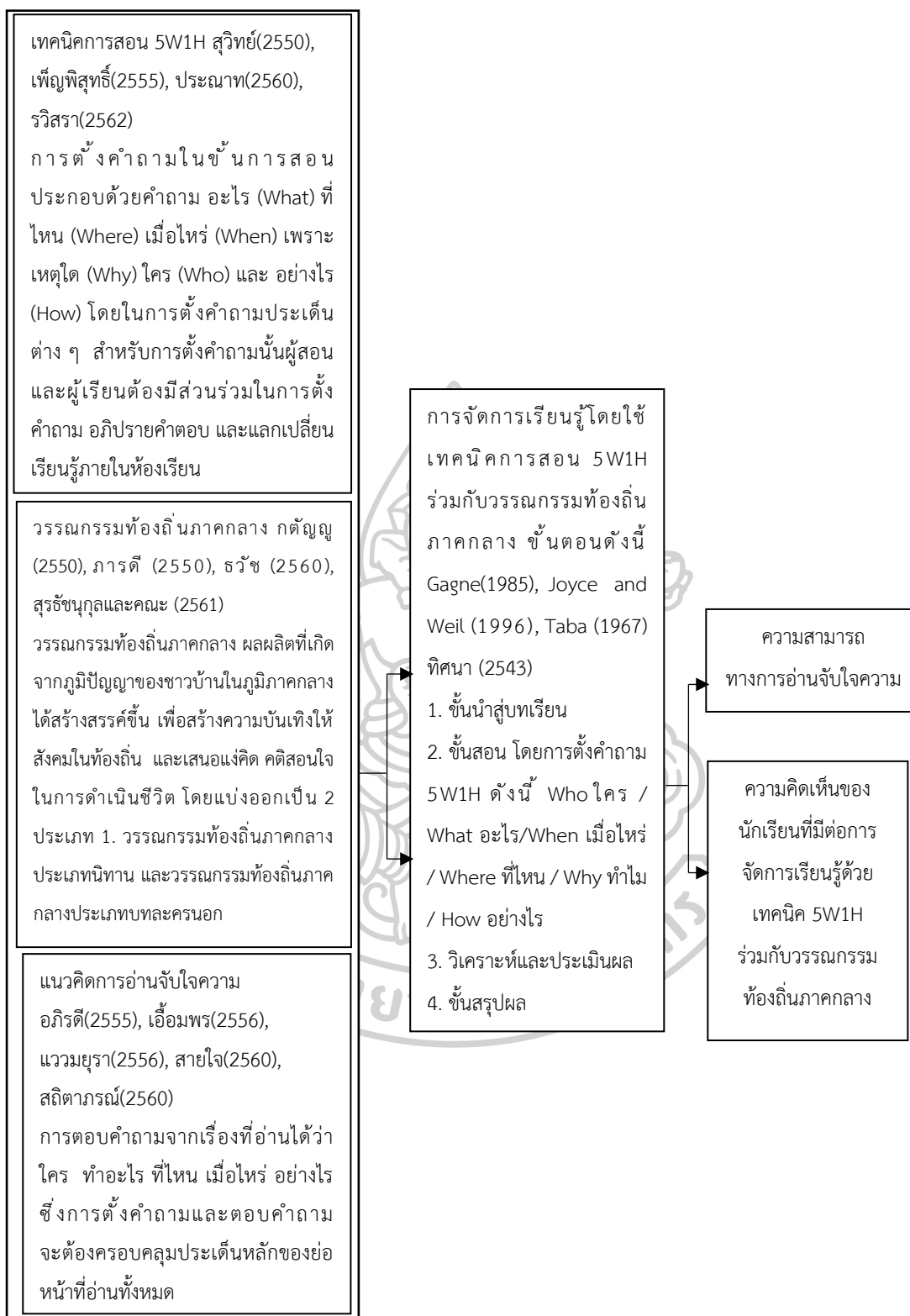
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ เป็นการตอบคำถามจากเรื่องทีอ่านได้ว่า ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) ซึ่งการตั้งคำถามและตอบคำถามจะต้องครอบคลุมประเด็นหลักของย่อหน้าที่อ่าน

นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางจะช่วยทำให้นักเรียนเกิดแนวทางในการอ่านจับใจความ ส่งผลให้สามารถอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้องและเพื่อเป็นการลดความเบื่อหน่าย ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความให้กับนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้นำวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้

เกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่มีความหลากหลาย ซึ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจวิถีชีวิตของคนในชุมชนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรมเมื่อนักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางนักเรียนจะสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการอ่านให้ดีขึ้นได้ รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีดังกล่าวด้วย

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง เป็นการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบแล้ว เนื้อหาที่ใช้อ่านนั้นคือวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง โดยกระบวนการขั้นตอนในการสอนผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนที่เกี่ยวข้องในด้านการอ่าน มาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการสอนที่เหมาะสมกับสอนอ่านร่วมกับเทคนิค 5W1H ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนมาสังเคราะห์เป็นขั้นตอนการสอนที่เหมาะสมกับการนำเทคนิคการสอน 5W1H เข้าไปใช้เป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความได้ โดยประกอบด้วยขั้นตอนการสอนทั้งหมด 4 ขั้นตอนดังนี้ 1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน 1.1) ชี้แจงการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมง 1.2) ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 2) ชั้นสอน 2.1) มอบหมายงานให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ครูกำหนดให้ 2.2) ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องี่อ่านตามเทคนิคการสอน 5W1H ประเด็นคำถามหลักคือ ใคร (Who) อะไร (what) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ซึ่งการตั้งคำถามนั้นต้องสอดคล้องกับเรื่องี่ครูกำหนดให้ โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะ 2.3) ให้นักเรียนนำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงเป็นใจความ 3) วิเคราะห์และประเมินผลงาน 3.1) ให้นักเรียนเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 3.2) ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น ประเมินผลงานนักเรียนคนอื่น ๆ 4) สรุปผล 4.1) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 4.2) ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับเรื่องี่เรียน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามงานวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดคำถามงานวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนหรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

สมมติฐานงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานงานวิจัยไว้ดังนี้

1. ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง อยู่ในระดับเห็นด้วยมากขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเครือข่ายที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 99 คน ที่มีความสามารถใกล้เคียงกันแบบคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ดังนี้ โรงเรียนดเวียงทุน จำนวน 18 คน โรงเรียนวัดแจ้งเจริญ จำนวน 12 คน โรงเรียนวัดศรีทวาราชภูร์ จำนวน 10 คน โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรมจำนวน 25 คน โรงเรียนวัดไผ่ล้อม จำนวน 6 คน โรงเรียนวัดเกตุน้อย 4 คน โรงเรียนวัดท้ายเมือง จำนวน 12 คน และโรงเรียนจรรยาตรีวิทยา จำนวน 12 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดเวียงทูนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็น หน่วยสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W1H และวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

2. ตัวแปรตาม

2.1 ความสามารถทางการอ่านจับใจความ

2.2 ความคิดเห็นของนักเรียน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด 1.6/3 อ่านเรื่องสั้น อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน สาระการเรียนรู้แกนกลางได้จัดองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถเกี่ยวกับการอ่าน จับใจความจากสื่อต่าง ๆ ผู้วิจัยนำเทคนิค 5W1H มาบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน ซึ่งเทคนิค การสอน 5W1H เป็นหลักการในการวิเคราะห์มูลในการอ่านจับใจความโดยเนื้อหาที่ใช้ในการอ่าน จับใจความนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางซึ่งพื้นที่ภาคกลางเป็นชุมชนที่มีพื้นที่ กว้างใหญ่ และเป็นศูนย์กลางของศิลปวัฒนธรรมจากหลากหลายแหล่ง โดยเรื่องที่น่าสนใจในการทำวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน พื้นบ้านภาคกลาง รวบรวมโดยกฤษกร เพชรนอก (2555)

1. ไกรทอง จังหวัดพิจิตร	2. เดิมบางนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี
3. สองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	4. เสอไห้ จังหวัดสระบุรี
5. พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6. พระยาหงส์ทอง จังหวัดนครปฐม
7. พระยาทองพระยาพาน จังหวัดนครปฐม	8. ปรีมปราทิมมาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
9. สัตว์ทั้งสี่ จังหวัดนนทบุรี	10. กระต่ายสามขา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
11. นายสุกกัษกับนายคิบ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	12. จระเข้สามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี
13. เขานมนาง จังหวัดสุพรรณบุรี	14. วัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

15. หนึ่งแวน จังหวัดราชบุรี

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก

1. บทละครนอกพิกุลทอง
3. บทละครนอกขุนช้างขุนแผน

16. วังแม่ลูกอ่อน จังหวัดชัยนาท

2. บทละครนอกแก้วหน้าม้า
4. บทละครนอกสังข์ทอง

ระยะเวลาในการทำวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการวิจัยภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาที่ใช้ทั้งหมด 16 ชั่วโมง แต่ไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ และหลังการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้คำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง หมายถึง ผลผลิตที่เกิดจากภูมิปัญญาของชาวบ้านในภูมิภาคกลางได้สร้างสรรค์ขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทานและวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก โดยจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อสร้างความบันเทิงให้สังคมในท้องถิ่น เสนอแง่คิด ความเชื่อ และคติสอนใจในการดำเนินชีวิต โดยเรื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งหมด 20 เรื่อง แบ่งออกเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นประเภทนิทาน 16 เรื่อง ได้แก่ 1) ไกรทอง จังหวัดพิจิตร 2) เดิมบางนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี 3) สองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 4) เส้าให้ จังหวัดสระบุรี 5) พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร 6) พระยาหงส์ทอง จังหวัดนครปฐม 7) พระยาภิงขระยาพาน จังหวัดนครปฐม 8) ปรีมปราที่มาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 9) สัตว์ทั้งสี่ จังหวัดนนทบุรี 10) กระต่ายสามขา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 11) นายสุกกับนายคิบ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 12) จระเข้สามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี 13) เขานมนาง จังหวัดสุพรรณบุรี 14) วัดพญูเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 15) หนึ่งแวน จังหวัดราชบุรี และ 16) วังแม่ลูกอ่อน จังหวัดชัยนาท และวรรณกรรมท้องถิ่นประเภทบทละครนอก 4 เรื่อง ได้แก่ 1) บทละครนอกพิกุลทอง 2) บทละครนอกแก้วหน้าม้า 3) บทละครนอกขุนช้างขุนแผน และ 4) บทละครนอกสังข์ทอง

2. การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง หมายถึง กระบวนการสอนที่ครูผู้สอนจัดให้กับนักเรียน เพื่อให้เกิดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ที่ได้จากการสังเคราะห์วิธีการสอนอ่านรูปแบบต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยครูกระตุ้นความสนใจของนักเรียนด้วยการตั้งคำถามปลายเปิด

เกี่ยวกับเรื่องที่สอน 2) ชั้นสอน ครูนำวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ได้คัดเลือกตามความเหมาะสมสำหรับนักเรียนนำมาให้นักเรียนอ่าน เมื่อนักเรียนอ่านแล้วจะต้องตอบคำถามให้ได้ว่า ในวรรณกรรมที่อ่านกล่าวถึง ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) และนำคำตอบที่ได้เรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และครอบคลุมกับเนื้อหาเพื่อให้ได้เป็นใจความจากเรื่องที่อ่าน 3) ชั้นวิเคราะห์และประเมินผลงาน ผู้เรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนร่วมชั้นร่วมแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงาน 4) ชั้นสรุป ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง โดยมีครูคอยเป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือเสริมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่สามารถสรุปได้

3. ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ว่า ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ซึ่งการที่เราได้ตั้งคำถามและตอบคำถามจะต้องครอบคลุมประเด็นหลักของย่อหน้าที่อ่านทั้งหมด โดยการวัดความสามารถทาง การอ่านจับใจความวัดจากการทำแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ โดยลักษณะของคำถามในแบบทดสอบนั้นเป็นการตั้งคำถามในหัวข้อใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกและความนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางสามารถวัดได้จากแบบประเมินความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยประเด็นในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้านที่ 1 ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ ด้านที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และด้านที่ 3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ โดยแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วย ปานกลาง คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย และคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

5. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนวัดเวียงทูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และได้สาระความรู้จากเรื่องที่อ่านผ่านการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

2. นักเรียนเกิดความสามารถในการอ่านจับใจความพร้อมทั้งมีความรู้วิถีชีวิตชุมชนสังคมของท้องถิ่นภาคกลางในอดีต และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

3. ครูผู้สอนสามารถนำความรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่น ๆ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดยใช้เทคนิคการสอน SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเวียงทูน พุทธศักราช 2562
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค SWIH
4. วรรณกรรมท้องถิ่น
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สำหรับสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมี 5 สาระ ดังนี้

สาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาระการอ่าน โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

1. สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น เข้าใจความหมายของคำ สำนวนโวหาร การบรรยายพรรณนา การเปรียบเทียบ การใช้บริบท เข้าใจความหมายของถ้อยคำ สำนวน เนื้อเรื่อง และใช้แหล่งเรียนรู้พัฒนาความสามารถการอ่าน

2. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ หาคำสำคัญ ในเรื่องที่อ่านและใช้แผนภาพ โครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดพัฒนาความสามารถในการอ่าน นำความรู้ความคิดจากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ตัดสิน คาดการณ์ และใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนการตรวจสอบความรู้และค้นหาเพิ่มเติม

3. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้คล่องและรวดเร็ว ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ และอักขรวิธีและจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่าทางความคิด และความงดงามทางภาษา สามารถอธิบายความหมายและคุณค่านำไปใช้อ้างอิง เลือกอ่านหนังสือ สารสนเทศทั้งสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามจุดประสงค์อย่างกว้างขวาง มีมารยาทการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน

1.2 คุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 10-11) ได้กล่าวถึงคุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษา ประถมศึกษาช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ไว้ว่าผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดังนี้

1.2.1 อ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น

1.2.2 เข้าใจความหมายของคำ สำนวน โวหาร การเปรียบเทียบ อ่านจับประเด็น สำคัญ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ

1.2.3 นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ตัดสินใจ คาดการณ์ และการอ่าน เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตน

1.2.4 เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์

1.2.5 เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย เขียนอธิบาย เขียนชี้แจงการปฏิบัติงาน และรายงาน เขียนเรื่องราวจากจินตนาการและเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบ

1.2.6 สรุปความ วิเคราะห์เรื่องที่ฟังที่ดูและเปรียบเทียบกับประสบการณ์ ในชีวิตจริง

1.2.7 สนทนา โต้ตอบ พุดแสดงความรู้ ความคิด ความต้องการ พุดวิเคราะห์ เรื่องราว พุดต่อหน้าชุมชนและพุดรายงาน

1.2.8 ใช้ทักษะภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกัน
ในสังคม รวมทั้งใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

1.2.9 เข้าใจลักษณะของคำไทย คำภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศที่ปรากฏ
ในภาษาไทย

1.2.10 ใช้ทักษะทางภาษาเพื่อประโยชน์ได้ตามจุดประสงค์

1.2.11 ใช้หลักการพิจารณาหนังสือ พิจารณาวรรณคดีและวรรณกรรมให้เห็น
คุณค่า และนำประโยชน์ไปใช้ในชีวิต

1.2.12 ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะและมีคุณค่าทางความคิด และนำไปใช้ในการ
การพูดและการเขียน

1.2.13 แต่งกาพย์และกลอนง่าย ๆ

1.2.14 เล่านิทานพื้นบ้านและตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่น

1.2.15 มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด

1.2.16 มีนิสัยรักการอ่านและการเขียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดเวียงทูน พุทธศักราช 2562

โรงเรียนวัดเวียงทูนใต้ (2562: 2) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2562 ที่มี
การวางแผนและออกแบบหลักสูตร โดยคณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา
และชุมชนที่ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านของสถานศึกษา การกำหนด
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจึงเป็นเป้าหมายของคุณภาพการศึกษา อันเป็นแนวทางการจัด
กระบวนการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม คือ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน
ซึ่งเป็นมวลประสบการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.3 คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย ท 16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียน
ที่ 2 จำนวน 160 ชั่วโมง

ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง อธิบายความหมายของคำ ประโยค
และข้อความ ที่เป็นโวหารอ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่
อ่านวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตอ่านงาน
เขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อเสนอแนะและปฏิบัติตาม อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง
แผนที่ แผนภูมิและกราฟเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ มีมารยาท
ในการอ่าน

ฝึกคัดลายมือด้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสม เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน เรียงความ เขียนย่อความจากเรื่อง อ่านเขียนจดส่วนตัวกรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์มีมารยาทในการเขียน

ฝึกทักษะการฟัง การดูและการพูด พูดแสดงความรู้ ความเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟัง และดู ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูสื่อโฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนาพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด

ฝึกวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล รวบรวมและบอกความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ระบุลักษณะของประโยค แต่งบทร้อยกรอง วิเคราะห์เปรียบเทียบสำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

ฝึกแสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้านท้องถิ่นตนเอง และนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นอื่น อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยโดยใช้กระบวนการอ่าน กระบวนการเขียน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ และสรุปความ กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการสื่อความ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสังเกต กระบวนการแยกข้อเท็จจริง กระบวนการค้นคว้า กระบวนการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร กระบวนการใช้ทักษะทางภาษา การฝึกปฏิบัติ อธิบาย บันทึก การตั้งคำถามและตอบคำถาม ใช้ทักษะการฟัง การดูและการพูดแสดงความคิดเห็น กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สื่อสารได้ถูกต้อง รักการเรียนภาษาไทย เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ภาษาไทย และตัวเลขไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยใช้วิธีการของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด รวม 5 มาตรฐาน 34 ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7, ป.6/8, ป.6/9

ท 2.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6, ป.6/7, ป.6/8, ป.6/9

ท 3.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6

ท 4.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4, ป.6/5, ป.6/6

ท 5.1 ป.6/1, ป.6/2, ป.6/3, ป.6/4

1.4 โครงสร้างรายวิชา

ตารางที่ 1 โครงสร้างรายวิชา วิชาภาษาไทย ท16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
1	ชมรมคนรัก วรรณคดี	ท 1.1 ป.6/1-3 ป.6/5 ท 2.1 ป.6/2-3 ป.6/6 ป.6/9 ท 3.1 ป.6/1-2 ป.6/6 ท 4.1 ป.6/3 ท 5.1 ป.6/1 ป.6/3	- อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้อง รู้ความหมายของคำนำความรู้ และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต รู้ความหมาย ในการอ่านวัน เดือน ปี แบบไทยเขียน เรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนสื่อสารเขียน จดหมายส่วนตัว เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสม พูดย่อเรื่องเป็นการนำ ความรู้และประสบการณ์มาถ่ายทอดสู่ผู้ฟัง สามารถสื่อสารภาษาถิ่นแต่ละภาคได้ มี มารยาทในการอ่านและการเขียน	10
2	จากผาแต้มสู่ อียิปต์	ท 1.1 ป.6/1-5 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/3 ป.6/9 ท 3.1 ป.6/1-2 ป.6/4 ป.6/6 ท 4.1 ป.6/1-2 ท 5.1 ป.6/1 ป.6/3	- การอ่านออกเสียงวรรณกรรมเรื่อง จากผาแต้มสู่อียิปต์ การอ่านสรุปใจความ สำคัญการอ่านคำศัพท์ การอ่านวัน เดือน ปี แบบไทยจะต้องเข้าใจความหมายของการใช้ ตัวเลขแทนวัน เดือน และชื่อปีนักษัตร จึงจะ เข้าใจความหมายและสื่อสารได้ตรงกัน การ มีมารยาทในการอ่าน เป็นการแสดงถึง อุปนิสัยที่ดีและน่าชื่นชม การเขียนแผนภาพ โครงเรื่องและอธิบายการนำความรู้และ ข้อคิดจากวรรณกรรมเพื่อนำไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ การนำความรู้ และประสบการณ์มาถ่ายทอดสู่ผู้ฟังด้วยการ พูดย่อเรื่อง เป็นการให้ความรู้หรือผ่อนคลาย	10

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
			<p>อารมณ์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความเพลิดเพลิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พยางค์คือเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ ส่วนวลีคือการนำคำมาเรียงกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปมีความหมายแต่ยังไม่สมบูรณ์อย่างประโยค - บทความคืองานเขียนที่มุ่งเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกริक्तคิดและความรู้ของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงจากแหล่งต่าง - ประเทศไทยมีภาษาถิ่นที่พูดสื่อสารกันภายในท้องถิ่นต่างกันไปแล้วละภาคเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารกัน 	
3	ควาข้่าวและ ชวานา	ท 1.1 ป.6/1-4 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/1-4 ป.6/9 ท 3.1 ป.6/1 ป.6/4-5 ป.6/6 ท 4.1 ป.6/1-2 ป.6/6 ท 5.1 ป.6/1 ป.6/3 ป.6/4	<ul style="list-style-type: none"> - การอ่านวรรณกรรมเพื่อสรุปใจความสำคัญอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อเรื่องได้ถูกต้องชัดเจน ถูกรวรรคตอน และเขียนแผนภาพโครงเรื่อง อธิบายการนำความรู้และข้อคิดจากวรรณกรรมเพื่อนำไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต เขียนเรียงความโดยมีรูปแบบเฉพาะคือมีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปเป็นการเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ไปยังผู้อ่าน อธิบายลักษณะของสำนวนสุภาษิต และการคัดลายมือได้ถูกต้องและสวยงาม - การพูดโน้มน้าวเป็นการพูดให้ผู้อื่นเชื่อถือและคล้อยตามผู้พูดอย่างมีเหตุผล โดยผู้พูดต้องเตรียมตัวในการพูดด้วยสำนวนภาษา 	12

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
			ที่เหมาะสม บุคลิกภาพที่ดีและมีการแสดง ความจริงใจต่อผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังปฏิบัติตนใน สิ่งที่ผู้พูดต้องการ และท่องจำบทอาขยานให้ ถูกั่นทลัษณ์ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและ เห็นคุณค่า และสามารถนำแนวคิดไปใช้ใน ชีวิตจริงให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ได้	
4	วรรณกรรม ท้องถิ่นภาค กลาง	ท 1.1 ป.6/3	- การอ่านจับใจความจากเนื้อเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน และบทละครนอก สรุปใจความจากเรื่องที่ อ่านได้โดยเรียงลำดับเนื้อความ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไหร่ สามารถนำ ความรู้และข้อคิดจากวรรณกรรมไป ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้	16
5	นิทานทองอิน	ท 1.1 ป.6/1-5 ป.6/8-9 ท 2.1 ป.6/8-9 ท 3.1 ป.6/1-2 ป.6/4-6 ท 4.1 ป.6/4 ท 5.1 ป.6/1-3	- การอ่านเรื่อง เพื่อสรุปใจความสำคัญอ่าน ออกเสียง คำศัพท์และเนื้อเรื่อง เขียน แผนภาพโครงเรื่องและอธิบายการนำความรู้ และข้อคิดจากวรรณกรรมเพื่อนำไป ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ การ อ่านข่าวทำให้รู้ทันเหตุการณ์ของสังคมและ โลก ข่าวที่ดีจะต้องจริงตามเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นไม่บิดเบือนจากความจริง - การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นการเขียน ที่แสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เขียน ประโยคสามัญเป็นประโยค ที่กล่าวถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงสิ่งเดียวเท่านั้น และสิ่งนั้นแสดงกริยาอาการหรืออยู่ในสภาพ เพียงอย่างเดียว	16

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
			<p>- โครงการงานคืองานวิจัยเล็กๆ สำหรับนักเรียน เป็นการแก้ปัญหา หรือข้อสงสัยโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หากเนื้อหา หรือข้อสงสัยเป็นไปตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดจะเรียกว่าโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น</p> <p>- นิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องเล่าที่สืบทอดต่อ ๆ กันมาแสดงถึงภูมิปัญญาทางภาษาและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สอดแทรกข้อคิดให้ผู้ฟังนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>	
6	กทลิตานี	ท 1.1 ป.6/1-6 ป.6/9 ท 2.1 ป.6/2-3 ป.6/8-9 ท 3.1 ป.6/1-2 ป.6/5-6 ท 4.1 ป.6/1 ท 5.1 ป.6/1 ป.6/3	<p>- การอ่านออกเสียงคำศัพท์และเนื้อเรื่องเรื่อง กทลิตานี การอ่านสรุปใจความสำคัญ การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่งข้อแนะนำมุ่งให้ผู้อ่านปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและอธิบายการนำความรู้และข้อคิดจากวรรณกรรมเพื่อนำไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ - การเขียนนิทานเป็นการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้ประสบการณ์เดิมผนวกกับความคิดสร้างสรรค์ ถ่ายทอดเรื่องราวด้วยสำนวนภาษาที่สนุกสนานน่าสนใจ การพูดพรรณกึ่งเป็นการพูดให้ผู้อื่นเชื่อถือและคล้อยตามผู้พูดอย่างมีเหตุผล โดยผู้พูดต้องเตรียมตัวในการพูดด้วยสำนวนภาษาที่เหมาะสม บุคลิกภาพที่ดีและมีการแสดงความจริงใจต่อผู้ฟัง</p>	16

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	จำนวน ชั่วโมง
			<p>- คำนามเป็นคำชนิดหนึ่งที่ใช้เรียกคน พืช สัตว์ สิ่งของและสถานที่ ซึ่งทำหน้าที่เป็นทั้งประธานและกรรมในประโยคและใช้สื่อสาร ในชีวิตประจำวัน คำสรรพนามเป็นคำที่ใช้แทนคำนาม และคำสรรพนามเป็นคำที่ต้องการใช้ในการสนทนาในชีวิตประจำวัน จึงต้องเลือกใช้กับบุคคลต่าง ๆ ให้ถูกต้องเหมาะสม คำกริยาเป็นคำที่แสดงอาการหรือสภาพ หรือการกระทำของประธานในประโยคซึ่งเป็นคำนาม หรือคำสรรพนาม ประโยคทุกประโยคต้องมีกริยา</p> <p>- วันภาษาไทยแห่งชาติตรงกับวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ของทุกปี ซึ่งถือเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของไทย</p>	
รวม				80

ผู้วิจัยนำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง จำนวน 16 ชั่วโมง มาใช้ในการจัดรูปแบบการสอนในงานวิจัยครั้งนี้

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

2.1 ความหมายของการอ่าน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วิลสัน สุนทรโรจน์ (2549: 120) ได้ให้ความหมายการอ่าน หมายถึงการแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียงและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556: 178) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึงการอ่านตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่าการอ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่าการอ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก อ่านในใจ ดีความ เช่น อ่านรหัส อ่านลายแทงคิด

วันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2558: 25) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึงการรับรู้ ความหมายของข้อความ ตัวอักษร และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่อ่าน ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ แปรความ ตีความ ขยายความ และจับใจความสำคัญ โดยจำเป็นต้องอาศัยทักษะความรู้ทางด้านภาษาและประสบการณ์ทำให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ และพิรุณ อนวัชศิริวงศ์ (2559: 17) ได้อธิบายว่า การอ่านเป็นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการถอดรหัส (Coding) และเมื่อคนเราพัฒนาถึงความสามารถในการอ่านได้ระดับหนึ่งประโยชน์ของความสามารถทางการอ่านนั้นจะกลายเป็นผลที่เอื้อให้อ่านได้มากขึ้นเรื่อย ๆ นั่นคือการอ่านจะช่วยให้สมองของเราเก็บข้อมูลได้เพิ่มมากขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2560: 97) ได้อธิบายความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือการสื่อความรู้ ความรู้สึนึกคิด ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้อ่านจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจในสัญลักษณ์ เครื่องหมาย รูปภาพ ประโยค ข้อความ ตัวอักษร คำ ที่พิมพ์หรือเขียนขึ้นมา ด้วยการสังเกตและพิจารณาซึ่งจะต้องได้ความหมายตรงตามที่ต้องการสื่อสาร โดยกระบวนการปฏิสัมพันธ์การตีความระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองเพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

2.2 จุดมุ่งหมายการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2552: 36) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านดังนี้

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ การอ่านควรอ่านอย่างหลากหลาย เช่น หนังสือประเภทต่าง ๆ ตำราทางวิชาการ สารคดี งานวิจัย หรืออ่านผ่านอิเล็กทรอนิกส์

2. เพื่อแสวงหาความบันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สารคดีท่องเที่ยว นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล การ์ตูน บทประพันธ์ บทเพลง จะได้รับความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง

3. เพื่อแสวงหาข่าวสารความคิด อ่านได้จากบทความ บทวิจารณ์ รายงาน และไม่ควรเจาะจงอ่านเฉพาะสื่อที่เสนอตรงกับความคิดเห็นของตน การอ่านในมุมมองที่กว้างจะทำให้มีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์วิเคราะห์ได้ดีขึ้น

4. เพื่อจุดประสงค์เฉพาะทางแต่ละครั้ง เช่น การอ่านที่ไม่ได้เจาะจงแต่เป็นการอ่านบางครั้ง บางคราวในเรื่องที่ตนอยากรู้ การอ่านประเภทต่าง ๆ การอ่านโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ สลากยา ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง อ่านเพื่อความรู้ และนำไปใช้เชื่อมโยงไปสู่การอ่านเชิงวิเคราะห์

5. การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

6. การอ่านเพื่อพัฒนาและปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ

วรรณิ โสมประยูร (2553: 134) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านดังนี้

1. เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เป็นการอ่าน ตำรา บทความ สารคดี
  2. เพื่อความบันเทิง เป็นการอ่าน นวนิยาย การ์ตูน วรรณคดี
  3. เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์การอ่านประเภทชวนหัวต่าง ๆ
  4. เพื่อหารายละเอียดของเรื่องเป็นการอ่านสารคดี ประวัติศาสตร์
  5. เพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูลเป็นการอ่านข่าวต่าง ๆ
  6. เพื่อหาว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงส่วนใดเป็นของจริง เช่น การอ่าน โฆษณาต่าง ๆ
  7. เพื่อจับใจความของเรื่องที่อ่าน เช่น การอ่านบทความในวารสาร
  8. เพื่อปฏิบัติตาม เช่น อ่านคำสั่ง คำแนะนำ คู่มือในการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า
  9. เพื่อออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนมีน้ำเสียงเหมาะกับเนื้อเรื่อง เช่น บทละคร
- นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการหลายท่านที่ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านในทำนอง

เดียวกันว่า

อภิรดี เสนาวิน (2555: 29) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อศึกษาแนวคิดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านเพื่อบอกรายละเอียดของเรื่องให้ได้
3. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง
4. อ่านเพื่อบอกเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน
5. อ่านเพื่อสรุปความและย่อเรื่องที่อ่านได้

จุไรรัตน์ ลักษณ์ศิริ (2556: 126-127) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 3 ประการ

ดังนี้

1. การอ่านเพื่อรับข่าวสาร เป็นการอ่านรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องพื้นฐานและสำคัญที่ควรรับรู้ เช่น ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และวารสาร เป็นต้น เพราะข้อมูลที่ได้อ่านจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับช่วงเวลาในการดำรงชีวิตประจำวัน

2. การอ่านเพื่อพัฒนาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาตนเองให้ทันกับความเจริญ ความรวดเร็วของเทคโนโลยีข่าวสาร เพราะความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้ความรู้ต่าง ๆ ล้าสมัยเร็วขึ้น การแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ จึงเป็นกระบวนการที่ควรทำตลอดชีวิต หนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่รองรับความรู้ที่ก้าวหน้าได้

3. การอ่านเพื่อจรรโลงจิตใจ เป็นการอ่านที่มีส่วนช่วยบำบัดความเครียด และช่วยทำให้ผู้อ่านมีจิตใจที่ผ่องใส ซึ่งการเลือกอ่านเรื่องที่ชอบเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ลืมปัญหาหรืออุปสรรคในชีวิตที่กำลังเผชิญอยู่ได้ในเวลาหนึ่ง อีกทั้งยังช่วยเปิดโลกทัศน์และแง่มุมต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ หรือมุมมองที่กระทบจิตใจจนกลายเป็นข้อคิดสำหรับการดำรงชีวิตได้

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2557: 22) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า การตั้งจุดมุ่งหมายของการจะช่วยให้ผู้อ่าน อ่านหนังสือ ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการ ซึ่งเรียกว่าการอ่านเป็น การอ่านจะมีความแตกต่างกันออกไปตามความต้องการของผู้อ่าน โดยจุดมุ่งหมายของการอ่านประกอบด้วย

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ในเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ โดยการอ่านประเภทนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการอ่านหนังสือประเภท ตำรา สารคดี หนังสือพิมพ์ วารสาร เพื่อให้ทราบถึงเรื่องราวความรู้ เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2. การอ่านเพื่อสนองความอยากรู้ อยากรู้อะไร หรือความสงสัย ซึ่งเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ เมื่อได้อ่านหนังสือมาก ๆ ก็จะได้บรรเทาความสงสัยใคร่รู้ในเรื่องราวเหล่านั้นได้

3. การอ่านเพื่อความบันเทิง บุคคลจำนวนมากนิยมอ่านด้วยจุดมุ่งหมายในลักษณะนี้ เนื่องจากการอ่านที่สร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลินของผู้อ่าน จากการศึกษาที่ได้อ่านหนังสือบางประเภทนี้จะช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลายความเครียดได้ เช่น หนังสือแนวนิยาย เรื่องสั้น นวนิยาย เรื่องตลกขบขัน สารคดีท่องเที่ยว หรือแม้แต่คำอธิบายประกอบการ์ตูน จะสามารถช่วยให้ผู้อ่านมีความสุขเพลิดเพลินได้

ดังนั้นสรุปได้ว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายที่หลากหลาย เช่น การอ่านเพื่อความรู้ การอ่านเพื่อความบันเทิงหาแนวคิดประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการค้นหาจากสิ่งที่อ่านเป็นสำคัญและนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป การอ่านอยู่เป็นประจำจะเป็นการฝึกฝนทักษะทำให้ผู้อ่านรักการอ่าน มีความสามารถในการอ่าน อ่านได้อย่างถูกวิธี

2.3 ประเภทของการอ่าน

นักวิชาการหลายท่านได้แบ่งประเภทของการอ่านเพื่อให้ง่ายต่อการจำแนกประเภทไว้ดังนี้ ลาวินซ์ สังขพันธ์ และคณะ (2549: 18-21) และทัศนีย์ สุขเมธี (2550: 84) ได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของการอ่านไว้ว่าหากจำแนกประเภทตามวิธีการอ่านจะสามารถแบ่งได้ 5 ประเภทได้แก่

1. การอ่านอย่างคร่าวๆ เป็นวิธีการอ่านที่จะใช้เมื่อต้องการสำรวจว่าจะอ่านหนังสือนี้ต่อไปโดยละเอียดหรือไม่ การอ่านอย่างคร่าว ๆ จะอ่านเพียงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่งสารบัญ คำนำ หรือเป็นการอ่านเพียงบางตอนเพื่อดูจำนวน การอ่านเพื่อสังเกตเนื้อหาหรือการอ่านเพื่อดูครรชนี ค้นหาหัวข้อที่ต้องการว่ามีหรือไม่

2. การอ่านแบบตรวจตรา เป็นวิธีการอ่านละเอียดในข้อความที่ต้องการรู้ เป็นการอ่านเพื่อเก็บข้อมูล คือ การอ่านหนังสือในหัวข้อเรื่องเดียวกันจากหนังสือหลาย ๆ เล่ม เพื่อเปรียบเทียบ และคัดเลือกก่อนจะสรุปและนำส่วนที่ตนเองต้องการมาใช้ นิยมใช้กันมากในการอ่านเพื่อการทำรายงาน การทำวิจัย การค้นคว้าหรือการทำวิทยานิพนธ์

3. การอ่านแบบศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนตั้งแต่หน้าแรกจนถึงหน้าสุดท้าย เพื่อให้รู้เนื้อหาอย่างละเอียดลึกซึ้งทุกชั้นตอน และเก็บแนวคิดเพื่อสรุปสาระสำคัญของเนื้อความทั้งหมด

4. การอ่านเชิงวิเคราะห์หรือการอ่านตีความเป็นวิธีการอ่านที่ต่อเนื่องจากวิธีการอ่านแบบศึกษาค้นคว้าคือการอ่านอย่างละเอียดให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะส่วนประกอบออกให้ได้ว่าส่วนต่าง ๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไร

5. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ คือ การอ่านโดยสอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อ่านไปด้วยโดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานมาก และต้องอาศัยเทคนิคการอ่านทุกวิธีอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วจึงเกิดการสรุปประมวลเป็นความคิดรวบยอด สามารถวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

ซึ่งในทำนองเดียวกัน วรรณิ โสมประยูร (2553: 127) ก็ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การอ่านออกเสียง คือการที่ผู้อ่านได้อ่านหนังสือโดยที่ผู้อ่านเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ ในขณะที่อ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายต่างกันไป เช่น เพื่อถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ เพื่อร่ำอารมณ์ผู้ฟัง เพื่อสร้างความบันเทิง และเพื่อเพิ่มพูนความพอใจให้แก่บุคคลและสังคม การอ่านออกเสียงในบางโอกาสกระทำเพื่อความมุ่งหมายหลาย ๆ ประการรวมกันหรือมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ เช่น การอ่านประกาศ การรายงาน การแสดงนโยบาย ฯลฯ ผู้ที่อ่านออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี โดยการอ่านออกเสียงแบ่งออกเป็น 3 แบบคือ

1.1 การอ่านร้อยแก้ว

1.2 การอ่านร้อยกรอง

1.3 การอ่านทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ คือการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่มีผู้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รูปภาพ และเครื่องหมายต่าง ๆ แล้วผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจโดยแปลสัญลักษณ์ที่บันทึกไว้นั้น

ให้ตรงตาม ความต้องการของผู้บันทึก การอ่านในใจจึงใช้เพียงสายตากวาดไปตามตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ แล้วใช้ความคิดแปลความ ตีความรับสาระต่าง ๆ ที่อ่านนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ ในการได้รับความรู้ ความคิด และความบันเทิง โดยการอ่านในใจแบ่งได้ 7 แบบ ได้แก่

- 2.1 การอ่านแบบค้นคว้าหาความรู้
- 2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
- 2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกขั้นตอน
- 2.4 การอ่านเพื่อหารายละเอียดทุกคำสั่งเพื่อการปฏิบัติ
- 2.5 การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล
- 2.6 การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณ์ญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสียสำหรับเลือกแนวทางปฏิบัติ
- 2.7 การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ

จากประเภทของการอ่านข้างต้นสรุปได้ว่า ประเภทของการอ่านจำแนกได้ตามลักษณะ การอ่าน 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใด ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจกับสิ่งที่อ่าน และการเลือกใช้วิธีการอ่านขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่าน อีกด้วย

2.4 ความหมายของการอ่านจับใจความ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

อภิรดี เสนาจิน (2555: 26) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่าน จับใจความเป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาเรื่องที่อ่าน โดยจับประเด็นใจความของเรื่องให้ได้ว่า ผู้เขียนต้องการสื่อถึงเรื่องหรือแนวคิดใตมายังผู้อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านต้องจับประเด็นสำคัญของเรื่องให้ได้ ว่า ใคร อะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพราะเหตุใด ตลอดจนสามารถเรียงลำดับเรื่องราวเหตุการณ์ ของเรื่อง และสามารถสรุปเรื่องโดยการเชื่อมโยงใจความของเรื่องได้

เอี่ยมพร โชคสุชาติ (2556: 38) อธิบายความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่านรูปแบบหนึ่งเพื่อค้นหาสาระสำคัญเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง อ่านเพื่อให้ ทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและมีความหมายว่าอย่างไร จะเห็น ได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของความเข้าใจและค้นหาสาระสำคัญ หรือประเด็นที่สำคัญของเรื่องที่อ่าน

แวมยุรา เหมือนนิล (2556: 12) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่าน เพื่อมุ่งหวังค้นหาสาระสำคัญของเรื่องว่าคืออะไร แบ่งออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ ส่วนที่เป็น ใจความสำคัญ และส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ

สายใจ ทองเนียม (2560: 100) ได้อธิบายเกี่ยวกับความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า คือการอ่านที่มุ่งเน้นค้นหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เรียกว่าใจความหลัก เพื่อให้ทราบว่า เป็นเรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และมีใจความรองหรือเรียกว่าใจความ ขยาย ซึ่งเป็นรายละเอียดที่มีหน้าที่สนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สถิติภรณ์ ศรีหิรัญ (2560: 66) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า เป็นกระบวนการ สำคัญที่ผู้อ่านงานเขียนเชิงวิชาการหลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่ออ่านงานเขียนเชิงวิชาการ ผู้อ่านต้องอ่านเรื่อง ทางวิชาการอย่างคร่าว ๆ อย่างน้อย 1 ครั้งก่อนที่จะอ่านละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ

จากความหมายของการอ่านจับใจความที่ได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และนำคำตอบมาเรียบ เรียง เป็นเนื้อหาใหม่ ซึ่งมีความครอบคลุมเนื้อหาของย่อหน้าทั้งหมด

2.5 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552: 158) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า ในยุคข้อมูลข่าวสารที่บุคคลสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วการอ่านจับใจความมีบทบาท สำคัญในด้านการพัฒนาทางการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

วิไล ทองสม (2558: 26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่าน จับใจความมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ใน โลกสังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของ ข้อมูลข่าวสาร ผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ถ้าผู้อ่านสามารถรับสารที่ผู้เขียนส่ง ให้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง กระบวนการสำคัญที่สุดที่มีส่วนช่วยทำให้ผู้อ่านสามารถรับสาร ได้อย่างถูกต้องนั้นก็คือการอ่านจับใจความ

สายใจ ทองเนียม (2560: 10) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่สำคัญ ผู้เรียนต้องรู้จักการอ่านค่านั้นคือการอ่านออก รู้ความหมาย ของคำ สำนวน วลี ประโยค จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถ อ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ อาจส่งผลต่อการอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ที่ยากกว่า และจะเป็นสาเหตุทำให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาการอ่านของตนได้

ชุติมา ยอดดา (2561: 2) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญเพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านระดับขั้นสูงขึ้นไป เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ก็จะส่งผลให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน เนื่องจากการอ่านจับใจความมีส่วนช่วยทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในแก่นเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

และสำหรับผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ ทุกสาขาวิชาจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นผู้เรียนที่ขาดทักษะการอ่านจับใจความก็จะไม่สามารถสรุปเนื้อหาสาระเรื่องที่สามารถอ่านได้

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2561: 54) กล่าวว่า การอ่านจับใจความนับเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านทุกรูปแบบเพราะหากจับใจความไม่ได้ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากต้องใช้ประโยชน์จากการอ่านนั้นก็ต้องกลับมาอ่านใหม่ ส่งผลให้เสียเวลา หากอ่านแล้วสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ก็จะสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องกลับมาอ่านใหม่ จากความสำคัญของการอ่านจับใจความดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นหัวใจสำคัญและจำเป็นต้องอย่างยิ่งสำหรับการอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจ เป็นพื้นฐานที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์การอ่านที่ถูกต้องวิธีทำให้มีความฉลาดประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้ได้รับความคิดความบันเทิง ช่วยพัฒนาการศึกษาพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพสู่ความก้าวหน้ามั่นคงในชีวิตอนาคตได้

2.6 แนวทางการสอนอ่านจับใจความ

นักวิชาการได้นำเสนอเกี่ยวกับแนวทางการสอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

ประทีป วาทิกทินกร (2555: 82) ได้อธิบายเกี่ยวกับ วิธีการอ่านจับใจความอาจกระทำได้โดยยึดหลักการง่าย ๆ ดังนี้

1. อ่านเรื่องราวให้ตลอดหมดทั้งเรื่อง
2. ตั้งคำถาม ถามตัวเองสั้น ๆ ว่า เรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไมบางเรื่องอาจจะมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่เราต้องตอบเท่าที่สามารถตอบได้ให้ครบถ้วน เพื่อที่จะได้สามารถอ่านจับใจความได้ครอบคลุมเนื้อหาให้ได้มากที่สุด

กรมวิชาการ (2546: 189) เสนอแนวทางการสอนอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สืบหาส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวาง

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่ทำมาประกอบจะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็ว

แววมยุรา เหมือนนิล (2556: 21) กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. ควรเริ่มต้นการอ่านจับใจความในแต่ละย่อหน้าให้ถูกต้องแม่นยำ เพราะในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความที่สุดอยู่ในใจความเดียว และเมื่อนำประเด็นที่สำคัญของแต่ละย่อหน้ามาพิจารณารวมกันจะได้แนวคิด หรือแก่นของเรื่องที่สำคัญที่สุดได้ง่ายขึ้น

2. ใจความในแต่ละย่อหน้าหมายถึง ข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ๆ ไว้ทั้งหมด

3. ใจความในแต่ละย่อหน้าส่วนมากมักจะอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง โดยมีข้อสังเกตดังนี้

3.1 ประโยคตอนต้นย่อหน้าเป็นจุดที่พบใจความของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุด เพราะผู้เขียนมักจะบอกประเด็นสำคัญไว้แล้วจึงขยายรายละเอียดเพื่อให้ชัดเจนขึ้นภายหลัง

3.2 ประโยคตอนท้ายย่อหน้า เป็นจุดที่พบใจความมากรองลงมาจากประโยคตอนต้นย่อหน้าโดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียด หรือประเด็นย่อมาก่อนแล้วสรุปด้วยประโยคที่เก็บประเด็นสำคัญไว้ภายหลัง

3.3 ประโยคตอนกลางย่อหน้า เป็นจุดที่ค้นหาใจความได้ยากเพราะต้องพิจารณาเปรียบเทียบให้ได้ว่าสาระสำคัญที่สุดอยู่ในประโยคใด

3.4 ไม่ปรากฏในประโยคใดอย่างชัดเจนอาจอยู่ในหลายประโยคหรือรวม ๆ อยู่ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง ซึ่งเป็นการจับใจความที่ยากกว่าอย่างอื่นผู้อ่านอาจใช้วิธีในการตั้งคำถามกับตนเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเห็นถึงส่วนที่เป็นประเด็นสำคัญ และส่วนที่เป็นประเด็นเสริมหรือการขยายความได้ง่ายขึ้น

4. การตัดประโยคหรือข้อความที่เป็นส่วนขยาย หรือไม่จำเป็นในแต่ละย่อหน้าออกก็จะเหลือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของย่อหน้าได้

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2556: 44) ได้แนะนำวิธีการสอนอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเนื้อเรื่องที่อ่านจากย่อหน้าหรือจากข้อความต่อเนื่องที่ผู้เขียนไม่ตั้งประเด็นเขียนและไม่มีการขยายความประเด็นที่ตั้งไว้แต่เขียนไปเรื่อย ๆ นั้นให้อ่านได้ยาก ผู้อ่านต้องอาศัย

การฝึกคิดวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค ข้อความ ย่อหน้า จึงจะเข้าใจความหมาย แต่สำหรับงานเขียนที่มีโครงสร้างกระชับเป็นระบบผู้อ่านจะสามารถอ่านจับใจความได้ง่าย การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้ 2 อย่างคือ

1. ใจความสำคัญ หรือใจความหลัก ให้ตั้งคำถามว่า ย่อหน้านี้กล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร

2. ใจความรอง คือรายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อาจจะเป็นการยกตัวอย่างเหตุผลและสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ การอ่านเป็นกระบวนการคิดที่ผู้อ่านใช้ความรู้เดิมประสบการณ์เดิมมาผนวกกับความรู้ใหม่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การสอนอ่านจับใจความเป็นการมุ่งเน้นสาระของเรื่องที่อ่าน เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้กับผู้เรียนอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้อ่านเรื่องแล้วบอกสาระของเรื่องได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร โดยในงานวิจัยมีขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความดังนี้

1. อ่านเนื้อหาแต่ละย่อหน้าคร่าว ๆ เพื่อให้เข้าใจ
2. กำหนดประเด็นคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ ในแต่ละย่อหน้า
3. อ่านเนื้อหาแต่ละย่อหน้าแล้วหาคำตอบประเด็นต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้
4. นำคำตอบที่ได้มาเรียงร้อยคำใหม่ เพื่อให้ได้เป็นใจความจากเรื่องที่อ่าน

2.7 การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ

การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความได้มีนักวิชาการหลายท่านเสนอการใช้การประเมินในรูปแบบ ลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

กรมวิชาการ (2546: 47) ได้เสนอแนวทางการทดสอบทางภาษาด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญดังนี้

1. การอ่านจับใจความ เป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศ โฆษณา จดหมาย ฯลฯ กิจกรรมในการทดสอบทักษะการอ่าน จำแนกได้ดังนี้

1.1 กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เข้าสอบได้อ่านข้อความที่มีความยาวตามความเหมาะสมที่เป็นงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร รายละเอียดสนับสนุนหรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกัน เพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้ามตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดด้วยกัน

1.2 ความสามารถอ่านจับใจความ สามารถระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

1.3 ความสามารถวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความและสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษาสามารถใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ ลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่านที่เป็นตัวกระตุ้นวิเคราะห์ ประเมินและสรุปได้ว่าสารที่อ่านนั้นเป็นสารประเภทใดลีลาภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เจตนาทัศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุผลที่เกิดขึ้นต่อความมั่นคงน่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิภาพของการอ่านนั้นได้ว่ามีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไรไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับ ความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้น ๆ เป็นพื้นฐาน การกำหนดระดับความสามารถข้างต้นเป็นลำดับขั้นตอนที่ ขึ้นต่อกัน และการกำหนดความสามารถตามเกณฑ์ อาจใช้มาตราส่วนประเมินค่าเป็นระดับ ดังนี้

1	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
2	หมายถึง	มีความสามารถน้อย
3	หมายถึง	มีความสามารถพอประมาณ
4	หมายถึง	มีความสามารถมาก
5	หมายถึง	มีความสามารถยอดเยี่ยม

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552: 156-157) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์นี้นักการศึกษาที่มีความเห็นว่าคุณอ่านได้พลาดเนื้อหาบางตอนไปร้อยละ 30 แล้วหากยึดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

2. การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินค่าทั้งหมดมี 20 ข้อ มีระดับตัวเลือก 4 ระดับตัวอักษร 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด มีค่าคะแนนเป็น 4 3 2 1 ตามลำดับ ถ้าเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 30 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

คะแนน 72-80 เท่ากับ 4 หมายถึง ดี

คะแนน 52-71 เท่ากับ 3 หมายถึง ก่อนข้างดี

คะแนน 32-51 เท่ากับ 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 0-31 เท่ากับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของคนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

แวมยุรา เหมือนนิล (2556: 17) ได้กล่าวถึงการประเมินการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. สามารถจำแนกลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องที่อ่าน และบอกเล่าเป็นคำพูดของตนเองได้ ถูกต้อง

2. สามารถเล่าความทรงจำโดยเป็นสิ่งที่เฉพาะในเรื่องที่อ่าน เช่น รายละเอียดที่สำคัญ
3. สามารถปฏิบัติตามแนวทางหรือข้อเสนอแนะจากเรื่องที่อ่านได้
4. สามารถแยกแยะประเด็นที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น หรือจินตนาการของผู้เขียนได้
5. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการอ่านได้
6. สามารถให้ตัวอย่างประกอบเพื่อความชัดเจน
7. สามารถจำแนกประเด็นหลักประเด็นรองจากเรื่องที่อ่าน
8. กล่าวสรุปและประเมินผลจากเรื่องที่อ่าน

บันลือ พฤกษ์วัน (2557: 3) อธิบายการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้หลายทาง ดังนี้

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง
  - 1.1 ตอบคำถามและข้อเท็จจริงจากท้องเรื่อง
  - 1.2 ตอบคำถามโดยการวิเคราะห์หาเหตุผลของเรื่อง
  - 1.3 ตอบคำถามจากการสรุปเรื่อง หรือวิจารณ์ ไตร่ตรอง
2. เล่าเรื่องและสรุปเรื่องที่อ่าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ประเมินและเลือกตัวละคร โดยต้องให้เหตุผลประกอบการเลือก
4. แสดงละครประกอบเนื้อเรื่อง
5. หาความสัมพันธ์ของคำศัพท์ เช่น กระจาย-กระโดด เต่า-กลาน
6. หาคำตรงข้ามเชิงความหมาย เช่น หิว-อิ่ม ยิ้ม-บึ้ง
7. สรุป ตั้งชื่อเรื่องที่ครอบคลุมใจความของเรื่อง

สรุปได้ว่า การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่กล่าวมาสามารถวัดความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น วัดผลและประเมินผลโดยการทดสอบ การวัดผลอย่างเป็นทางการอย่างไม่เป็นทางการและการใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบ รวมทั้งการใช้แบบประเมินค่าและการที่ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้น ๆ โดยในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความจากแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ โดยผู้วิจัยออกแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งการตั้งคำถาม 4 ระดับนี้เพียงพอแล้วต่อการค้นหาใจความจากเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องและตอบตามประเด็นที่คำถามกำหนด เกณฑ์ในการประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังนี้

คะแนน 16-20 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 11-15 หมายถึง ก่อนข้างดี

คะแนน 6-10 หมายถึง พอใช้

คะแนน 1-5 หมายถึง ปรับปรุง

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค SWIH

3.1 ความสำคัญของการใช้คำถาม

มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน ได้อธิบายถึงความสำคัญของการใช้คำถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้ Jay McTighe (1991: 410 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ 2553: 71) ได้กล่าวว่า ผู้สอนที่ใช้คำถามที่ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงจะช่วยยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

Clark and Starr (1976: 218) ได้อธิบายความสำคัญของการใช้คำถามไว้ดังนี้

1. เข้าใจผู้เรียน
2. พัฒนาความสามารถทางด้านความคิดของผู้เรียน
3. กระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ช่วยผู้เรียนในการรวบรวมเนื้อหา
5. ช่วยในการทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียน
6. เน้นจุดสำคัญของบทเรียน
7. เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
8. เพื่อประเมินผลการเรียนรู้

วิจารณ์ พานิช (2559: 156) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้คำถามไว้ว่า ในการสอน โดยการตั้งคำถาม ครูผู้สอนจะต้องมีทฤษฎี ทักษะ และศิลปะในการตั้งคำถาม เพื่อชักชวนให้ผู้เรียนได้ฝึกไต่บันไดความคิดจากขั้นที่ง่ายไปสู่ขั้นที่ยากให้น่าสนใจร่วมกิจกรรม และให้เกิดการฝึกฝนความคิดในระดับที่สูง การตั้งคำถามเพื่อประเมินความรู้ของผู้เรียนจะทำให้ครูผู้สอนสามารถตัดสินใจว่าจะทบทวนบทเรียนเสียก่อน หรือจะเคลื่อนเข้าสู่บทเรียนต่อไป คำถามถ้าหากเป็นคำถามที่สะท้อนผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้เพียงใดก็จะยังเป็นการให้เกรดที่แม่นยำและยุติธรรมเพียงนั้น

ณัฐกร ดวงพระเกษ (2561: 130) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามไว้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นการมุ่งพัฒนากระบวนการความคิดของนักเรียนคำถามนอกจากจะช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องราวที่เรียนได้ถูกต้องแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และนำไปสู่การจัดระบบความคิดให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้

ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2562: 253) ได้อธิบายความสำคัญของการใช้คำถามเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า การใช้คำถามเป็นกลวิธีที่สำคัญที่ครูผู้สอนใช้ประเมินความรู้และความเข้าใจที่ผู้เรียนแต่ละคนมีอยู่ รวมทั้งเป็นเครื่องมือสะท้อนให้ครูผู้สอนสามารถช่วยเหลือส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ให้ผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนกำหนดไว้นั้นคือ การใช้คำถามเป็นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์โดยทั่วไประหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนสามารถใช้วัดระดับความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนวัดความคิดในระดับสูงของผู้เรียนได้ กล่าวได้ว่า ครูผู้สอนสามารถใช้คำถามในชั้นเรียนได้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการสอน เพราะการใช้คำถามทำให้ครูผู้สอนได้รับข้อมูลย้อนกลับที่แสดงความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนในการเรียนรู้นั้น ๆ ได้ทันที
2. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาการทักษะการคิดจากระดับต่ำสู่การคิดระดับสูง รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องที่ศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของตนเอง รวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นสามารถเชื่อมโยงความรู้ ความเข้าใจใหม่ที่เกิดขึ้น และพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้น

สรุปได้ว่า คำถามนั้นมีความสำคัญมากในการพัฒนาผู้เรียน โดยคำถามจะช่วยให้ครูได้สำรวจความรู้เพิ่มและกระตุ้นความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในแง่มุมต่างๆ มากขึ้น และเมื่อมีการอภิปรายจะนำไปสู่ความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

3.2 ลักษณะของคำถาม

มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้อธิบายถึงลักษณะของคำถามไว้หลายท่าน ดังนี้

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547: 8-10) ลักษณะของคำถามมีหลายลักษณะ ดังนี้คือ

1. การถามเกี่ยวกับความเข้าใจ เป็นการถามเพื่อให้ผู้เรียนระลึกถึงสาระสำคัญสิ่งที่เรียนรู้หรือการนำความรู้มาเชื่อมโยงกับสถานการณ์ ลักษณะคำถามจึงเป็นการถามถึงวิธีการรวมถึงการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การถามให้อธิบาย เป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้อธิบายถึงวิธีการคิดหาคำตอบ ขั้นตอนในการคิดหาคำตอบแต่ไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผลในการคิดหรือกระทำอย่างนั้น

3. การถามให้คิดวิเคราะห์ เป็นลักษณะการถามที่ไม่ต้องการคำตอบว่าถูกหรือผิด ใช่หรือไม่ใช่ แต่จะเป็นการถามเพื่อให้ผู้เรียนแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของปัญหาโดยอาศัยหลักการ กฎ ทฤษฎี และที่มาของเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่กำหนดเป็นตัวนำไปสู่การคิด

4. การถามให้คิดเชิงเหตุผล เป็นการถามที่เน้นให้ผู้เรียนได้อธิบายเหตุผล การตัดสินใจ โดยมีการอ้างหลักการ กฎ ทฤษฎี หรือประสบการณ์

5. การถามเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด เป็นลักษณะคำถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด เพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลย่อย ๆ แล้วสรุปเป็นหลักการด้วยตนเอง

6. การถามเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ คำถามลักษณะนี้เป็นคำถามให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็นนำไปสู่การตัดสินใจคิดหรือสร้างสิ่งใหม่ๆ

จินดา คงแก้ว (2550:11-16) ได้กล่าวถึง ลักษณะของคำถามตามวัตถุประสงค์ของการถามไว้ ดังนี้

1. ถามเพื่อเปรียบเทียบ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบคิดเปรียบเทียบความเหมือนกับความต่างของสิ่งของบุคคล หรือสถานที่

2. ถามเพื่อการตัดสินใจ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบต้องจำแนกและตัดสินใจให้แน่นอน

3. ถามเพื่อนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแก้ไขสถานการณ์

4. ถามเพื่อการจำแนก เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบคิดจำแนกหรือจัดหมวดหมู่ หรือจัดพวกใหม่โดยอาศัยการเปรียบเทียบความแตกต่าง ความเหมือน และความสัมพันธ์ และการจัดกลุ่มใหม่

5. ถามความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสังเกตปรากฏการณ์ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรผลเป็นอย่างไร

6. ถามเพื่อให้ทราบความมุ่งหมาย เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบบอกความมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง

7. ถามเพื่อให้เกิดการคิดวิจารณ์ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบคิดในเรื่องความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ผู้ตอบจะต้องใคร่ครวญอย่างดีก่อนที่จะตอบ

8. ถามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเกิดการสรุปผล ตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลจริงหลักการเป็นเกณฑ์

9. ถามเพื่อเปิดการอภิปราย เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบได้มีการถกเถียง และพินิจพิจารณา

10. ถามเพื่อให้กำหนดนิยามหรืออธิบาย เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสรุปความคิดรวบยอด หรือความหมาย คำนิยาม คำอธิบายในคำหรือวลี

11. ถามเพื่อให้สังเกต เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบหาคำตอบโดยวิธีการสังเกต

12. ถามเพื่อช่วยทำให้เกิดคำถามใหม่ ๆ ระหว่างที่ผู้เรียนกำลังคิด กำลังอ่าน กำลังปฏิบัติงาน พบว่าปัญหาอะไรหรือไม่

ทิสนา เขมมณี (2559: 200) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของคำถามไว้ว่า

1. ถามความรู้ (Knowledge) คำถามที่ใช้มักเป็นคำถามที่ถามถึงข้อมูลสาระรายละเอียดของสิ่งที่เรารู้และให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าตนเองมีความรู้ความจำในเรื่องนั้น ๆ เช่น ถามเพื่อให้นักเรียนบอกเล่า ชี ระบุ ท่อง ให้ความหมาย ให้คำนิยาม รวบรวม เลือก จำแนก ประมวลผล จัดลำดับ เป็นต้น

2. ถามความเข้าใจ (Comprehension) คำถามในระดับนี้มักเป็นคำถามที่ช่วยให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความเข้าใจของตนเองในเรื่องนั้น ๆ เช่น ถามเพื่อให้นักเรียนอธิบาย (โดยใช้คำพูด) ขยายความ เปรียบเทียบ แปลความหมาย แสดงความคิดเห็น ตีความหมาย คาดการณ์ คาดคะเน สรุปย่อ ทำนาย บอกใจความ และการประมาณ เป็นต้น

3. ถามการนำไปใช้ (Application) คำถามในระดับนี้มักประกอบด้วยสถานการณ์ที่นักเรียนจะต้องดึงความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการตอบคำถาม เช่น ถามเพื่อให้นักเรียนประยุกต์ปรับปรุง จัดการแก้ปัญหา เลือก ทำ ปฏิบัติ แสดง สาธิต ผลิต เป็นต้น

4. ถามการวิเคราะห์ (Analysis) ถามเพื่อให้นักเรียนใช้ความคิดหาคำตอบแยกแยะข้อมูล และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือถามเพื่อให้นักเรียนสามารถจับได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ เหตุผล แรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง เช่น ถามให้นักเรียนจำแนกแยกแยะหาข้ออ้างอิงหาความสัมพันธ์ ตรวจสอบ หาข้อสรุป จัดกลุ่ม หาหลักการ เป้าหมาย

5. ถามการสังเคราะห์ (Synthesis) การเรียนรู้ในระดับสังเคราะห์ หมายถึงการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่นักเรียนสามารถ

5.1 คิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาซึ่งอาจอยู่ในรูปของสิ่งประดิษฐ์ความคิดหรือภาษา

5.2 ทำนายสถานการณ์ในอนาคต

5.3 คิดวิธีการแก้ปัญหาได้

6. การประเมินค่า (Evaluation) การเรียนรู้ในระดับประเมินค่า หมายถึงการเรียนรู้ในระดับที่นักเรียนต้องใช้การตัดสินใจคุณค่า ซึ่งหมายความว่านักเรียนจะต้องสามารถตั้งเกณฑ์ในการประเมินตัดสินคุณค่าต่าง ๆ ได้และแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ฉะนั้นการถามในระดับนี้ก็เพื่อให้ นักเรียนวิพากษ์วิจารณ์ ตัดสิน ประเมินค่า ตีค่า สรุป เปรียบเทียบ จัดอันดับ เป็นต้น

สรุปได้ว่าลักษณะคำถามนั้นมีลักษณะเป็นการถามผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนควรใช้คำถามที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้ความเข้าใจเป็นพื้นฐานในการคิดต่อไปในระดับสูง การถามให้อธิบาย การถามให้คิดวิเคราะห์ การถามให้คิดเชิงเหตุผล การถามเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด และการถามเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ในการตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบแต่ละครั้งผู้สอนต้องอาศัยหลักในการตั้งคำถามที่ดี ซึ่งคำถามที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ชัดเจน คำถามที่ดีต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าต้องการถามอะไร
2. เข้าใจง่าย คำถามที่ดีต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
3. สัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน คำถามที่ดีต้องมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน เรื่องราวเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน
4. หลากหลาย คำถามที่ดีต้องมีหลายประเภทกลมกลืนกับเรื่องราวกิจกรรม และเร้าความสนใจ
5. มีคุณค่าคำถามที่สร้างขึ้นต้องมีคุณค่าและเร้าให้อธิบายตอบ
6. ปลายเปิด คำถามที่ดีควรเป็นแบบปลายเปิดเพราะจะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะตอบ
7. ได้คิด คำถามที่ดีควรให้ผู้เรียนได้คิด ได้บรรยาย อธิบายเหตุผล ว่าทำไม เพราะเหตุใด หรือได้ประเมินค่าสิ่งที่เรียนรู้ ผู้ถามต้องพยายามหลีกเลี่ยงคำถามที่ต้องการคำตอบเดียวกันว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”
8. พัฒนาสมองคำถามที่ดีต้องสามารถให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางสมองได้ดีขึ้น
9. สั้นกระชับคำถามที่ดีควรสั้น กระชับและชัดเจนที่สุด

3.3 เทคนิคการใช้คำถาม

มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้อธิบายถึงเทคนิคการใช้คำถามไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 24) ได้สรุปเทคนิคการใช้คำถามที่มีประสิทธิภาพจากการสังเกตขณะที่ครูสอนไว้

1. ครูควรละเว้นคำถามที่ต้องการคำตอบว่า ใช่-ไม่ใช่ อะไร ที่ไหน เมื่อไร
2. ครูควรเปลี่ยนคำถามหรือคำพูดใหม่ ถ้านักเรียนยังตอบไม่ได้
3. ครูควรแสดงการยอมรับคำตอบของนักเรียน โดยไม่ต้องหยุด อาจใช้ท่าทางประกอบได้ เช่น พยักหน้า สัมผัสตัว เป็นต้น

4. ครูควรถามคำถาม ก่อนเรียกชื่อให้นักเรียนตอบ
5. ควรพยายามให้นักเรียนตอบในลักษณะที่พูดกับเพื่อทั้งชั้น ไม่ใช่พูดกับครูคนเดียว
6. ครูควรให้การเสริมแรง
7. ครูไม่ควรแนะนำแนวทางหรือคำตอบให้ทันทีหลังจากถาม
8. ครูควรทอระยะเวลาหลังถามคำถามแล้วโดยหยุดหรือทอระยะเวลาชั่วคราวหนึ่ง

คอยให้นักเรียนตอบ

9. ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบคำถามได้หลายคน
10. ครูควรพยายามฝึกให้นักเรียนฟังและโต้ตอบซึ่งกันและกัน

นภเนตร ชรรมบวร (2544: 25-27) ได้สรุปเทคนิคการใช้คำถามเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด ไว้ดังนี้

1. ในการถามคำถามเด็ก ผู้สอนควรใช้เวลาแก่เด็กในการคิดและแสดงออก โดยไม่เร่งเด็กให้ตอบคำถามมากเกินไปหรือกลายเป็นผู้ตอบคำถามเอง ถ้าผู้สอนใช้เวลาแก่เด็กในการคิดหาคำตอบโดยใช้เวลาในการรอคอยคำตอบให้ยาวนานขึ้น จำนวนของเด็กที่จะตอบคำถามก็จะมีความเพิ่มขึ้น ความล้มเหลวในการตอบคำถามจะลดน้อยลง การพูดคุยอภิปรายและสรุปองค์ความรู้ของเด็กจะมีเพิ่มมากขึ้นตลอดจนจำนวนของคำถามที่เด็กถามก็จะมีความเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

2. คำถามที่ผู้สอนใช้ควรเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งคำถามปลายเปิดจะช่วยส่งเสริมการคิดแก้ปัญหา การเปรียบเทียบและทางเลือก คำถามที่ส่งเสริมให้เด็กคิดแก้ปัญหานั้นจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องอย่างหลากหลายไม่ใช่มีเพียงคำตอบเดียว ทั้งนี้เพื่อให้เด็กมีความคิดที่เปิดกว้างสามารถคิดได้หลายทาง

3. คำถามที่ผู้สอนถามควรเป็นคำถามที่ช่วยให้เด็กเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของตนกับการเรียนรู้ในปัจจุบันได้

4. ผู้สอนควรกระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ตั้งคำถามด้วยตนเอง ซึ่งผู้สอนอาจช่วยกระตุ้นเด็กให้ถามคำถามโดยวิธีการต่าง ๆ

5. ผู้สอนควรใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งการส่งเสริมให้เด็กตอบคำถามด้วยตนเองจะนำไปสู่การถามคำถามต่อไปนี้ เนื่องจากทุกครั้งที่เด็กหาคำตอบได้ด้วยตนเองเด็กจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น เขาจะมีเจตคติในทางบวกต่อตนเองซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะถามคำถามต่าง ๆ ด้วยตนเองต่อไป

สุวิทย์ มูลคำ (2550: 74) ได้กล่าวเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดของผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ สังเคราะห์หรือประเมินค่าเพื่อจะต้องตอบคำถามเหล่านั้นซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. ถามเพื่อเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้ตอบคิดเปรียบเทียบความเหมือนกับความต่าง ซึ่งจะต้องคิดอย่างรอบคอบเสียก่อนถึงจะตอบได้
2. ถามเพื่อการตัดสินใจ ผู้ตอบจะต้องจำแนกและตัดสินใจให้แน่นอน
3. ถามเพื่อนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการถามเพื่อแก้ไขสถานการณ์ในสภาวะต่าง ๆ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่
4. ถามเพื่อจำแนก เพื่อต้องการให้ผู้ตอบคิดจำแนกหรือจัดหมวดหมู่ใหม่ โดยอาศัยการเปรียบเทียบในด้านความแตกต่าง ความเหมือน ความสัมพันธ์และการจัดกลุ่มใหม่
5. ถามความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสังเกตปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างไร ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร
6. ถามเพื่อให้ทราบความมุ่งหมาย เป็นการถามเพื่อให้ผู้ตอบบอกจุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง
7. ถามเพื่อให้เกิดความคิดวิจารณ์ เป็นการถามเพื่อให้ผู้ตอบคิดในเรื่องราวความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ซึ่งก่อนจะตอบนั้นผู้ตอบต้องใคร่ครวญเสียก่อน
8. ถามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบเกิดการสรุปผล ตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูลความจริง หลักการเป็นเกณฑ์
9. ถามเพื่อให้เกิดการอภิปราย เป็นการถามเพื่อให้มีการถกเถียง การพินิจพิจารณา การตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
10. ถามเพื่อกำหนดนิยามหรือคำอธิบาย เป็นการถามเพื่อสรุปความคิด รวบรวมหรือความหมาย คำนิยาม คำอธิบายในแต่ละคำหรือวลี
11. ถามเพื่อให้สังเกต คำถามชนิดนี้ต้องการให้หาคำตอบโดยวิธีการสังเกต

12. ถามเพื่อช่วยให้เกิดคำถามใหม่ ๆ ระหว่างที่ผู้เรียนกำลังคิด กำลังอ่าน กำลังปฏิบัติอยู่ ผู้สอนอาจถามเกี่ยวกับงานที่กำลังคิด ว่าพบปัญหาหรืออะไรหรือไม่

กิตติชัย สุชาติโนบล (2558: 49) ได้กล่าวถึงเทคนิคการใช้คำถามไว้ ดังนี้ เทคนิคการใช้คำถามหมายถึง กลวิธีการถามคำถามและตอบคำถามเป็นเครื่องมือสำหรับการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตอบคำถาม โดยใช้กระบวนการคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยการตั้งคำถามและตอบคำถามสำหรับผู้เรียน อาจจะใช้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มย่อย หรือทั้งชั้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดค้นหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาและสรุปแนวคิดได้ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาความคิดในระดับสูง และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า เทคนิคการใช้คำถามนั้นผู้สอนควรใช้บทบาทของตนเองให้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากคำถามที่หลากหลาย และเน้นการคิดการใช้คำถามมีประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้มากขึ้นขึ้นอยู่กับคำถาม ถ้าผู้สอนมีเทคนิคในการใช้คำถามจะทำให้การเรียนการสอนมีคุณค่า โดยเทคนิคการใช้คำถามควรไม่เจาะจงผู้ตอบควรถามให้ทั่วถึง และให้โอกาสในการให้ผู้เรียนได้คิด ใช้ภาษาง่ายแต่สร้างความสนใจให้กำลังใจ ควรเปิดโอกาสให้ตอบโดยตอบให้ตรงประเด็น พอผู้เรียนตอบคำถามแล้วควรมีการชื่นชมผู้ที่ตอบถูก เวลาถามควรถามแบบเป็นกันเอง ไม่ควรถามเองตอบเอง และควรทบทวนคำถามตนเอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขไว้ในโอกาสต่อไป

3.4 ระดับของการตั้งคำถาม

ระดับของคำถามมีผลต่อการคิดของผู้เรียน ผู้สอนต้องใช้ระดับคำถามที่เหมาะสม และหลากหลายกับผู้เรียนและตรงตามจุดประสงค์ ไม่ใช่ใช้เพียงคำถามระดับจำเท่านั้น ซึ่งในการตั้งคำถามเพื่อให้เกิดการคิดนั้นผู้สอนสามารถนำแนวคิดด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ของ Bloom (1956: 120) ซึ่งมี 6 ระดับ มาเป็นแนวทางการตั้งคำถามได้ดังนี้

1. ถามความรู้ เป็นคำถามที่มีคำตอบแน่นอน ถามเนื้อหาเกี่ยวกับข้อเท็จจริง คำจำกัดความ คำนิยาม คำศัพท์ กฎ ทฤษฎี เกี่ยวกับใคร (Who) อะไร (What) เมื่อไร (When) ที่ไหน (Where) รวมทั้งใช่หรือไม่ใช่
2. ถามความเข้าใจ เป็นคำถามที่ต้องใช้ความรู้ความจำมาประกอบ เพื่ออธิบายด้วยคำพูดของตนเองจึงเป็นคำถามที่สูงกว่าความรู้

3. การนำป้ไปใช้ มุ่งให้ผู้เรียนได้นำความรู้และความเข้าใจที่เรียนแล้วไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่

4. การวิเคราะห์ เป็นคำถามที่มุ่งให้ผู้เรียนได้จำแนกแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยส่วนย่อยอะไรบ้าง โดยอาศัยหลักการทฤษฎีที่มาของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น

5. การสังเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดเพื่อสรุปความสัมพันธ์ ระหว่างข้อมูลย่อย ๆ ขึ้นเป็นหลักการหรือแนวคิดใหม่ ๆ

6. การประเมินค่า เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนตีคุณค่าบางสิ่งโดยใช้ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็นในการกำหนดเกณฑ์ เพื่อประเมินค่าสิ่งเหล่านั้น

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540: 37-45) ได้แบ่งระดับของคำถามแนวคิด ในการใช้คำถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่ง เพราะคำถามจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กเกิดการคิดและสนใจต่อสื่อและสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งคำถามแบ่งเป็น 2 ระดับ คือคำถามระดับต่ำ และคำถามระดับสูง ดังนี้

1. คำถามระดับต่ำ เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง ซึ่งได้จากความจำและการสังเกตคำถาม ประเภทนี้มีคำตอบเดียว คำถามระดับต่ำ แบ่งได้ 6 ชนิดคือ

1.1 คำถามให้สังเกต ต้องการใช้ประสาทสัมผัส คือ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนังเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนรวบรวมข้อมูลในการตอบคำถาม แต่ผู้ตอบต้องไม่เพิ่มความรู้เดิมหรือความคิดเห็นส่วนตัวลงไป

1.2 คำถามให้ทบทวนความจำ ผู้ตอบนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาตอบคำถามได้

1.3 คำถามให้บอกความหมายหรือคำจำกัดความ เพื่อใช้ตรวจสอบประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องคำศัพท์ และความหมายของคำ ก่อนที่ผู้สอนจะจัดประสบการณ์ใหม่ให้แก่ผู้เรียน

1.4 คำถามชี้บ่งเป็นคำถามที่กำหนดข้อมูลไว้หลายอย่าง แล้วให้เลือกข้อมูลอย่างหนึ่งที่เด็กต้องการนำมาเป็นคำตอบ

1.5 คำถามถามนำ เป็นคำถามที่ใช้เน้นเรื่องที่คุณสอนพูด และดึงความสนใจของเด็กคำถามประเภทนี้มักนำไปสู่คำตอบ ใช่ จริง ถูก เป็นส่วนใหญ่

1.6 คำถามเร้าความสนใจ เป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบอย่างจริงจัง แต่ใช้เพื่อดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียนให้เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้

คำถามระดับต่ำทั้ง 6 ชนิดดังกล่าว ยังมีความจำเป็นในการสอนในห้องเรียนอยู่เสมอ เพราะผู้สอนอาจเลือกใช้คำถามเพื่อทบทวนความจำ ใช้เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมไปสู่ประสบการณ์ใหม่ และเพื่อควบคุมกิจกรรมในห้องเรียนให้ดำเนินไปในทิศทางที่กำหนดเป้าหมายไว้

2. คำถามระดับสูง เป็นคำถามที่ส่งเสริมให้ผู้ตอบใช้ความคิด นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานแล้วสรุปหาคำตอบเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ และเกิดทักษะในการคิดอย่างมีระบบ นอกจากนั้นยังเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น ตลอดจนกระตุ้นให้ได้ลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง คำถามระดับสูงแบ่งได้เป็น 7 ชนิด ดังนี้

2.1 คำถามให้อธิบาย ผู้ตอบจะต้องนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานสรุปหาคำตอบ

2.2 คำถามให้เปรียบเทียบ เป็นคำถามที่มีจุดมุ่งหมายให้เด็กใช้ความคิดเปรียบเทียบของสองสิ่งว่ามีคุณสมบัติหรือลักษณะคล้ายกันหรือต่างกันอย่างใด คุณสมบัตินำมาเปรียบเทียบกับนั้นได้แก่ รูปร่าง ลักษณะ สี ขนาด น้ำหนัก จำนวน ปริมาตร ความสูง ความยาว ความหนา รสชาติ กลิ่น เป็นต้น

2.3 คำถามให้จำแนกประเภท เพื่อให้เด็กรู้จักจัดกลุ่ม จัดหมวดหมู่ โดยใช้เกณฑ์ของตนเองหรือของผู้อื่น หรือบอกเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดกลุ่มที่ผู้อื่นทำไว้

2.4 คำถามให้ยกตัวอย่าง เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบบอกชื่อ หรือยกตัวอย่างของสิ่งที่กำหนดให้โดยอาศัยทักษะการสังเกต และความรู้ความจำเรื่องต่าง ๆ เป็นพื้นฐานในการหาคำตอบ

2.5 คำถามให้วิเคราะห์ เป็นคำถามที่ให้คิดค้นหาความจริงหรือแยกแยะเรื่องราวเพื่อหาสาเหตุและผลต่าง ๆ ของปัญหาที่เกิดขึ้น หรือให้ผู้เรียนได้คิดค้นหาความจริงต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นมาเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์

2.6 คำถามให้สังเคราะห์ เป็นการสรุปรวมสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไปให้เกิดเป็นของใหม่ขึ้นมาเป็นแนวคิดใหม่ หรือพัฒนาของเก่าให้ดีขึ้นใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น คำถามให้สังเคราะห์จึงเป็นคำถามที่มีจุดมุ่งหมายให้เด็กใช้กระบวนการคิด เพื่อสรุปความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลย่อยขึ้นเป็นหลักการ

2.7 คำถามให้ประเมินค่า เป็นคำถามที่มีจุดมุ่งหมายให้ได้พิจารณาคุณค่าของสิ่งของก่อนตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักประเมินค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้กฎเกณฑ์ที่เป็นจริงและเป็นที่ยอมรับของสังคมแล้วมาสนับสนุนความคิดเห็นของคนก่อนตัดสินใจ

ชนาธิป พรกุล (2554: 7) ได้กล่าวถึงระดับการตั้งคำถามในการจัดการเรียนรู้ว่า เทคนิคการใช้คำถามเป็นวิธีการใช้คำถามเพื่อพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียนจากระดับการเรียนรู้จากระดับต่ำไประดับสูง 6 ระดับตามทฤษฎีของ Bloom's taxonomy ได้แก่

ขั้นที่ 1 ระดับความรู้

ขั้นที่ 2 ระดับความเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ระดับการนำไปใช้

ขั้นที่ 4 ระดับการวิเคราะห์

ขั้นที่ 5 ระดับการสังเคราะห์

และขั้นที่ 6 ระดับการประเมินค่า

การใช้คำถามเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่สามารถกระทำได้โดยใช้ลักษณะการคิดวิเคราะห์ของ Bloom (1956 อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557:53-59) ในการตั้งคำถามให้เด็กคิดในแต่ละลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึงการแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญหรือจำเป็นหรือมีบทบาทมาก สิ่งไหนเป็นเหตุสิ่งไหนเป็นผล ประกอบด้วยการคิดวิเคราะห์ 3 ลักษณะดังนี้

1.1 วิเคราะห์ชนิด เป็นการคิดวิเคราะห์ที่ให้นักเรียนวินิจฉัยสิ่งนั้น เหตุการณ์นั้น ๆ จัดเป็นชนิดใด ลักษณะใด เพราะเหตุใด

1.2 วิเคราะห์สิ่งสำคัญ เป็นการวินิจฉัยว่าสิ่งใดสำคัญสิ่งใดไม่สำคัญ เป็นการค้นหาสาระสำคัญ ข้อความหลัก ข้อสรุป จุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งต่าง ๆ

1.3 วิเคราะห์เลขศูนย์ เป็นการมุ่งค้นหาสิ่งที่แอบแฝงซ่อนเร้นหรืออยู่เบื้องหลังจากสิ่งที่เห็นซึ่งมิได้บ่งบอกตรง ๆ แต่มีร่องรอยของความจริงซ่อนเร้นอยู่

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึงการค้นหาว่าความสัมพันธ์บ่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ เป็นการคิดที่มุ่งให้คิดว่าเป็นความสัมพันธ์แบบใด มีสิ่งใดสอดคล้องกันไม่สอดคล้องกัน มีสิ่งใดเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้น และมีสิ่งใดไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านั้น

2.2 วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ มุ่งให้ผู้เรียนคิดเพื่อค้นหาขนาดระดับของความสัมพันธ์

2.3 วิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์ ที่มุ่งให้ผู้เรียนคิดเพื่อค้นลำดับขั้นของความสัมพันธ์ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นเรื่องแปลกใหม่

2.4 วิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ มุ่งให้ผู้เรียนคิดและค้นว่าการกระทำหรือ พฤติกรรมนั้น มีเป้าหมายอะไรหรือมุ่งให้บรรลุผลอะไร

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและผล มุ่งให้ผู้เรียนแบบแยกแยะให้เห็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผลให้ คิดเป็นโดยคิดหาเหตุและผลได้ดี

2.6 วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปอุปมาอุปไมย เป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งให้ค้นหา แบบความสัมพันธ์ระหว่าง 2 สิ่งแล้วบอกความสัมพันธ์นั้น หรือเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ คู่อื่น ๆ ที่คล้ายกันทำนองเดียวกันในรูปอุปมาอุปไมย

3. วิเคราะห์หลักการ หมายถึงการที่เรานั้นค้นหาโครงสร้างของระบบและสิ่งของเรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้เนื่องด้วยอะไร โดยยึดอะไร เป็นหลักเป็นแกนกลาง มีหลักการอย่างไร มีเทคนิคหรือยึดถือคติใด มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยงยึดถือ หลักการใด การวิเคราะห์หลักการเป็นการวิเคราะห์ที่ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด การที่จะวิเคราะห์ ได้ดีจะต้องมีความรู้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ดีเสียก่อน จะทำให้ สามารถสรุปเป็นหลักการ ได้ดังนี้

3.1 วิเคราะห์โครงสร้าง เป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ

3.2 วิเคราะห์หลักการ เป็นการแยกแยะเพื่อค้นหาความจริงของสิ่งต่าง ๆ แล้วสรุปเป็น คำตอบหลักได้

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำไม เมื่อไหร่ อย่างไร ในการตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อวัดความสามารถทางด้าน การอ่านจับ ใจความ โดยการตั้งคำถามด้วยเทคนิค 5W1H ผู้ตั้งคำถามจะสามารถหาใจความจากเรื่องที่อ่านได้ ครอบคลุมย่อหน้าและเรื่องที่อ่าน

3.5 เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H

การตั้งคำถาม 5W1H มีการบันทึกไว้โดย Kipling Rudyard (1902: 42) ใน “Just So Stories” ซึ่งเป็นบทกวีประกอบเรื่อง “The Elephant’s Child” โดยเปิดเรื่องด้วย

“I keep six honest serving-men (They taught me all I knew);

Their names are What and Why and When And How and Where and Who.”

และนี่คือเหตุผลหนึ่งที่วิธีแก้ปัญหา 5W1H ถูกเรียกว่า “Kipling Method” ซึ่งวิธีนี้จะช่วยใน การสำรวจปัญหาโดยการทำทายด้วยคำถาม

Who ใคร คือสิ่งที่เราต้องรู้ว่าใครรับผิดชอบ ใครเกี่ยวข้อง ใครได้รับผลกระทบ ในเรื่องนั้นมีใครบ้าง

What ทำอะไร คือสิ่งที่เราต้องรู้ว่าเราจะทำอะไรแต่ละคนทำอะไรบ้าง

Where ที่ไหน คือสิ่งที่เราต้องรู้ว่า สถานที่ที่เราจะทำว่าจะทำที่ไหนเหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นอยู่ที่ไหน

When เมื่อไหร่ คือสิ่งที่เราต้องรู้ว่าระยะเวลาที่จะทำงานถึงสิ้นสุดเหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นทำเมื่อวัน เดือน ปี ไດ

Why ทำไม คือสิ่งที่เราต้องรู้ว่าสิ่งที่เราทำนั้นทำด้วยเหตุผลใด เหตุใดจึงได้ทำสิ่งนั้นหรือ เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

How อย่างไร คือสิ่งที่เราต้องรู้ว่าเราจะสามารถทำทุกอย่างให้บรรลุผลได้อย่างไรเหตุการณ์หรือสิ่งที่ทำนั้นทำอย่างไรบ้าง

การใช้เทคนิค 5W1H ในการวิเคราะห์แก้ปัญหา ส่วนใหญ่เราจะใช้ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการตั้งคำถาม What happened? When did it take place? Where did it take place? และ Why did it happen? การตั้งคำถามดังกล่าวจะทำให้เราได้คำตอบในแต่ละประเด็นแต่ละข้อของคำถาม

เทคนิค 5W1H จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหรือปัญหาได้เกือบทุกรูปแบบ เทคนิค 5W1H เป็นการคิดวิเคราะห์ (Analysis Thinking) ที่ใช้ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ นำมาหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อค้นหาคำตอบที่เป็นความจริงหรือที่เป็นสิ่งที่สำคัญจากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบเรียบเรียงใหม่ให้ง่ายแก่ต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงเทคนิคการคิดวิเคราะห์โดยใช้รูปแบบคำถาม 5W1H ดังต่อไปนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2550: 21-22) อธิบายว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึกคิดอย่างละเอียดจากเหตุไปผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องเทคนิคการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้คือ 5W1H ซึ่งประกอบด้วย

What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น

เกิดอะไรขึ้นบ้าง

มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้

หลักฐานที่สำคัญที่สุด คืออะไร

สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้ คืออะไร

Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ

เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน

เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด

When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้น ได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้น

เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร

เวลาใดบ้างที่เหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น

เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้

เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น

ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ

ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง

ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง

ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้นมากที่สุด

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด

เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร

ลำดับเหตุการณ์นี้คิดว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร

หลักในการพิจารณาคนคืออย่างไร

การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค 5WHI จะสามารถไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่เรากำลังคิดเป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้นในบางครั้งการเริ่มคิดวิเคราะห์ของท่าน ถ้าคิดอะไรไม่ออกก็ขอแนะนำให้เริ่มต้นถ้าตัวท่านเองโดยใช้คำถามจาก 5WHI ถามตัวท่านเอง

เพ็ญพิสุทธิ์ ใจสนิท (2555: 36) กล่าวว่า 5WHI คือ อะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม ใคร อย่างไร คำถามเหล่านี้ที่เกิดขึ้นจากความสงสัยในวันเด็กเป็นสิ่งที่บอกให้รู้ว่าเด็กเริ่มคิด เพราะเมื่อเด็กเกิดความสงสัยแสดงว่าสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กกระตุ้นให้เด็กเกิดสภาวะที่เรียกว่าไม่สมดุล (Disequilibrium) เด็กจึงหาคำตอบเพื่อให้เกิดภาวะสมดุล (Equilibrium) ทำให้เกิดปัญญาเป็นความรู้ ความเข้าใจที่กลายเป็นพื้นฐานการคิดของเด็กต่อไป

ประณาท เทียนศรี (2560: 95) อธิบายเกี่ยวกับเทคนิคการสอน 5W1H เป็นการฝึกตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ความเข้าใจใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการอธิบาย การประเมิน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้น ดังนั้นขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ จึงเกี่ยวข้องกับการจำแนกแจกแจงองค์ประกอบ และการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่วิเคราะห์ โดยคำถามจะอยู่ในขอบข่าย 5W1H (ใคร Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) เพื่อนำไปสู่การค้นหาความจริงเกี่ยวกับเรื่องในแง่มุมต่าง ๆ นอกเหนือจากสิ่งที่ปรากฏ

รวีสร จิตรบาน (2562: 9) ได้กล่าวเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึก คิดอย่างละเอียด คิดจากเหตุไปสู่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค 5W1H สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี เพราะเทคนิค 5W1H มีกระบวนการคิดที่สามารถช่วยไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่เราากำลังคิดได้

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นสอน ประกอบด้วยคำถาม อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) เพราะเหตุใด (Why) ใคร (Who) และ อย่างไร (How) โดยในการตั้งคำถามประเด็นต่าง ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นหลักของเรื่อง สำหรับการตั้งคำถามนี้นักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถามและหาคำตอบ ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะแนวทางการตั้งคำถามตามหลักเทคนิคการสอน 5W1H โดยนักเรียนอภิปรายคำตอบ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดแนวทางใน การตั้งคำถามและตอบคำถาม และสามารถแยกแยะเนื้อหาออกมาให้เข้าใจได้ง่าย เทคนิคในการตั้งคำถามนั้นจะต้องใช้คำถามจากเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมที่ใกล้ตัว หรือสิ่งที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคยมาก่อน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้เลือกที่จะใช้วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ซึ่งเป็นภูมิภาคที่นักเรียนอาศัยอยู่นำมาป็นสื่อใช้ในการประกอบการสอน เนื้อหาของวรรณกรรม ภาษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมที่สื่อออกมาผ่านตัวบทวรรณกรรมท้องถิ่นนั้น ไม่ได้แตกต่างไปมากจากสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในสมัยปัจจุบันของนักเรียนในท้องถิ่นภาคกลาง ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในตัว บทวรรณกรรมได้ค่อนข้างง่าย ส่งผลให้นักเรียนสามารถที่จะค้นหารายละเอียดจากสิ่งที่เรียนรู้แล้วนำไปใช้เชื่อมโยงให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นได้

3.6 วิธีการสอนอ่าน

วิธีการสอนอ่าน เป็นขั้นตอนกระบวนการสอนที่จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน โดยเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ๆ ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกวิธีการสอนอ่านที่มีความเหมาะสมสามารถนำเทคนิคการสอน SWIH ไปใช้ในขั้นตอนกระบวนการสอนและเหมาะกับเนื้อหาการสอนอ่านจับใจความ มีดังต่อไปนี้

วิธีการสอนอ่านแบบ ARC

แนวคิดการอ่าน ARC เป็นแนวการสอนอ่าน ซึ่ง Vaughan and Estea 1986:57 (อ้างอิงในอรุวรรณ น้อยมุข 2544: 65) ได้รวบรวมกันพัฒนาขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีทฤษฎีพื้นฐานคือการนำความรู้เดิมเข้ามาเป็นพื้นฐานในการอ่าน หากผู้เรียนมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาก ก็ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น แต่ถ้าหากผู้เรียนมีความรู้เดิมในเรื่องที่อ่านน้อย ครูต้องกระตุ้นและเพิ่มเติมความรู้ให้เพียงพอต่อการอ่านบทอ่านนั้น ๆ ผู้อ่านต้องเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการอ่าน พร้อมทั้งต้องใช้ความคิดกับความเข้าใจ วิเคราะห์และประเมินในขณะที่อ่านอยู่เสมอเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านและจดจำสิ่งที่อ่านได้ ARC เป็นคำย่อมาจาก A (Anticipation) หมายถึง การคาดคะเนล่วงหน้าถึงสิ่งที่อ่าน R (Realization) หมายถึง การตระหนักถึงความหมายที่แท้จริงของข้อความที่อ่าน C (Contemplation) หมายถึง การพิจารณาไตร่ตรองถึงความรู้ที่ได้จากการอ่าน การสอนอ่าน แบบ ARC ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ

1. ขั้น A (Anticipation) เป็นกิจกรรมก่อนอ่าน มี 4 วิธี ด้วยกัน ซึ่งสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสม

วิธีที่ 1 การวางแผนก่อนอ่าน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ก่อนการอ่าน ครูจะเตรียมหัวเรื่องหรือคำรบยขอที่สัมพันธ์กับเรื่องนั้น แล้วเขียนไว้บนกระดานพร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันคิดถึงคำศัพท์ที่สัมพันธ์กับหัวเรื่อง

1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนนึกถึงคำศัพท์ที่อยู่บนกระดานเพื่อจัดให้เป็นหมวดหมู่ ตามคุณลักษณะที่มีความสัมพันธ์กัน

1.3 ครูช่วยนำคำศัพท์ที่จัดเป็นหมวดหมู่ตามคุณลักษณะมาจัดเป็นโครงร่างเครือข่ายความรู้

วิธีที่ 2 การแลกเปลี่ยนคำถามตามเรื่อง เป็นกิจกรรมที่ช่วยฝึกให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมทางการอ่านเพื่อแสวงหาเป้าหมายจากการอ่านเรื่องมีขั้นตอนดังนี้

- 2.1 ครูแจกบทอ่านให้กับนักเรียนและให้นักเรียนร่วมกันอ่านย่อหน้าแรกในใจแล้วปิดบทอ่าน
- 2.2 ครูให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในย่อหน้าแรก และให้เพื่อน ๆ ช่วยกันตอบคำถามอย่างสมบูรณ์ที่สุด
- 2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคำถามที่เพื่อนตั้งขึ้นว่ามีคุณภาพหรือไม่ และการถามประเภทไหนถึงจะมีคุณภาพ คำถามที่มีคุณภาพ คือคำถามที่เราจะต้องใช้วิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน
- 2.4 ครูให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามจากการอ่านบทอ่านประมาณ 1-2 ย่อหน้า เพื่อให้ครูแน่ใจว่านักเรียนเกิดความเข้าใจ และรู้แน่ๆว่าจะพบอะไรที่เหลือในบทอ่าน

วิธีที่ 3 การสร้างจินตนาการ เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อช่วยในการสร้างบรรยากาศพื้นฐานที่สัมพันธ์กับบทอ่านให้ผู้เรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ก่อนอ่านบทอ่าน ครูจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เงียบสงบให้นักเรียนนั่งหลับตา และครูใช้เทคนิคโน้มหน้าให้นักเรียนคิดสร้างจินตนาการโดยการบรรยาย และให้นักเรียนฟังการเล่าเรื่องราวคร่าว ๆ ให้นักเรียนสร้างจินตนาการ ครูใช้เวลาพอสมควรจากนั้นค่อย ๆ สร้างความสนใจจากภาพที่นักเรียนนึกถึงได้แล้วให้นักเรียนลืมตาขึ้น
- 3.2 ให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกและภาพในจินตนาการของตนเอง
- 3.3 ครูให้นักเรียนนำสิ่งที่เขียนในข้อ 2 มาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

วิธีที่ 4 การสร้างแผนภาพเครือข่ายความคิด เป็นกิจกรรมที่ช่วยประเมินความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านของผู้เรียนออกมาเขียนเป็นแผนภาพเครือข่ายความคิด มีขั้นตอนดังนี้

- 4.1 ก่อนอ่านครูเตรียมหัวเรื่องหรือคำรวบยอด จากบทอ่านแล้วเขียนหัวเรื่องหรือคำรวบยอดนั้นลงบนกระดาน เพื่อกำหนดเป็นคำศัพท์แล้วเขียนวงกลมล้อมรอบ ให้นักเรียนลอกคำศัพท์ลงในกระดาษของตน
- 4.2 เมื่อครูบอกคำศัพท์แล้ว ครูกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคำศัพท์แล้วเขียนคำศัพท์ที่นึกได้ลงใกล้ ๆ พร้อมเขียนวงกลมล้อมรอบเชื่อมโยงแสดงความสัมพันธ์
- 4.3 ให้นักเรียนนึกถึงคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคำศัพท์

2. ชั้น R (Realization) เป็นกิจกรรมดำเนินการอ่าน ในขั้นนี้ผู้อ่านต้องตระหนัก ในจุดประสงค์การอ่านที่ได้ตั้งไว้แล้วบูรณาการความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ในบทอ่าน ขณะอ่าน ผู้เรียนต้องใช้ความคิดเข้ากับพฤติกรรมการอ่านของตน พร้อมทั้งประเมินความเข้าใจและแก้ปัญหา ในการอ่านของตนเองไปด้วย เมื่อแจกบทอ่านให้นักเรียน พร้อมทั้งอธิบายถึงวิธีการที่นักเรียนต้อง ทำเครื่องหมายกำกับความเข้าใจในการอ่านบทอ่านตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ในขณะที่อ่าน นักเรียนจะพิจารณาข้อความที่อ่านว่าอ่านแล้วมีความเข้าใจหรือไม่ หาก อ่านแล้วเข้าใจให้ใส่เครื่องหมาย / ข้างข้อความนั้น หากอ่านแล้วไม่เข้าใจให้ใส่เครื่องหมาย x ข้างข้อความ

2.2 เมื่ออ่านและทำเครื่องหมายจนจบเรื่องแล้ว ให้นักเรียนทบทวนว่าข้อความส่วนใดที่ ตนเข้าใจและส่วนใดที่ไม่เข้าใจ

2.3 ให้ตรวจสอบข้อความที่ตนไม่เข้าใจ ลองอ่านซ้ำแล้วพยายามหาสาเหตุของ ความไม่เข้าใจวิธีการแก้ปัญหา โดยการประเมินความสำคัญของข้อความว่ามีความสำคัญหรือไม่ ถ้าไม่สำคัญให้ข้ามไป หากมีความสำคัญให้พยายามเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของส่วน ที่ไม่เข้าใจ

2.4 เมื่ออ่านบทอ่านแล้วทำเครื่องหมายจนจบแล้ว ให้นักเรียนเปิดบทอ่านและคิดทบทวน ในใจว่าอ่านแล้วเข้าใจอะไรบ้าง

3. ชั้น C (Contemplation) เป็นกิจกรรมหลังการอ่านเป็นขั้นที่ให้นักเรียน สรุป ความสัมพันธ์ ของความรู้ที่ได้จากบทอ่าน มีขั้นตอนดังนี้

3.1 หลังจากที่นักเรียนอ่านบทอ่านเสร็จ ครูให้นักเรียนจัดกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงใจความ สำคัญโดยรวมและจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า หรือสิ่งที่เป็นความรู้ที่ได้รับจากการอ่าน

3.2 ครูให้นักเรียนนำใจความสำคัญเหล่านั้นมาเขียนเป็นโครงร่างสรุปใจความสำคัญของ บทอ่าน ในระยะแรก ๆ ครูอาจจะเตรียมโครงร่างของแผนภาพให้ เมื่อนักเรียนเริ่มคุ้นเคย และเข้าใจวิธีการแล้วจึงให้นักเรียนทำเองทั้งหมด

3.3 ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนออกมานำเสนอโครงร่างสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน ที่ กลุ่มจัดทำขึ้น ให้นักเรียนอภิปรายถึงความถูกต้องสมบูรณ์ของโครงร่างนั้น

วิธีการการสอนอ่านแบบ DT-TA (Directed Reading-Thinking Activity)

การศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่าน มีผลสำคัญในด้านการวางแผนจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของการอ่าน การสอนอ่านแบบ DT-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ที่พัฒนาโดย Stauff (1969: 110 อ้างอิงใน กอบกุล สกุลแก้ว, 2553: 36) มีแนวคิดว่าการอ่านคือกระบวนการคิดที่ต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามาเชื่อมโยงกับความคิดของผู้อ่าน การเชื่อมโยงนี้เริ่มด้วยการตั้งสมมติฐานโดยการใช้ความคิดของผู้อ่านเองคาดเดาเนื้อหา จากนั้นจึงอ่านเพื่อหาข้อมูล และตรวจสอบการคาดเดา กระบวนการเชื่อมโยงระหว่างความคิดของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียนนี้จะสิ้นสุดลงด้วยการสรุปว่า ผู้อ่านคาดเดาถูกหรือไม่ วิธีการสอนอ่านแบบ DT-TA (Directed Reading-Thinking Activity) มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนที่เป็นพื้นฐานมาจากแนวคิดทฤษฎีการสอนแบบเน้นประสบการณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. **ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่าน**
  - 1.1 ใช้ตัวชี้แนะต่าง ๆ ชื่อเรื่อง รูปภาพ แผนที่ และกราฟ
  - 1.2 ใช้ประเภทของสื่อเพื่อคาดเดาเนื้อหา
  - 1.3 กำหนดวัตถุประสงค์โดยใช้ประสบการณ์ ความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของกลุ่ม
2. **ขั้นแนะนำอัตราเร็วในการอ่านที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสื่อ**
  - 2.1 อ่านคร่าว ๆ อ่านโดยกวาดสายตารวดเร็ว
  - 2.2 อ่านข้าม อ่านเฉพาะส่วนอย่างละเอียด
  - 2.3 อ่านเพื่อศึกษา อ่านซ้ำเพื่อพิจารณาเนื้อหา
3. **ขั้นสังเกตการณ์**
  - 3.1 สังเกตการณ์ใช้อัตราเร็วในการอ่าน
  - 3.2 สังเกตการณ์ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ การสรุป แนวคิดรวบยอด และการอ่านซ้ำ
  - 3.3 เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ ครูควรให้ความช่วยเหลือ
4. **พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน**
  - 4.1 ตรวจสอบวัตถุประสงค์
  - 4.2 ยืนยันหรือแก้ไขวัตถุประสงค์
  - 4.3 นักเรียนอาจต้องการแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม
  - 4.4 พัฒนาแนวคิดรวบยอด

5. ชั้นกิจกรรมเสริม

5.1 การคาดเดา

5.2 การสรุปข้อมูลโดยใช้ภาษาของตน

5.3 ความมีเหตุผล โดยการอนุมานความ และการหาข้อมูลสนับสนุน

5.4 การหาความหมายของคำศัพท์โดยการใช้อุปมาอุปไมย บริบทของภาษา โครงสร้าง

ทางภาษาพจนานุกรม

ในเวลาต่อมา Tiering and Eimet (1995: 378 อ้างอิงถึงใน กอบกุล สกุลแก้ว, 2553: 114) ได้ปรับปรุงวิธีการสอน DT-TA (Directed Reading-Thinking Activity) ขึ้นใหม่โดยมีวิธีการ 2 ช่วงหลัก ดังนี้

1 ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและการคิด

1.1 ชั้นที่ 1 การคาดเดา

ครุณำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้นักเรียนดูรูปภาพและให้นักเรียนคาดเดาเนื้อหาของเรื่องที่กำลังจะอ่านนั้นเป็นอย่างไร เกี่ยวกับอะไร ครูพยายามกระตุ้นด้วยคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการคาดเดาเรื่อง

1.2 ชั้นที่ 2 การอ่าน

นักเรียนเริ่มอ่านเนื้อเรื่องในส่วนแรก โดยการอ่านออกเสียงครูอ่านนำ และนักเรียนอ่านตามเพื่อให้นักเรียนได้ดูข้อความตามครูไปด้วยและอ่านทุกตัวอักษร และหลังจากอ่านเสร็จให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย และครูอธิบายความหมายของคำศัพท์

1.3 ชั้นที่ 3 การแปลความหมาย

นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแบบคร่าว ๆ อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบการคาดเดา และในระหว่างที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องและแปลความหมายอยู่นั้นให้ครูคอยสังเกตการทำงาน และให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ หากนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ครูแนะนำนักเรียนให้ใช้วิธีการต่อไปนี้

1.3.1 ดูรูปภาพซ้ำอีกครั้ง

1.3.2 อ่านประโยคซ้ำอีกครั้ง

1.3.3 เปิดพจนานุกรม

1.3.4 ถามเพื่อนหรือครู

1.4 ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเข้าใจ

นักเรียนปิดเรื่องที่อ่าน ครูเริ่มถามคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยครูช่วยเขียนคำตอบที่ได้เป็นประโยค และให้นักเรียนอ่านออกเสียงประโยคที่นักเรียนตอบ หากเนื้อเรื่องมีความยาวหลายหน้า ให้ทำการแบ่งสอบทีละย่อหน้า โดยปฏิบัติตามขั้นที่ 1-4 ซ้ำอีกจนจบเนื้อเรื่องทั้งหมด

2. ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น

เป็นช่วงการรวบรวมข้อมูลหลังการอ่านทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่านเพื่อเป็นการเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง และแม่นยำมากยิ่งขึ้นจากนั้นให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

การสอนอ่านแบบ DT-TA (Directed Reading-Thinking Activity) เป็นวิธีการสอนอ่านที่มุ่งเน้นฝึกกระบวนการคิดค้นกรองและตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการอ่าน โดยให้ผู้เรียนกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน โดยการคาดเดาเนื้อหาจากการดูรูปภาพที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหา หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านเรื่องเพื่อตรวจสอบความคาดเดาของเนื้อเรื่องที่อ่าน ด้วยขั้นตอนการสอนที่กำหนดให้

วิธีการสอนอ่านแบบ Murdoch Integrated Approach (MIA)

George S. Murdoch (1986: 9-15) เป็นอาจารย์สอนภาษาที่มหาวิทยาลัยคูเวตประสบปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ เนื่องจากนักเรียนจะได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันน้อยมาก จึงคิดหาวิธีการสอนแนวใหม่โดยยึดหลักจิตภาษาศาสตร์ ซึ่งเป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารยึดหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ควบคู่กันไปขั้นตอนในการสอนอ่านแบบ Murdoch Integrated Approach (MIA) แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

1. การถามก่อนการอ่าน (Priming Questions) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนต้องตั้งคำถามหรือข้อความที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยที่ประเภทของคำถามเป็นลักษณะการตอบรับหรือปฏิเสธ และคำถามตอบตามรายละเอียดที่ถาม เพื่อกระตุ้นและโน้มน้าวให้ผู้เรียนสนใจในการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน การอภิปรายร่วมกันเป็นกระบวนการคาดเดาล่วงหน้าว่าเรื่องที่ป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เพราะเมื่อถึงเวลาอ่านจริงนักเรียนทุกคนต้องพยายามค้นหาคำตอบว่าคำตอบที่คิดไว้ล่วงหน้านั้นตรงกับเรื่องที่อ่านหรือไม่ การอ่านเป็นการกระตุ้นเร้าให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบ

2. การทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่า คำศัพท์บางคำที่เป็นตัวบ่งชี้ความหมายนั้นผู้อ่านมีความเข้าใจถูกต้องแล้ว โดยครูผู้สอนเป็นผู้เลือกคำศัพท์เหล่านั้นเอง คำบางคำนักเรียนอาจรู้ความหมายหรือบางคำมีความหมายหลายอย่าง ครูผู้สอนอาจเขียนความหมายของคำในสิ่งที่อ่าน

3. การอ่านเรื่อง (Reading the Text) หลังจากทราบความหมายของคำศัพท์แล้วขั้นตอนต่อไป คือครูผู้สอนแจกเนื้อเรื่องให้ผู้อ่านอ่านตามเวลาที่กำหนด แต่เนื้อเรื่องจะแตกต่างจากเรื่องปกติคือมีคำถามย่อยแทรกในเนื้อเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเรื่อง ซึ่งเป็นการกระตุ้นส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าการกระตุ้นผู้เรียนด้วยวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนมีแรงขับในการเรียนรู้มากขึ้น

4. ทำความเข้าใจเรื่อง (Understanding the Text) คือการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน โดยการให้ผู้เรียนเติมข้อความในประโยคปลายเปิดที่กำหนดให้ ประโยคปลายเปิดที่เติมแล้วจะเป็นข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน ในการสร้างแบบฝึกเติมข้อความ ครูผู้สอนต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าผู้เรียนจะไม่สามารถลอกประโยคจากเรื่องมาตอบ แต่ถ้าครูผู้สอนคิดว่าความสามารถของผู้เรียนยังไม่ถึงขั้นที่จะใช้ภาษาสำนวนของตนเอง อาจปรับเปลี่ยนวิธีการโดยหาประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง มาเป็นประโยคให้ผู้เรียนเติมใจความให้สมบูรณ์

5. การถ่ายโอนข้อมูล (Information Transfer) เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมานำเสนอ เช่น นำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมานำเสนอในรูปแบบตาราง รูปภาพ หรือข้อความอย่างไรอย่างหนึ่ง

6. การทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียง โครงสร้างอนุเจต (Jigsaw Exercise and Paragraph Structure) คือผู้สอนแจกชิ้นส่วนของประโยคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านให้แก่ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันต่อชิ้นส่วนของประโยคเหล่านั้น ประโยคที่ให้ต้องเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยการเรียงประโยคนั้นให้ถูกต้องและมีใจความสมบูรณ์ที่สุด

7. การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation and Correction) คือการประเมินผลทางการเรียน เพื่อแก้ไขด้านภาษาของผู้เรียนที่พบในการทำกิจกรรมประกอบการอ่านให้ถูกต้อง

วิธีการสอนอ่านแบบ ERICA MODEL

การสอนอ่านตามรูปแบบอริกา เป็นการสอนอ่านตามหลักการของ Burt Morris and Near Stewart Dore ซึ่งเริ่มต้นพัฒนาทักษะการอ่านไปสู่ทักษะอื่น ๆ อย่างบูรณาการ โดยเน้นการใช้ความรู้เดิมของผู้เรียนเพื่อจับใจความ ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน และสามารถสื่อความหมายจากเรื่องที่อ่านไปยังทักษะอื่น ๆ มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมการ

1.1 E หมายถึง การสร้างบริบท การดึงเอาความรู้เดิมของผู้เรียนให้สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน เช่น การใช้คำถาม หรือรูปภาพ ดึงความรู้เดิมของนักเรียนเข้าสู่เรื่องใหม่

1.2 R หมายถึง การสำรวจ โครงสร้างคำารเรียน ให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังเรียนอะไร และสามารถคาดเดาว่าจะต้องรู้อะไรบ้าง เมื่อนักเรียนอ่านแล้วสามารถคาดเดาได้ว่าเนื้อเรื่องคร่าว ๆ นั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1.3 I หมายถึง การคาดเดาของคำศัพท์จากบริบท โดยอาศัยข้อความแวดล้อม

ขั้นที่ 2 การอ่าน

ใช้กระบวนการคิดด้วยเทคนิคโคลซ หมายถึงการทำแบบฝึกหัดเพื่อทำความเข้าใจในการอ่าน โดยการตัดคำออกจากข้อความอย่างเป็นระบบ แล้วให้นักเรียนคิดหาคำเติมลงไปในช่วงว่าง ให้ตรงกับความหมายเดิม หรือคำที่ใช้แทนคำเดิม ซึ่งมีความถูกต้องในด้านความหมายและไวยากรณ์เพื่อให้ได้ใจความสมบูรณ์

ขั้นที่ 3 จับใจความและเรียงเรียงข้อมูล

3.1 C หมายถึง เป็นการฝึกให้นักเรียนจับใจความและเรียงเรียงข้อมูลโดยใช้เทคนิคโครงสร้างระดับยอด

ขั้นที่ 4 การถ่ายทอดข้อมูล

4.1 A หมายถึง การถ่ายทอดข้อมูลจากการอ่าน เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน โดยใช้คำพูดและสำนวนเป็นของตนเอง

วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R

วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่จัดลำดับขั้นตอนการสอน มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ Survey (S) อ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง Question (Q) การตั้งคำถามเพื่อให้การอ่านเป็นไปตามจุดมุ่งหมายจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด Read (R) การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้น ๆ ซ้ำอีกอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถาม

ที่ตั้งไว้ Record (R) จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านขั้นที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญ และสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม Recite (R) การพยายามตอบคำถามหรือการเขียนสรุปใจความสำคัญ โดยใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุด Reflect (R) วิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านข้อความแล้วแสดงความคิดเห็นถึงในประเด็นที่ผู้เรียนนั้นได้มีความคิดสอดคล้องหรือไม่ โดยสุคน สินธพานนท์และคณะ (2545: 289-290) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม/ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สบาย คลายเครียด เสนอสิ่งเร้าต่อผู้เรียนพร้อมรับบทเรียนใหม่ การสอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเอง หรือครูผู้สอนจัดเตรียมมาให้ เพราะการสอนมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสื่อที่นำมาใช้ควรเป็นของจริง เช่น จดหมาย ใบสมัครงาน ข่าว หรืออื่น ๆ

2. ขั้นสอน สอนตามระบบวิธีการ SQ4R ดังนี้

Survey (S) การสำรวจหรือการอ่านเนื้อหาคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลาเนิ่นนานเกินไป อ่านอย่างคร่าว ๆ จะทำให้นักเรียนเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

Question (Q) การตั้งคำถามจะทำให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเป็นการเพิ่มความเข้าใจมากยิ่งขึ้น คำถามจะทำให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็วและสำคัญที่สุดคือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรตั้งถามตัวเองว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังสื่อคืออะไร

Read (R) การอ่านข้อความในบทตอนนั้น ๆ ซ้ำ ๆ อย่างละเอียด และในขณะที่เดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะได้การอ่านจับใจความและจับประเด็นสำคัญโดยแท้จริง

Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 ในส่วนที่สำคัญ และสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม ย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

Recite (R) ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองเพื่อง่ายต่อการจดจำถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านบททวนใหม่

Reflect (R) ให้ผู้วิเคราะห์วิจารณ์บทเรียนที่ผู้เรียนได้อ่านแล้ว แสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนอาจขยายความสิ่งที่อ่านได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่าน กับความรู้สึกเดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. ขั้นสรุปและประเมินผล เมื่อจบขั้นตอนการสอนอ่านแบบ SQ4R แล้วผู้สอน จะต้องมีการวัดและประเมินผลว่าผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เป็นการวัดประเมินผล

ความสามารถเพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อน โดยการอธิบายเพิ่มเติมให้แบบฝึกมากขึ้น

ผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนอ่านทั้ง 5 รูปแบบที่มีลักษณะเด่นในเรื่องของการสอนที่จำเป็นต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้เรื่องการอ่าน มาสังเคราะห์เป็นวิธีการสอนที่มีความเหมาะสมสามารถนำเทคนิคการสอน 5W1H ไปประยุกต์ใช้ในการสอนได้ โดยผู้วิจัยได้สร้างตารางวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์วิธีการสอนอ่าน

<p>วิธีการสอนอ่านแบบ ARC (Vaughan and Estea 1986 อ้างอิงใน อรรถวราชน น้อยมุข 2544)</p>	<p>วิธีการสอนอ่านแบบ DT-TA (Directed Reading-Thinking Activity) (Stauff 1969 อ้างอิงใน กอบกุล สกุลแก้ว 2553)</p>	<p>วิธีการสอนอ่านแบบ Murdoch Integrated Approach (Murdoch อ้างอิงใน อุฑพร บลพิบูลย์ 2550)</p>	<p>วิธีการสอนอ่านแบบ ERICA MODEL (ปรีชัตร์ พรหมศรี 2535 อ้างอิงใน พงษ์ โพธิ์อ่อน 2559)</p>	<p>วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R (ตุคนธ์ ถินธพานนท์ 2552)</p>
<p>- ชั้น A (Anticipation) เป็นกิจกรรมก่อนอ่าน มี 4 วิธี วิธีที่ 1 การวางแผนก่อนอ่าน วิธีที่ 2 การแลกเปลี่ยนคำถามตามเรื่อง วิธีที่ 3 การสร้างจินตนาการ วิธีที่ 4 การสร้างแผนภาพเครือข่ายความคิด</p> <p>- ชั้น R (Realization) เป็นกิจกรรมดำเนินการอ่าน ในขั้นนี้ผู้อ่านต้องตระหนักในจุดประสงค์การอ่านที่ได้ตั้งไว้แล้ว ระบุแนวทางการความรู้เดิมเกี่ยวกับความรู้ใหม่ในบทอ่าน</p> <p>- ชั้น C (Contemplation) เป็นกิจกรรมหลังการอ่านเป็นขั้นที่ให้นักเรียนสรุปความสัมพันธของความรู้ที่ได้จากบทอ่าน</p>	<p>1. ช่วงที่ 1 กระบวนการอ่านและการคิด 1.1 การคาดเดา 1.2 การอ่าน 1.3 การแปลความหมาย 1.4 การตรวจสอบความเข้าใจ</p> <p>2. ช่วงที่ 2 การฝึกทักษะที่จำเป็น เป็นช่วงการรวบรวมข้อมูลหลังการอ่านทั้งหมด และทบทวนความเข้าใจในการอ่านจับใจความของนักเรียน ได้อย่างถูกต้องและฝึกทำแบบฝึกทักษะเพื่อให้แม่นยำมากยิ่งขึ้น</p>	<p>1. การถามก่อนการอ่าน ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนจะอ่าน แต่เนื้อเรื่องจะแตกต่างกัน 2. การทำความเข้าใจคำศัพท์ 3. การอ่านเรื่อง 4. ครูผู้สอนแจกเนื้อเรื่องให้ผู้อ่าน แต่เนื้อเรื่องจะแตกต่างกันจากเรื่องปกติ มีคำถามย่อยแทรกในเนื้อเรื่อง 5. ทำความเข้าใจเรื่อง 6. การถ่ายโอนข้อมูลการถ่ายโอนข้อมูล 7. การประเมินผลและการแก้ไข</p>	<p>ขั้นที่ 1 เตรียมการ 1.1 E การสร้างบริบท 1.2 R การสำรวจโครงสร้างตำราเรียน 1.3 I การคาดเดาของคำศัพท์จากบริบท ขั้นที่ 2 การอ่าน การทำแบบฝึกหัด โดยการทำข้อสอบให้จากข้อความอย่างเป็นระบบ ให้นักเรียนคิดหาคำเติมลงไปในช่วงว่าง ขั้นที่ 3 จับใจความและเรียงเรียงข้อมูล 3.1 C ฝึกให้นักเรียนจับใจความและเรียงเรียงข้อมูล ขั้นที่ 4 การถ่ายถอดข้อมูล 4.1 A การถ่ายถอดข้อมูลจากภาษาอ่าน เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน</p>	<p>1. ขั้นเตรียม/ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สบายคลาเครียด 2. ขั้นสอน สอนตามระบบวิธีการ SQ4R 2.1 Survey (S) การสำรวจหรือการอ่านเนื้อหาคร่าว ๆ 2.2 Question (Q) การตั้งคำถาม 2.3 Read (R) การอ่านข้อความในบททอนนั้นซ้ำ ๆ 2.4 Record (R) ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูล 2.5 Recite (R) ผู้เรียนสรุปใจความสำคัญ 2.6 Reflect (R) ให้ผู้วิเคราะห์วิจารณ์บทเรียน 3. ขั้นสรุปและประเมินผล</p>

จากวิธีการสอนที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการนำเทคนิคการสอน 5W1H เข้าไปใช้เป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความได้โดยประกอบด้วยวิธีการสอนทั้งหมด 4 ขั้นตอนดังนี้

ตารางที่ 3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ขั้นตอน	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่ บทเรียน	1. ชี้แจงการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมง 2. ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	1. รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ 2. ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
ขั้นที่ 2 ขั้นสอน	1. มอบหมายงานให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ครูกำหนดให้ 2. ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านตามเทคนิคการสอน 5W1H ประเด็นคำถามหลักคือ ใคร (Who) อะไร (what) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ซึ่งการตั้งคำถามนั้นต้องสอดคล้องกับเรื่องที่ครูกำหนดให้ โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะ 3. ให้นักเรียนนำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงเป็นใจความ	1. อ่านวรรณกรรมท้องถิ่นที่ภาคกลางที่ครูกำหนดให้ 2. ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านตามหลักเทคนิคการสอน 5W1H ประเด็นคำถามหลักคือ ใคร (Who) อะไร (what) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ให้สอดคล้องกับเรื่องที่ครูกำหนดให้ 3. นำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงเป็นใจความจากเรื่องที่อ่าน
ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และ ประเมินผลงาน	1. ให้นักเรียนเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 2. ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและประเมินต่อผลงานนักเรียนคนอื่น ๆ	1. นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 2. ร่วมแสดงความคิดเห็นประเมินผลงานของนักเรียนคนอื่น ๆ
ขั้นที่ 4 สรุปผล	1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 2. ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน	1. สรุปเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 2. นักเรียนตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

4.1 ความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณกรรมท้องถิ่นถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญของแต่ละพื้นที่ มีขอบเขตความหมายแตกต่างกันออกไปนักวิชาการหลายท่านได้นิยามความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่นไว้หลากหลาย ดังนี้

กตัญญู ชูชื่น (2550: 4) นิยามความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่นไว้ว่า เป็นวรรณกรรมพื้นบ้านซึ่งชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่นร่วมกันสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้อ่านหรือเล่าสู่กันฟัง รูปแบบการแต่งจะขึ้นอยู่กับความนิยมของแต่ละท้องถิ่น โดยมักจะมีเนื้อเรื่องอิงหลักความเชื่อทางพระพุทธศาสนาอาจมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเป็นเรื่องเล่าปากต่อปากที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่ามุขปาฐะก็ได้

ภารดี มีเจริญ (2550: 67) สรุปความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่นไว้ว่า เรื่องที่เล่าหรือเรื่องราวที่สร้างขึ้นโดยคนในท้องถิ่นที่เล่าสืบทอดกันมาแบบปากต่อปากหรือมีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอาจมีลักษณะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้มีความแตกต่างจากวรรณคดีแบบฉบับ

ธวัช ปุณโณทก (2560: 2) ได้ให้ความหมายของวรรณกรรมท้องถิ่น ดังนี้ วรรณกรรมท้องถิ่นหมายถึงงานเขียนทุกประเภทที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมา และบันทึกอยู่ในกระดาษ ใบลาน หรือแผ่นศิลา ฯลฯ ซึ่งเป็นผลผลิตจากภูมิปัญญาของนักปราชญ์พื้นบ้านที่สร้างสรรค์ขึ้นมาในรูปแบบต่าง ๆ อันได้แก่ เพลง ภาษิต เรื่องเล่า นิทาน ตำนาน และข้อเขียน เพื่อสนองความต้องการของคนในสังคมทางด้านความบันเทิงและการเสนอสาระความรู้อื่น ๆ โดยเฉพาะการสอดแทรกคติสอนใจ

สุรชัชฎกุล นุ่มภูบาล และคณะ (2561: 13) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นไว้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร หรือมีการบันทึกในกระดาษ เรียกว่าสมุดไทย วรรณกรรมเหล่านี้ปรากฏอยู่ในท้องถิ่นภาคต่าง ๆ ของไทย โดยคนในท้องถิ่นเป็นผู้สร้างสรรค์ขึ้นมา รูปแบบฉันทลักษณ์ส่วนใหญ่เป็นไปตามความนิยมของท้องถิ่น ภาษาที่ใช้จึงเป็นภาษาของท้องถิ่นนั้น ๆ จึงถือว่าวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

จึงกล่าวได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นหมายถึงเรื่องราวที่สร้างขึ้นโดยคนในท้องถิ่น เพื่อใช้อ่านหรือเล่าสู่กันฟังในรูปแบบวรรณกรรมลายลักษณ์และวรรณกรรมมุขปาฐะ ภาษาและฉันทลักษณ์ที่ใช้ในการแต่งขึ้นอยู่กับความนิยมของท้องถิ่นมีลักษณะแตกต่างจากวรรณกรรมแบบฉบับ และมีเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับหลักความเชื่อทางศาสนาและแสดงถึงเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น

4.2 คุณค่าและความสำคัญของวรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณกรรมท้องถิ่นถือเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยแสดงถึงตัวตนและความเป็นมาของแต่ละชุมชน นอกจากนี้แล้ววรรณกรรมท้องถิ่นยังมีคุณค่าและความสำคัญอีกหลายประการตามที่นักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ ดังนี้

บุปผา ทวีสุข (2528: 8-10) กล่าวว่าคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นสามารถพิจารณาได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ด้านผู้เป็นเจ้าของข้อมูล จะได้รับประโยชน์จากวรรณกรรมท้องถิ่นโดยตรงวรรณกรรมบางประเภทต้องการให้เจ้าของได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน บางประเภทต้องการสอนคติธรรมหรือการปฏิบัติตัวตามครรลองของสังคม

2. ด้านผู้ศึกษาข้อมูล เมื่อศึกษาวรรณกรรมของสังคมใดสังคมหนึ่งก็จะช่วยให้เข้าใจสังคมนั้นได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เช่น การช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ลักษณะของครอบครัวไทยการเข้าใจค่านิยมของสังคมในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นค่านิยม ความงาม คุณธรรม เป็นต้น

สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล (2555: 13-14) เสนอว่า ความสำคัญของวรรณกรรมท้องถิ่นเกิดจากปัจจัยสำคัญ คือผู้แต่งซึ่งถ่ายทอดแนวคิดและภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนลงในวรรณกรรมสามารถสรุปความสำคัญของวรรณกรรมท้องถิ่นได้ดังนี้

1. สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่นเปรียบเหมือนกระจกสะท้อนวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นซึ่งผู้แต่งเรียบเรียงเรื่องราวอย่างบรรจง ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดผ่านทางภาษามีคุณค่าต่อผู้อ่าน ผู้ฟัง รวมไปถึงผู้ศึกษาวรรณกรรม หรืออาจกล่าวได้ว่าวรรณกรรมท้องถิ่นช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจวัฒนธรรมประจำถิ่นและช่วยให้ผู้อ่าน ผู้ฟังตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของท้องถิ่น

2. สะท้อนความนึกคิดของคนในท้องถิ่นวรรณกรรมท้องถิ่นคือ วรรณกรรมที่สร้างสรรค์โดยคนในท้องถิ่นนั้น วรรณกรรมที่เกิดขึ้นจึงแสดงให้เห็นถึงความคิดและประสบการณ์ในชีวิตของผู้แต่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อในท้องถิ่น หรือความนึกคิดที่เป็นประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นหรือผู้อ่านผู้ฟัง

3. สะท้อนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นเครื่องบันทึกข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นภาพของท้องถิ่นในอดีตได้ชัดเจนขึ้น และวรรณกรรมท้องถิ่นบางเรื่องยังเป็นเครื่องพิสูจน์ความเกี่ยวพันทางประวัติศาสตร์ระหว่างท้องถิ่นหรือประเทศใกล้เคียง

4. เป็นมรดกทางภาษาวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นมรดกทางภาษา ซึ่งใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ ของคนในท้องถิ่นรวมทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการศึกษาตัวอักษรภาษาถิ่น และพัฒนาการของตัวอักษรสามารถกล่าวได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยแสดงให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อ วัฒนธรรม ตลอดจนความเป็นมาของภาษาถิ่นและเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นช่วยให้คนในปัจจุบันสามารถเห็นภาพ เรียนรู้ และเข้าใจเรื่องราวในอดีตได้เป็นอย่างดี

ชวัช ปุณโณทก (2560: 9) ได้อธิบายเกี่ยวกับคุณค่าของวรรณท้องถิ่นไว้ ดังนี้ ในอดีตวัดเป็นแหล่งรวมความรู้และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ชาวไทยทุกภาคจะสามารถเรียนรู้วรรณกรรมได้จากการละเล่นหรือการแสดงพื้นบ้านในเขตบริเวณวัด วรรณกรรมท้องถิ่นจึงมีอิทธิพลต่อสังคม และคุณค่าของวิถีชีวิต โดยแบ่งออกเป็น คุณค่าต่อศิลปะการแสดงพื้นบ้าน คุณค่าต่อความเป็นมาของชุมชน และเป็นสื่อกลางในการจูงใจให้ชาวบ้าน ไปวัด เป็นต้น

สรุปได้ว่าวรรณกรรมท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคนทุกยุคทุกสมัย เพราะนอกจากวรรณกรรมท้องถิ่นจะมีเรื่องราวที่สร้างความบันเทิงใจให้แก่ผู้อ่านแล้ว วรรณกรรมท้องถิ่นยังสะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความเชื่อของผู้คน เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมที่คนไทยรุ่นหลังจะสามารถเรียนรู้ได้จากการอ่านวรรณกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรม ขบถนบธรรมเนียม ออกมาอย่างเด่นชัด

4.3. ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณกรรมท้องถิ่นถือเป็นวรรณกรรมที่มีความโดดเด่น มีลักษณะแตกต่างจากวรรณกรรมอื่น อย่างชัดเจน โดยมีนักวิชาการได้สรุปลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นดังนี้

เรไร ไพรวรรณ (2551: 10) ได้สรุปภาพรวมของวรรณกรรมท้องถิ่นไว้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นเครื่องมือที่สำคัญของคนในท้องถิ่น เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคิดความเชื่อของคนในพื้นที่ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยการเล่าสืบทอดต่อกันมา เรียกว่า “มุขปาฐะ” หรือโดยการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรลงในสมุดไทย ใบลาน แผ่นศิลา แผ่นหิน เรียกว่า “อมุขปาฐะ” ซึ่งวรรณกรรมเหล่านี้จะปรากฏในท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อเป็นสิ่งที่สะท้อนความคิด ความเชื่อ สภาพวิถีชีวิตของผู้คนในแต่ละสังคมที่แตกต่างกันไป

ธวัช ปุณ โณทก (2553: 8-9) สรุปลักษณะสำคัญของวรรณกรรมท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. คนในท้องถิ่นเป็นผู้อนุรักษ์
2. มีวัดเป็นศูนย์กลางของวรรณกรรมท้องถิ่น
3. มีลักษณะเป็นนิทานคติธรรม
4. ฉันทลักษณ์ที่ใช้เป็นฉันทลักษณ์ที่นิยมในท้องถิ่นนั้น ๆ
5. ใช้ภาษาของท้องถิ่น

กตัญญู ชูชื่น (2550: 5) กล่าวถึงคุณลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. เป็นวรรณกรรมที่ผู้คนในแต่ละท้องถิ่นแต่งขึ้นเพื่อใช้อ่านหรือเล่าสู่กันฟังในชุมชนของตน
2. ผู้คนในท้องถิ่นร่วมกันอนุรักษ์
3. วัดเป็นศูนย์กลางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เนื้อเรื่องมักเกี่ยวข้องกับคติธรรมความเชื่อทางพระพุทธศาสนา
5. รูปแบบฉันทลักษณ์เรียบง่ายไม่ซับซ้อน ขึ้นอยู่กับความนิยมในแต่ละท้องถิ่น
6. ใช้ตัวอักษรและภาษาในแต่ละถิ่น

สามารถสรุปได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นมีลักษณะเป็นวรรณกรรมที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเล่าสู่กันฟังในท้องถิ่นของตนและสืบทอดต่อกันมาโดยคนในพื้นที่นั้น ๆ มีวัดเป็นจุดศูนย์กลางในการเก็บรักษาภาษาและตัวอักษรที่ใช้เป็นภาษาดั้งเดิม มักมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับคติธรรมทางพุทธศาสนา รูปแบบและลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้เป็นรูปแบบที่เป็นที่นิยมในท้องถิ่นมีความเรียบง่ายไม่ซับซ้อน

4.4 ประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่น

วรรณกรรมท้องถิ่นสามารถแบ่งได้เป็นหลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่เลือกใช้ นักวิชาการที่กล่าวถึงการแบ่งประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่น ได้แก่

ทัศนีย์ ทานตวนิช (2532: 6) ได้จำแนกประเภทของวรรณกรรมไว้ดังนี้

1. วรรณกรรมปากเปล่าหรือข้อมูลปากเปล่า ซึ่งเรียกว่าวรรณกรรมมุขปาฐะ หมายถึงข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น นิทาน เพลง สุภาษิต ฯลฯ ที่ไม่ได้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรแต่ยังคงอยู่และถือปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยอาศัยการบอกเล่าสืบทอดกันมาจากปากต่อปาก ข้อมูลปากเปล่าจึงมีความผิดเพี้ยนไปจากแก่นเรื่องเดิม
2. วรรณกรรมลายลักษณ์ หรือข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเรียกว่าวรรณกรรมลายลักษณ์ เป็นข้อมูลที่ได้รับจารึกหรือบันทึกไว้เป็นภาษาเขียน

กัตัญญ ชูชื่น (2550: 6) แบ่งประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นออกเป็น 2 ลักษณะ พิจารณาจากวิธีการสืบทอดและลักษณะของเนื้อหา ดังนี้

1. วรรณกรรมท้องถิ่นแบ่งตามวิธีการสืบทอด สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1.1 วรรณกรรมมุขปาฐะ หมายถึงวรรณกรรมที่สืบทอดต่อกันผ่านทาง การเล่าสู่กันแบบปาก ต่อปากอาศัยการจดจำต่อ ๆ กันมาโดยไม่มี การจดบันทึก เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้าน สุภาษิต คำคม นิทานพื้นบ้าน เป็นต้น

1.2 วรรณกรรมลายลักษณ์อักษร หมายถึงวรรณกรรมที่มีการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เนื่องจากเป็นเรื่องราวที่จดจำได้ยากมักเก็บรวบรวมไว้ที่วัด เช่น คำสวดวิญ คำราชา คำรามุนไพร์ คำราโหราศาสตร์ เป็นต้น

2. วรรณกรรมท้องถิ่นแบ่งตามลักษณะของเนื้อหา สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 วรรณกรรมศาสนา หมายถึง วรรณกรรมท้องถิ่นที่กล่าวถึงคำสอนของประเพณี และพิธีกรรม ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เรื่องราวทางศาสนาอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าคติธรรม เช่น คติ ความเชื่อเรื่องผี (บรรพบุรุษ) พิธีกรรมตามแบบลัทธิพราหมณ์ เป็นต้น

2.2 วรรณกรรมชาวบ้าน หมายถึง วรรณกรรมที่มีเนื้อหาก่อเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวบ้านมักมีลักษณะเป็นมุขปาฐะอาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าคติโลก เช่น เพลงกล่อมเด็กเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

จรรยาบรรณ เทพศรีเมือง (2560: 12) ได้อธิบายเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1. วรรณกรรมประเภทร้อยแก้วแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 สารคดี (Non Fiction) คือวรรณกรรมที่มีเนื้อหาสาระที่มุ่งให้ความรู้ ความคิด ความจริงบางประการแก่ผู้อ่าน อาจเป็นงานเขียนเชิงอธิบาย วิจารณ์ เชิงแนะนำสั่งสอน ผู้อ่านอาจได้รับความบันเทิงจากการอ่านด้วยแต่เป็นความบันเทิงด้านภูมิปัญญา สารคดีอาจแบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้ดังนี้

1.1.1 ความเรียง (Essay) เป็นงานเขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิด ซึ่งได้จากประสบการณ์ หรือการค้นคว้า ให้แง่คิดเชิงปรัชญาเกี่ยวกับโลกและชีวิต

1.1.2 บทความ (Article) เป็นงานเขียนที่แสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกของผู้เขียนต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดำรงชีวิตอยู่

1.1.3 สารคดีท่องเที่ยว (Travelogue) เป็นงานเขียนที่ถ่ายทอดประสบการณ์จากการท่องเที่ยวสู่ผู้อ่าน โดยมุ่งที่จะให้ความรู้แก่ผู้อ่านและความเพลิดเพลินด้วย

1.1.4 สารคดีชีวประวัติ (Biography) เป็นงานเขียนที่กล่าวถึงชีวประวัติของมนุษย์ที่น่าสนใจและเป็นบทเรียนแก่ผู้อื่น

1.1.5 อนุทิน (Diary) เป็นการจดบันทึกประจำวันเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตพร้อมความคิดเห็นของผู้จดบันทึก

1.1.6 จดหมายเหตุ (Archive) เป็นบันทึกสำคัญทางประวัติศาสตร์ของหน่วยงานส่วนราชการหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อเป็นหลักฐานเชิงประวัติเหตุการณ์ของชาติ

1.2 บันเทิงคดี (Fiction) หรือเรื่องสมมุติ เป็นงานเขียนที่มุ่งเน้นให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินเป็นหลัก ส่วนในเรื่องของความรู้นั้นมีความสำคัญรองลงมา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ ความสนุกเพลิดเพลิน พร้อมทั้งแฝงข้อคิด คติสอนใจ แก่ผู้อ่าน

1.2.1 นวนิยาย (Novel) เป็นการผูกเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและพฤติกรรมของมนุษย์ในลักษณะที่มีความสมจริงและอาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง ในลักษณะการจำลองชีวิตของสังคมส่วนใดส่วนหนึ่ง

1.2.2 เรื่องสั้น (Short Story) เป็นงานเขียนที่มีลักษณะเดียวกับนวนิยายแต่มีขนาดสั้นกว่าจะเสนอพฤติกรรมหรือเหตุการณ์มามุมใดมุมหนึ่งของชีวิต หรือเหตุการณ์หนึ่ง หรือช่วงชีวิตหนึ่งเพื่อให้เกิดความสะเทือนใจแก่ผู้อ่าน

1.2.3 บทละคร (Drama) เป็นงานเขียนที่ผูกเรื่องราวขึ้นจากพฤติกรรมของมนุษย์ เช่นเดียวกับนวนิยายและเรื่องสั้น แต่มีจุดมุ่งหมายในงานเขียนที่แตกต่างกัน บทละครเขียนขึ้นเพื่อนำไปแสดง ส่วนนวนิยายและเรื่องสั้นเขียนขึ้นเพื่ออ่าน

2. วรรณกรรมประเภทร้อยกรอง แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 ร้อยกรองตามฉันทลักษณ์เดิม แม้การเขียนร้อยกรองตามฉันทลักษณ์เดิมประกอบด้วยคำประพันธ์ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย จะยังคงมีอยู่แต่มีขนาดสั้นลง และเน้น “ข้อคิด” หรือ “ความคิด” มากขึ้น ความนิยมในการตกแต่งถ้อยคำด้วยความประณีตบรรจงเพื่อความไพเราะอย่างกวี ในยุคเดิมลดลง และมีความสำคัญรองจากความคิด

2.2 ร้อยกรองตามฉันทลักษณ์ที่กำหนดขึ้นใหม่ โดยฉันทลักษณ์ที่กำหนดขึ้นใหม่ส่วนใหญ่จะยึดหลักความเรียบง่าย ชัดเจนและมีกรอบเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เพื่อสื่อความคิดมากกว่าความไพเราะ

จากประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นข้างต้น สรุปได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นสามารถแบ่งได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ วรรณกรรมท้องถิ่นที่ใช้คำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว วรรณกรรมท้องถิ่นที่ใช้คำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง วรรณกรรมท้องถิ่นที่สืบทอดกันโดยใช้การบอกเล่า วรรณกรรมท้องถิ่นที่สืบทอดโดยการจดบันทึก วรรณกรรมท้องถิ่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับศาสนา และวรรณกรรมท้องถิ่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คน ไม่ว่าจะเป็นคำสั่งสอน ประวัติศาสตร์ความเป็นมาและอื่น ๆ โดยประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นจะขึ้นอยู่กับอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นดังนี้ 1) ลักษณะของวรรณกรรม 2) ลักษณะการสืบทอด และ 3) ลักษณะของเนื้อหา

4.5 วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมพื้นบ้านในจังหวัดที่อยู่ทางภาคกลางของประเทศไทย ได้แก่จังหวัด นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี สระบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา นครนายก ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ และกรุงเทพมหานคร วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางส่วนใหญ่เป็นการบันทึกเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ การประพฤติปฏิบัติของประชาชนธรรมดาทั่วไปที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน กลายเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นในภูมิภาค โดยเน้นสั่งสอนผู้ฟังผู้อ่านปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี เพื่อให้นำไปปฏิบัติและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสอดคล้องกับเอกลักษณ์ เกษมผลกุล (2563: 73) ที่ได้กล่าวถึงวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางว่าเป็นเสมือนภาพแทนของผู้คนในท้องถิ่นภาคกลาง ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้-ความรู้สึกรู้สึก-นึก-คิด ไว้ครอบคลุม ในทุกด้านของการใช้ชีวิต เพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์ในทุกมิติ นอกจากนี้วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางสะท้อนภาพความเป็นผู้มีสุนทรียะศิลปะ (ความงาม) ความศรัทธาที่มีต่อศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่นภาคกลาง (ความดี) ที่นำมาสู่ปัญญาในการเข้าใจโลกและการสร้างนวัตกรรมทางวัฒนธรรม (ความจริง) อดีตนั้นวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางนิยมนำมาเล่าต่อกันไปเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ ภายหลังได้เริ่มมีการจดบันทึกเรื่องราวของวรรณกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรลงในสมุดข่อย และเริ่มตีพิมพ์ครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 6 เป็นต้นมา

4.5.1. ลักษณะของวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ในอดีตประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่อ่านหนังสือได้น้อย การที่จะได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ จึงเกิดจากประสบการณ์ การบอกเล่าจากบรรพบุรุษและการเรียนรู้จากนิทานหรือวรรณกรรม

ที่ถูกแต่งขึ้นมาโดยสอดแทรกขบวนธรรมเนียมวัฒนธรรมผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้ลูกหลานได้ชมหรือฟัง วรรณกรรมที่แพร่หลายอยู่ในกลุ่มชาวบ้านหรือประชาชนทั่วไปนั้นจะมีลักษณะเด่นดังต่อไปนี้

ปิยณัฐ สุนทรประเสริฐ (2553:15) ได้สรุปลักษณะเด่นของวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ดังนี้

1. เนื้อเรื่องให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีคติสอนใจ ได้แก่เรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ
2. ฉันทลักษณ์ไม่ซับซ้อนเหมาะกับการอ่านเป็นทำนองเสนาะในที่ประชุม

เช่น กลอนสวด กลอนเสภา และกลอนนิทาน

3. เนื้อเรื่องและบทฉันทลักษณ์นำมาเป็น “ต้นบท” ของการแสดงได้

4. สำนวนโวหารเรียบง่าย ไม่นิยมศัพท์บาลี

4.5.2 ประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (2559: 2) ได้กล่าวถึงประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางไว้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางเป็นวรรณกรรมที่มีความเจริญรุ่งเรือง และได้รับความนิยมอยู่ในกลุ่มชาวบ้าน โดยแบ่งประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางได้ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าพื้นบ้านที่เล่าสืบทอดต่อ ๆ กันมา เช่น นิทานจักร ๆ วงศ์ นิทานประจำถิ่น นิทานคติ นิทานอธิบายเหตุ นิทานเรื่องสัตว์ นิทานเรื่องผี นิทานมุขตลก นิทานโม้ นิทานเข้าแบบ ฯลฯ

2. ตำนานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ พิธีกรรมและประวัติศาสตร์ ศาสนาในท้องถิ่น

3. บทสวดหรือบทกล่าวในพิธีกรรม หมายถึง คำสวดที่ใช้ประกอบในพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น ทำพิธีทำขวัญ คำสมา คำเวหนาน บทสวดสรภัญญ์ คาถาบทอาถรรพ์ บทประกอบการรักษาโรคพื้นบ้านคำให้พร ฯลฯ

4. บทร้องพื้นบ้าน หมายถึง คำร้องที่ถ่ายทอดสืบทอดกันมาในโอกาสต่าง ๆ เช่น บทกล่อมเด็ก บทร้องเล่น บทเกี่ยวพาราตี บทจ้อย ฯลฯ

5. สำนวนภาษิต หมายถึง คำพูดหรือคำกล่าวที่สืบทอดกันมา มักมีคำสัมผัสคล้องจองกัน เช่น โวหาร คำคม คำพังเพย อุปมา อุปไมย คำขวัญ คติพจน์ ฯลฯ

6. ปริศนาคำทาย หมายถึง คำหรือข้อความที่ตั้งเป็นคำถามและคำตอบ ที่สืบทอดต่อกันมา เพื่อให้ผู้ตอบได้ทายหรือตอบปัญหา

7. คำรา หมายถึง องค์ความรู้ที่มีการเขียนบันทึกไว้ในเอกสารโบราณ เช่น คำรา โหราศาสตร์ คำราคุณลักษณะคน ฯลฯ

ผู้วิจัยสนใจที่จะนำวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมาใช้เป็นสื่อในการอ่านจับใจความในครั้งนี้ เนื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมีเนื้อหาที่สนุกสนานไม่น่าเบื่อคำประพันธ์ไม่ซับซ้อนจนเกินไป เหมาะแก่การนำมาเป็นสื่อประกอบการสอนในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H โดยนอกจากนักเรียนจะเกิดความสนุกสนานในการอ่านแล้ว ยังได้รับความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี คำสั่งสอน วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในวรรณกรรมกรรมท้องถิ่นภาคกลางอีกด้วยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง 2 ประเภท ได้แก่วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน และวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก เนื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นในสมัยก่อนนั้นส่วนใหญ่เป็นมุขปาฐะไม่มีการจดบันทึกภายหลังได้มีการจดบันทึกลงในสมุดข่อย ซึ่งวรรณกรรมส่วนใหญ่ใช้สำนวนภาษาในสมัยอดีตซึ่งยากต่อการถอดคำประพันธ์ของผู้เรียนและในการหาตัวบทวรรณกรรมมาประกอบการสอนในปัจจุบันวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทกลอนสวดและกลอนแหล่ส่วนใหญ่ถูกนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นความเรียง ไม่ปรากฏนามของผู้แต่งและจังหวัดต้นกำเนิดของวรรณกรรมนั้น ๆ โดยวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ผู้วิจัยสนใจที่จะนำมาใช้เป็นที่สื่อในการอ่านจับใจความมีดังนี้

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน จากหนังสือนิทานพื้นบ้านภาคกลางรวบรวมโดยกฤษกร เพชรนอก (2555)

1. ไกรทอง จังหวัดพิจิตร	2. เดิมบางนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี
3. สองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	4. เส้าไห้ จังหวัดสระบุรี
5. พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6. พระยาหงส์ทอง จังหวัดนครปฐม
7. พระยาทรงพระยาพาน จังหวัดนครปฐม	8. ปรีมปราที่มาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
9. สัตว์ทั้งสี่ จังหวัดนนทบุรี	10. กระต่ายสามขา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
11. นายสุกกับนายคิบ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	12. จระเข้สามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี
13. เขานมนาง จังหวัดสุพรรณบุรี	14. วัดพญูเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
15. หนั่งแวน จังหวัดราชบุรี	16. วังแม่ลูกอ่อน จังหวัดชัยนาท

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก

1. บทละครนอกพิกุลทอง เป็นวรรณกรรมพื้นบ้านภาคกลางที่ไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับผู้แต่ง แต่เมื่อพิจารณาจากสำนวนที่ติดปากคนไทยว่า “กล้วยดอกพิกุลจะร่วง” อาจสันนิษฐานได้ว่านิทานไทยเรื่อง พิกุลทอง คงเป็นที่นิยมมากในอดีต กระทั่งเอกลักษณ์ของตัวละครเอกในเรื่อง กลายเป็นสำนวนติดปากคนไทยมาจนถึงทุกวันนี้

2. บทละครนอก แก้วหน้าม้า เป็นวรรณกรรมพื้นบ้านภาคกลางที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์เกิดการสร้างวรรณกรรมลายลักษณ์เรื่องแก้วหน้าม้าขึ้น หลายสำนวนทั้งสำนวนร้อยแก้วและร้อยกรอง

3. บทละครนอกขุนช้างขุนแผน ภูมิหลังของเรื่องขุนช้างขุนแผน มีผู้สันนิษฐานว่าเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีในแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ระหว่างพุทธศักราช 2034 - 2072 เนื้อเรื่องเอาเกร็ดประวัติศาสตร์ตอนไทยทำสงครามกับเชียงใหม่และล้านช้าง แล้วเอามาผูกกับวิถีชีวิตของชาวเมืองสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี แล้วเล่าสืบต่อกันมาจนกลายเป็นนิทานพื้นเมืองของเมืองสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี

4. บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง เดิมทีนั้นเป็นบทเล่นละครในมีมาแต่กรุงสุโขทัยยังเป็นราชธานีถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ต่อมาในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงตัดเรื่องสังข์ทองตอนปลาย (ตั้งแต่ตอนพระสังข์หนีนางพันธุรัต) มาทรงพระราชนิพนธ์ให้ละครหลวงเล่น เนื้อเรื่องมีความสนุกสนานจึงนิยมกันมากในสมัยนั้น

4.6 แนวทางการใช้วรรณกรรมท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้

วรรณกรรมท้องถิ่นนอกจากจะมีประโยชน์ในฐานะเครื่องบันทึกประวัติศาสตร์และแสดงเอกลักษณ์ของชุมชนแล้ว วรรณกรรมท้องถิ่นยังมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้อีกด้วย โดยสามารถนำวรรณกรรมท้องถิ่นมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ได้

กรมวิชาการ (2546: 341-342) กล่าวถึงแนวทางใช้วรรณกรรมท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. วรรณกรรมท้องถิ่นที่นำมาประกอบการจัดการเรียนรู้จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับสังคมหรือชุมชนของนักเรียนเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนและนักเรียนรู้จักดี
2. วรรณกรรมที่นำมาประกอบการจัดการเรียนรู้ควรจะเป็นวรรณกรรมที่มีความแพร่หลายในท้องถิ่นหรือมีที่มาจากท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น วรรณกรรมท้องถิ่นภาคอีสาน วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ เป็นต้น

3. วรรณกรรมที่นำมาใช้จะต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมต่อระดับของนักเรียน

4. วรรณกรรมท้องถิ่นบางเรื่องแม้จะมีความแพร่หลาย มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นและมีเนื้อหาเกี่ยวกับแง่มุมของชีวิตหลายประการ แต่ครูผู้สอนก็จำเป็นต้องพิจารณาคัดเลือก ประเด็นหรือแง่มุมที่เหมาะสมกับนักเรียนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช (2547: 36) ได้อธิบายเกี่ยวกับการนำวรรณกรรมท้องถิ่นมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นสามารถนำมาเป็นเครื่องมือใช้ประกอบการเรียนรู้ และอบรมสั่งสอนศิษย์ โดยครูจะนำวรรณกรรมท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา สะท้อนสภาพสังคมและวิถีชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งเห็นคุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จะต้องอนุรักษ์และสืบทอดให้คงอยู่ต่อไป

ภารดี มีเจริญ (2550: 71) เสนอว่า การนำวรรณกรรมท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จำเป็นจะต้องพิจารณาดังนี้

1. เรื่องที่มีผู้เรียบเรียงไว้แล้ว ครูผู้สอนต้องคัดเลือกเรื่องที่เกี่ยวข้องได้ถูกต้องสมบูรณ์ตามความเดิมที่เคยได้ยิน หากไม่ถูกต้องหรือมีเนื้อหาไม่ครบถ้วนครูผู้สอนควรแนะนำให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติม

2. ครูนำเค้าเรื่องเดิมมาเรียบเรียงใหม่ การนำวรรณกรรมมาเรียบเรียงใหม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้อ่านทราบ ในบางท้องถิ่นที่ยังมีวรรณกรรมมุขปาฐะอยู่เป็นจำนวนมาก การที่ครูนำมาเรียบเรียงเป็นลายลักษณ์อักษรถือเป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดวรรณกรรมท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง โดยการเรียบเรียงจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักสำคัญคือการคงเค้าเดิมของเรื่องให้ได้มากที่สุด

3. นักเรียนช่วยกันเรียบเรียง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ การนำวรรณกรรมท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม โดยครูผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดเค้าโครงเรื่อง รูปแบบคำประพันธ์ กลวิธีในการนำเสนอ เป็นต้น

เรืองเดช บันเขื่อนขัตติย์ (2552: 42) ได้กล่าวถึงการแนวทางการใช้วรรณกรรมในการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หากมุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจและสัมพันธ์กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน โดยเฉพาะเรื่องราวทางภูมิปัญญาและวรรณกรรมท้องถิ่น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและรักท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น

ตลอดจนนำประโยชน์ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏอยู่ในตัวบทวรรณกรรมมาปรับประยุกต์ให้เข้ากับการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันได้

Machado (2012: 140) ได้กล่าวถึงแนวทางในการใช้วรรณกรรมท้องถิ่น การเรียนรู้ของนักเรียนสามารถจัดได้หลายรูปแบบ หนึ่งในรูปแบบที่ได้รับความนิยมในการจัดการเรียนรู้คือช่วยพัฒนาให้เด็กอ่านออกเขียนได้โดยการบูรณาการนำวรรณกรรมท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนรู้

สามารถสรุปได้ว่า ในการนำวรรณกรรมท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องคัดเลือกวรรณกรรมท้องถิ่นที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของนักเรียน รู้จักกันแพร่หลายในท้องถิ่นและมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดยในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางจำนวน 2 ประเภท ได้แก่ วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน และวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

จิตาวิทย์ เกิดสมกาล (2555:123) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 70 4) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบางตะพาน สำนักงานเขตเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 24 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง 2) แบบวัดความสามารถในการอ่าน

จับใจความสำคัญเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบวัดเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

นภาพรณ ขาวพ่อง (2557:98) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดศรีศรัทธา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 44 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วนำมาทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียน โดยนำผลคะแนนจากการทดสอบ มาแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คละความสามารถกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ซี ไอ อาร์ ซี) ผสานวิธีคิดไตร่ตรอง 3 นาที 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย 4) แบบวัดเจตคติ ต่อการเรียนวิชาภาษาไทย 5) แบบบันทึกภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อารีย์ เข็มบุบผา (2559: 97) ได้วิจัยเรื่องแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค SWIH เรื่องการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา

การคิดวิเคราะห์ เรื่องการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เรื่องการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์เรื่องการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.19/84.73 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนเรื่อง การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H อยู่ในระดับมาก

ดวงพร เพ็องฟู (2560: 112) การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 32 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัย เลือกรูปแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน โดยผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คนคิดเป็นร้อยละ 81.25 เนื่องจาก นักเรียนได้รับการฝึกฝนในด้านการอ่านอย่างสม่ำเสมอ และมีวิธีการสอนที่เป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน 2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพ 84/87.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจาก การใช้คำถามในชุดกิจกรรมเป็นคำถามที่ส่งเสริมในเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียน มุ่งพัฒนากระบวนการคิดให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด

เชิงเหตุผลในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือประเมินค่า เพื่อที่ผู้เรียนนั้นจะตอบคำถามในชุดกิจกรรม

3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ชนกพร สุริโย (2562: 89) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/7 จำนวน 42 คน โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ซึ่งได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกจำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ แบบวัดความสามารถอ่านคิดวิเคราะห์ แบบเลือกตอบจำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.01/82.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านคิดวิเคราะห์อยู่เสมอมากกว่าเรื่องง่ายไปเรื่องยาก 2) ประสิทธิภาพผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีค่าเท่ากับ 0.7151 คิดเป็นร้อยละ 71.51 เนื่องจากเทคนิคการสอน 5W1H เป็นการฝึกตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ความเข้าใจใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการอธิบาย การประเมิน การแก้ปัญหาและการตัดสินใจรอบคอบมากยิ่งขึ้น 3) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกมีความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.02 สูงกว่าร้อยละ 80 เนื่องจาก

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึก ทำให้นักเรียนเข้าใจถึงหลักการ ความสำคัญ ความสัมพันธ์ของเรื่องที่อ่านมากขึ้น จนเกิดการพัฒนาความสามารถทางการอ่าน คิดวิเคราะห์ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากเมื่อนักเรียนได้เรียนจบในแต่ละแผนแล้ว นักเรียนจะได้ ทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียน ภาษาพาที และอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีเนื้อหาที่สนุกสนาน แฝงความรู้และเหมาะสมกับพัฒนาการของ นักเรียนจึงทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Mohammad (2009: 100) ได้ทำการวิจัยในการอ่าน MAN Mojokerto ซึ่งความสามารถ ในการอ่านของนักเรียนยังไม่มีเพียงพอ การวิจัยนี้ออกแบบเพื่อพัฒนา ความเข้าใจในการอ่านของ นักเรียนเมื่อใช้กลยุทธ์ PQ4R ในกิจกรรมที่ใช้ PQ4R นี้ นักเรียน ได้รับ มอบหมายให้จับใจความเนื้อ เรื่องด้วยขั้นตอน preview , question , read , reflect, recite และ review นักเรียนกลุ่มทดลอง มีอายุ 10 ปี จำนวน 42 คนเป็นนักเรียนของ MAN Mojokerto ใน East Java ปีการศึกษา 2008/2009 การวิจัยนี้ทำ 2 รอบ แต่ละรอบมีการประชุมกัน 2 ครั้ง ข้อมูลจากการวิจัยประกอบด้วย 1) เอกสาร การสังเกตการณ์เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของครูและของนักเรียน และขั้นตอนระหว่าง การเสริมด้วยกลยุทธ์ PQMR 2) บันทึกเกี่ยวกับการติดตามเอกสารการสังเกตการณ์ 3) ทดสอบ เพื่อระบุความคืบหน้าความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ซึ่งงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าการให้การ เสริมด้วยกลยุทธ์ PQMR ในการสอนความเข้าใจในการอ่านสามารถ ส่งเสริมทักษะความเข้าใจ ของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ ระบุว่าหลังจากใช้กลยุทธ์แล้วมีผลช่วยเพิ่มจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน มากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนในรอบแรกที่มีนักเรียนเพียง 25 คน จากจำนวนนักเรียน 42 คน หรือคิดเป็น 59.52 % แต่ในรอบที่ 2 นักเรียนได้รับคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 65 คะแนนเป็น 34 คน จากจำนวนนักเรียน 42 คน หรือคิดเป็น 80.45 % ถือเป็นการประสบความสำเร็จในการทำให้ คะแนนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้นักเรียนในชั้นเรียนยังมีการแบ่งปัน ความคิด การดูก่อนอ่าน การตอบ คำถาม การอ่าน การสะท้อน การท่องและการตรวจทาน ด้วยกลยุทธ์ PQ4R

Kai (2011: 76) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจสืบสอบหาความรู้ โดยมีโครงการเป็นฐานซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอ่านและทัศนคติ (Collaborative inquiry project based learning: Effects on reading ability and interests) การวิจัยพบว่าผลการเรียนของ นักเรียนได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านและทัศนคติ โดยจากผลการวิจัย

พบว่านักเรียนในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในประเทศฮ่องกงได้ทำการทดสอบความสามารถในการอ่านจากแบบทดสอบการอ่านเพื่ออ่านความรู้นานาชาติ (Progress in International Reading Literacy Study) และแบบ สอบถาม และการสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียน ผลปรากฏว่าคะแนนความสามารถในการอ่านและข้อมูลทัศนคติของนักเรียนนั้นมีผลในเชิงบวก ทั้งยังเห็นได้ว่าทัศนคติของนักเรียนและความสามารถในการรับรู้ของตนเองจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่าน นักเรียนสามารถเรียนรู้เข้าใจจากการอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น

Hulo (2018: 73) ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ (Improving student' reading comprehension on recount text through collaborative learning) ของนักเรียนเกรด 10 ในเมืองปนตียานัก ประเทศอินโดนีเซีย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจดีขึ้น นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม สามารถทำความเข้าใจคำศัพท์ หาความรู้ในเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม SWIH มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มทักษะความสามารถในการอ่านจับใจความเพื่อความเข้าใจในการอ่านที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นของนักเรียน ทำให้บรรลุผลตามที่มุ่งหวังได้คำตอบหรือผลผลิตตามที่วางแนวทางไว้ด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม SWIH เป็นตัวส่งเสริมและชี้แนวทางในการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพด้านการอ่านของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้สรุปการศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดเวียงทูน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรการเรียนรู้สถานศึกษาโรงเรียนวัดเวียงทูน พุทธศักราช 2562 มุ่งเน้นการฝึกทักษะด้านการอ่านของนักเรียน ซึ่งตรงกับ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน 1. สามารถอ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น เข้าใจความหมายของคำ สำนวนโวหาร การบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ การใช้บริบท เข้าใจความหมายของถ้อยคำ สำนวน เนื้อเรื่อง และใช้แหล่งเรียนรู้

พัฒนาความสามารถอ่าน 2. สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความหาคำสำคัญในเรื่องที่อ่านและใช้แผนภาพ โครงเรื่องหรือแผนภาพความคิดพัฒนาความสามารถในการอ่าน นำความรู้ความคิดจากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ตัดสิน คาดการณ์ และใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตน การตรวจสอบความรู้และค้นหาเพิ่มเติม 3. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้คล่องและรวดเร็วถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ และอักษรวิธีและจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่าทางความคิด และความงดงามทางภาษา สามารถอธิบายความหมายและคุณค่านำไปใช้อ้างอิง เลือกอ่านหนังสือสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามจุดประสงค์อย่างกว้างขวาง มีมารยาทการอ่านและนิสัยรักการอ่าน โดยผู้วิจัยนำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง จำนวน 16 ชั่วโมง มาใช้ในการจัดรูปแบบการสอนในงานวิจัยครั้งนี้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองเพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างมาก ซึ่งการสอนอ่านจับใจความเป็นการมุ่งเน้นสาระของเรื่องที่อ่าน เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนให้กับผู้เรียนอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้ผู้อ่านเรื่องแล้วออกสาระของเรื่องได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร โดยในงานวิจัยมีขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความดังนี้

1. อ่านเนื้อหาแต่ละย่อหน้าคร่าว ๆ เพื่อให้เข้าใจ
2. กำหนดประเด็นคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่ ในแต่ละย่อหน้า
3. อ่านเนื้อหาแต่ละย่อหน้าแล้วหาคำตอบประเด็นต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้
4. นำคำตอบที่ได้มาเรียงถ้อยคำใหม่ เพื่อให้ได้เป็นใจความจากเรื่องที่อ่าน

สำหรับการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสามารถทำได้หลายวิธี เช่น วัดผลและประเมินผลโดยการทดสอบ การวัดผลอย่างเป็นทางการอย่างไม่เป็นทางการ และการใช้เครื่องมือวัดผลที่เป็นแบบทดสอบ รวมทั้งการใช้แบบประเมินค่าและการที่ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้น ๆ โดยในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความจากแบบทดสอบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ โดยให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องและตอบตามประเด็นที่คำถามกำหนด เกณฑ์ในการประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ ดังนี้

คะแนน 16-20 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 11-15 หมายถึง ก่อนข้างดี

คะแนน 6-10 หมายถึง พอใช้

คะแนน 1-5 หมายถึง ปรับปรุง

3. แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิค 5W1H

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเทคนิค 5W1H สรุปได้ว่าลักษณะคำถามนั้นมีลักษณะเป็นการถามผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนควรใช้คำถามที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้ความเข้าใจเป็นพื้นฐานในการคิดต่อไปในระดับสูง การถามให้อธิบาย การถามให้คิดวิเคราะห์ การถามให้คิดเชิงเหตุผล การถามเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด และการถามเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ในการตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบแต่ละครั้งผู้สอนต้องอาศัยหลักในการตั้งคำถามที่ดี ซึ่งคำถามที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ชัดเจน คำถามที่ดีต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าต้องการถามอะไร
2. เข้าใจง่าย คำถามที่ดีต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
3. สัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน คำถามที่ดีต้องมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน เรื่องราวเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน
4. หลากหลาย คำถามที่ดีต้องมีหลายประเภทกลมกลืนกับเรื่องราวกิจกรรมและเร้าความสนใจ
5. มีคุณค่าคำถามที่สร้างขึ้นต้องมีคุณค่าและเร้าให้อยากตอบ
6. ปลายเปิด คำถามที่ดีควรเป็นแบบปลายเปิดเพราะจะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะตอบ
7. ได้คิด คำถามที่ดีควรให้ผู้เรียนได้คิด ได้บรรยาย อธิบายเหตุผล ว่าทำไม เพราะเหตุใด หรือได้ประเมินค่าสิ่งที่เรียนรู้ ผู้ถามต้องพยายามหลีกเลี่ยงคำถามที่ต้องการคำตอบเดียวกันว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”
8. พัฒนาสมองคำถามที่ดีต้องสามารถให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางสมองได้ดีขึ้น
9. สั้นกระชับคำถามที่ดีควรสั้น กระชับและชัดเจนที่สุด

ซึ่งคำถามนั้นมีความสำคัญมากในการพัฒนาผู้เรียน โดยคำถามจะช่วยให้ครูได้สำรวจความรู้เพิ่มและกระตุ้นความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในแง่มุมต่าง ๆ มากขึ้น และเมื่อมีการอภิปรายจะนำไปสู่ความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5W1H ในการจัดการเรียน

การสอนในชั้นสอน ประกอบด้วยคำถาม อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) เพราะเหตุใด (Why) ใคร (Who) และ อย่างไร (How) โดยในการตั้งคำถามประเด็นต่าง ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นหลักของเรื่อง สำหรับการตั้งคำถามนั้นนักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถามและหาคำตอบ ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะแนวทางการตั้งคำถามตามหลักเทคนิคการสอน 5W1H โดยนักเรียนอภิปรายคำตอบ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในห้องเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดแนวทางใน การตั้งคำถามและตอบคำถาม และสามารถแยกแยะเนื้อหาออกมาให้เข้าใจได้ง่าย

4. แนวคิดเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่น โดยสรุปภาพรวมได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคนทุกยุคทุกสมัย เพราะนอกจากวรรณกรรมท้องถิ่นจะมีเรื่องราวที่สร้างความบันเทิงใจให้แก่ผู้อ่านแล้ว วรรณกรรมท้องถิ่นยังสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ความเชื่อของผู้คน เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม ที่คนไทยรุ่นหลังจะสามารถเรียนรู้ได้จากการอ่านวรรณกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรม ขบขนบธรรมเนียมออกมาอย่างเด่นชัด ซึ่งผู้วิจัยสนใจที่จะนำวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมาใช้เป็นสื่อในการอ่านจับใจความในครั้งนี้ เนื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมีเนื้อหาที่สนุกสนานไม่น่าเบื่อ คำประพันธ์ไม่ซับซ้อนจนเกินไป เหมาะแก่การนำมาเป็นสื่อประกอบการสอนในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H โดยนอกจากนักเรียนจะเกิดความสนุกสนานในการอ่านแล้วยังได้รับความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี คำสั่งสอน วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สอดแทรกอยู่ในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางอีกด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง 2 ประเภท ได้แก่วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน และวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก เนื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นในสมัยก่อนนั้นส่วนใหญ่เป็นมุขปาฐะไม่มีการจดบันทึก ภายหลังได้มีการจดบันทึกลงในสมุดข่อย ซึ่งวรรณกรรมส่วนใหญ่ใช้สำนวนภาษาในสมัยอดีต ซึ่งยากต่อการถอดคำประพันธ์ของผู้เรียนและในการหาตัวบทวรรณกรรมมาประกอบการสอนในปัจจุบัน วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทกลอนสวดและกลอนแหล่ส่วนใหญ่ถูกนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นความเรียงไม่ปรากฏนามของผู้แต่งและจังหวัดต้นกำเนิดของวรรณกรรมนั้น ๆ โดยวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ ผู้วิจัยสนใจที่จะนำมาใช้เพื่อในการอ่านจับใจความมีดังนี้

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน จากหนังสือนิทานพื้นบ้านภาคกลาง รวบรวม
โดยกฤษกร เพชรนอก (2555)

1. ไกรทอง จังหวัดพิจิตร	2. เดิมบางนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี
3. สองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	4. เส้าให้ จังหวัดสระบุรี
5. พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6. พระยาหงส์ทอง จังหวัดนครปฐม
7. พระยาภมรพิมาย จังหวัดนครปฐม	8. ปรีมปราทิมายะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
9. สัตว์ทั้งสี่ จังหวัดนนทบุรี	10. กระต่ายสามขา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
11. นายสุกกัษณายคิบบ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	12. จระเข้สามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี
13. เขานมนาง จังหวัดสุพรรณบุรี	14. วัดพญางิ้ว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
15. หนึ่งแวน จังหวัดราชบุรี	16. วังแม่ลูกอ่อน จังหวัดชัยนาท

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก

1. บทละครนอกพิกุลทอง เป็นวรรณกรรมพื้นบ้านภาคกลางที่ไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับผู้แต่ง แต่เมื่อพิจารณาจากสำนวนที่ติดปากคนไทยว่า “กลั้วดอกพิกุลจะร่วง” อาจสันนิษฐานได้ว่านิทานไทยเรื่อง พิกุลทอง คงเป็นที่นิยมมากในอดีต กระทั่งเอกลักษณ์ของตัวละครเอกในเรื่องกลายเป็นสำนวนติดปากคนไทยมาจนถึงทุกวันนี้

2. บทละครนอก แก้วหน้าม้า เป็นวรรณกรรมพื้นบ้านภาคกลางที่มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาต่อมา ในสมัยรัตนโกสินทร์เกิดการสร้างวรรณกรรมลายลักษณ์เรื่องแก้วหน้าม้าขึ้น หลายสำนวนทั้งสำนวนร้อยแก้วและร้อยกรอง

3. บทละครนอกขุนช้างขุนแผน ภูมิหลังของเรื่องขุนช้างขุนแผน มีผู้สันนิษฐานว่าเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีในแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ระหว่างพุทธศักราช 2034 - 2072 เนื้อเรื่องเอาเกร็ดประวัติศาสตร์ตอนไทยทำสงครามกับเชียงใหม่และล้านช้าง แล้วเอามาผูกกับวิถีชีวิตของชาวเมืองสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี แล้วเล่าสืบต่อกันมาจนกลายเป็นนิทานพื้นเมืองของเมืองสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี

4. บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง เดิมทีนั้นเป็นบทเล่นละครในมีมาแต่กรุงสุโขทัยยังเป็นราชธานีถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ต่อมาในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงตัดเรื่องสังข์ทองตอนปลาย (ตั้งแต่ตอนพระสังข์หนีนางพันธุรัต) มาทรงพระราชนิพนธ์ให้ละครหลวง เนื้อเรื่องมีความสนุกสนานจึงนิยมกันมากในสมัยนั้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยในลักษณะเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ดำเนินการตามแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (The One Group Pretest-Posttest Design) โดยใช้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
4. แบบแผนการวิจัย
5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
7. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
8. วิธีการดำเนินการวิจัย
9. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเครือข่ายที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 99 คน ที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน แบบคะแนนความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ดังนี้ โรงเรียนดเวียงทุน จำนวน 18 คน โรงเรียนวัดแจ้งเจริญ จำนวน 12 คน โรงเรียนวัดศรีทธราชราษฎร์ จำนวน 10 คน โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม จำนวน 25 คน โรงเรียนวัดไผ่ล้อม จำนวน 6 คน โรงเรียนวัดเกตุน้อย 4 คน โรงเรียนวัดท้ายเมือง จำนวน 12 คน และ โรงเรียนจตุศรีวิทยา จำนวน 12 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวียงทูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น เทคนิคการสอน 5W1H และ วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความสามารถทางการอ่านจับใจความ

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 ชั่วโมง

4. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนวิจัยขั้นพื้นฐาน ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 143) โดยมีแบบแผนการวิจัยดังนี้

T_1	x	T_2
-------	---	-------

แผนภาพที่ 2 แบบแผนการทดลองแบบการทดลองขั้นพื้นฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนเรียน

x หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่น

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังเรียน

5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 1 มาตรฐานการเรียนรู้ที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด ป6/3 อ่านเรื่องสั้นอย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน สาระการเรียนรู้แกนกลางได้จัดองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถเกี่ยวกับการอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยนำเทคนิค 5W1H มาบูรณาการการร่วมกับการเรียนการสอน

ซึ่งเทคนิค 5W1H เป็นหลักการในการวิเคราะห์มูลในการอ่านจับใจความ โดยเนื้อหาที่ใช้ในการอ่านจับใจความนั้นผู้วิจัยได้คัดเลือกวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางซึ่งพื้นที่ภาคกลางเป็นชุมชนที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ และเป็นศูนย์กลางของศิลปวัฒนธรรมจากหลากหลายแหล่ง โดยเรื่องที่น่าสนใจในการทำวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน จากหนังสือนิทานพื้นบ้านภาคกลาง รวบรวมโดยกฤษกร เพชรนอก (2555)

1. ไกรทอง จังหวัดพิจิตร	2. เดิมบางนางบัว จังหวัดสุพรรณบุรี
3. สองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	4. เส้าให้ จังหวัดสระบุรี
5. พรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6. พระยาหงส์ทอง จังหวัดนครปฐม
7. พระยาขงพระยาพาน จังหวัดนครปฐม	8. ปรีมปราทิมากะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
9. สัตว์ทั้งสี่ จังหวัดนนทบุรี	10. กระต่ายสามขา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
11. นายสุกกับนายคิบ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	12. จระเข้สามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี
13. เขานมนาง จังหวัดสุพรรณบุรี	14. วัดพนัญเชิง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
15. หนั่งแวน จังหวัดราชบุรี	16. วังแม่ลูกอ่อน จังหวัดชัยนาท

วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก

1. บทละครนอกพิกุล	2. บทละครนอกแก้วหน้าม้า
3. บทละครนอกขุนช้างขุนแผน	4. บทละครนอกเรื่องสังข์ทอง

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางจำนวน 12 แผน 16 ชั่วโมง

6.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้แบบทดสอบฉบับเดียว ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบเดียวกันสลับตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งลักษณะของคำถามในแบบทดสอบนั้นเป็นการตั้งคำถามในหัวข้อ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)

6.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 4 ข้อ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ

7. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

7.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 แผนรวม 16 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

7.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพนักเรียน โครงสร้างเวลาเรียน ตัวชี้วัด และสาระแกนกลาง การวัดและประเมินผล

7.1.2 ศึกษาโครงสร้างรายวิชา หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อทำการวิเคราะห์เนื้อหา โดยผู้วิจัยจะนำไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

7.1.3 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเทคนิคการสอน 5W1H เพื่อนำไปใช้เป็นเทคนิคในการจัดการเรียนรู้สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้

7.1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง จำนวนทั้งหมด 12 แผน 16 ชั่วโมง โดยมีองค์ประกอบได้แก่ 1) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระสำคัญ 4) สาระการเรียนรู้ 5) สมรรถสำคัญของผู้เรียน 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 7) ชิ้นงาน/ภาระงาน 8) การวัดและประเมินผล 9) กิจกรรม การเรียนรู้ 10) สื่อการเรียนรู้ 11) บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยในส่วนของขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดกิจกรรมดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ชี้แจงการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมง

1.2 ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน

2. ขั้นสอน

2.1 มอบหมายงานให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ครูกำหนดให้

2.2 ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องี่อ่านตามเทคนิคการสอน 5W1H ประเด็นคำถามหลักคือ ใคร (Who) อะไร (what) ที่ไหน(Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม(Why) อย่างไร (How) ซึ่งการตั้งคำถามนั้นต้องสอดคล้องกับเรื่องี่ครูกำหนดให้ โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะ

2.3 ให้นักเรียนนำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงเป็นใจความ

3. วิเคราะห์และประเมินผลงาน

3.1 ให้นักเรียนเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

3.2 ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นประเมินผลงานนักเรียนคนอื่น ๆ

4. สรุปผล

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน

4.2 ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

ในส่วนของเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วยวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทนิทาน จำนวน 16 เรื่อง และวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางประเภทบทละครนอก จำนวน 4 เรื่อง โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องไกรทองและเดิมนางนางบัว	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องสองพี่น้องและเส้าไห้	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องพรานกระต่ายและพระยาหงส์ทอง	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องพระยากงพระยาพานและปรีมปราที่มากะเกร็ด	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องสัตว์ทั้งสี่และกระต่ายสามขา	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องนายสุกกับนายคิบและจระเข้สามพัน	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องเขานมนางและวัดพนัญเชิง	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องหนึ่งแวนและวังแม่ลูกอ่อน	1
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	การอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	การอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกเรื่องแก้วหน้าม้า	2

ตารางที่ 4 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	การอ่านจับใจความประเภททละครนอกเรื่องขุนช้างขุนแผน	2
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	การอ่านจับใจความประเภททละครนอกเรื่องสังข์ทอง	2
รวม	16 ชั่วโมง	

7.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในด้านจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

7.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน 1 คน และอีกทั้งได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้ 1 คน เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพความถูกต้อง และความสอดคล้องและนำคะแนนประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินเรียบร้อยแล้วได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพและความเหมาะสม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

ให้คะแนนเป็น +1 เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมระหว่างผลการเรียนรู้กับเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ให้คะแนนเป็น 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมระหว่างผลการเรียนรู้กับเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ให้คะแนนเป็น -1 เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกันระหว่างผลการเรียนรู้กับเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence : IOC) โดยนำคะแนนมาแทนค่าในสูตร มาเรียม นิลพันธุ์ (2558: 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญของความคิดเห็นทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่า ≥ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ได้มีความเหมาะสมและสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้กับเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

7.1.7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) การใช้คำในการตั้งคำถาม 5W1H ให้สอดคล้องเหมือนกันทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การวัดและประเมินผลให้ถูกต้องครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้

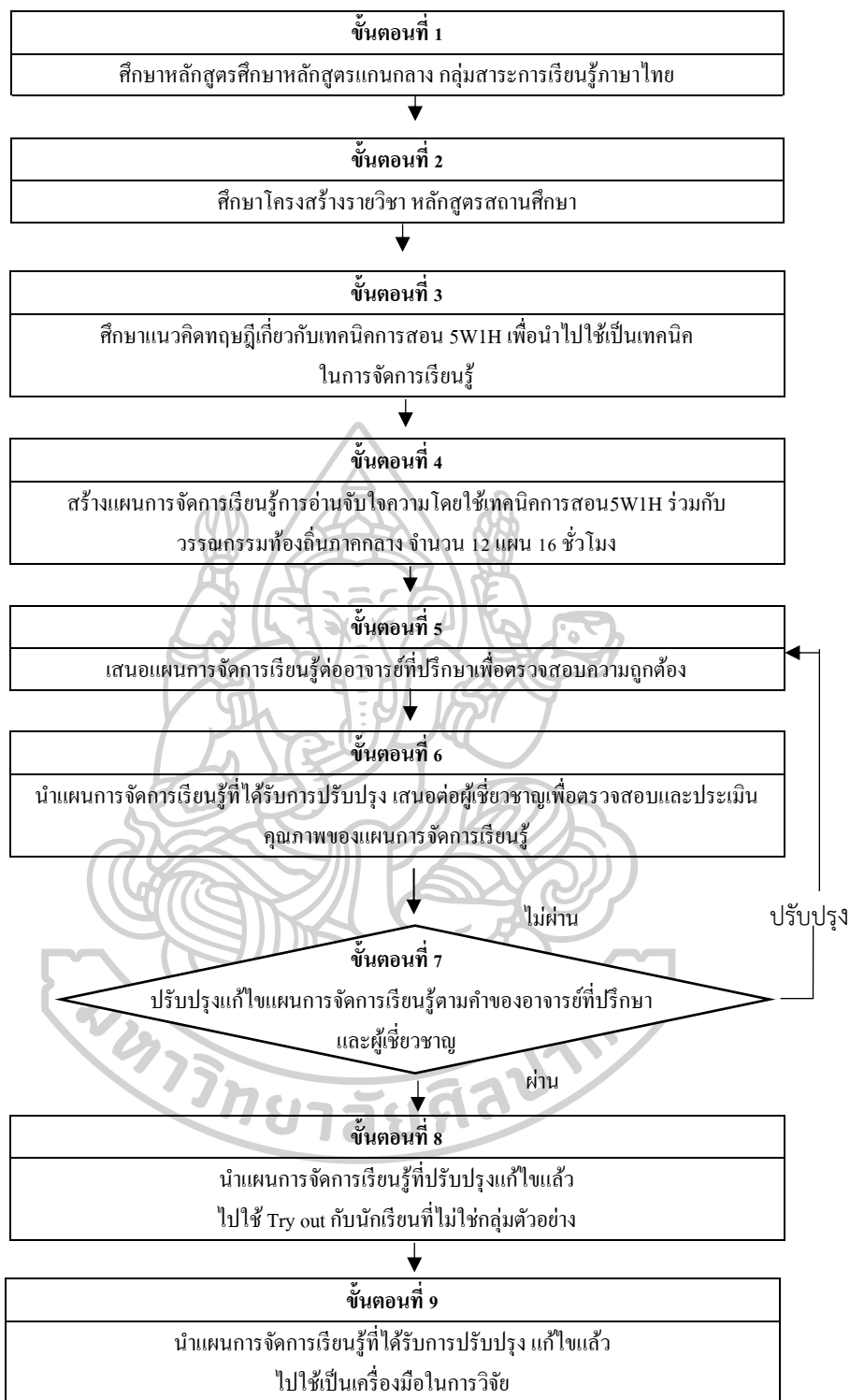
7.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บำรุงเจริญธรรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 25 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาและเวลาในการทำกิจกรรม โดยผลของการ Try out พบว่านักเรียนให้ความร่วมมือและสนุกสนานในการเรียน แต่มีปัญหาเกิดขึ้นโดยแผนจัดการเรียนรู้ที่ 7 เป็นแผนจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรม Kahoot นักเรียนโรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์เจริญธรรมไม่เคยเรียนเกี่ยวกับโปรแกรมนี้มาก่อนจึงไม่สามารถทำได้ ผู้วิจัยจึงต้องสอนวิธีการใช้งาน โปรแกรม Kahoot ก่อนเรียน และเนื้อหาของวรรณกรรมบางเรื่องยาวจนเกินไปส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนจบภายใน 1 ชั่วโมงตามที่กำหนดไว้ได้

7.1.9 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ผ่านการทดลองใช้ (Try out) แล้วมาปรับปรุงแก้ไข ในส่วนของประเด็นต่าง ๆ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงดังกล่าวไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยประเด็นในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้มีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ประเด็นในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้หลังจากการทดลองใช้ (Try out)

ประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข	สิ่งที่ปรับปรุงแก้ไข
เนื้อหา	ปรับปรุงเนื้อหาของวรรณกรรมท้องถิ่นประเภทนิทานและบทละครนอก ที่มีความยาวจนเกินไป โดยตัดในส่วนขยายของเรื่องบางส่วน เพื่อไม่ให้ใจความของเรื่องผิดเพี้ยนไป
จุดประสงค์การเรียนรู้	ผู้วิจัยได้เพิ่มจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ให้มีจุดประสงค์เกี่ยวกับมารยาทในการอ่าน เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนเข้าใจถึงข้อพึงปฏิบัติในการอ่านที่เหมาะสม
สื่อที่ใช้ประกอบการสอน	นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะออกมาเล่าเรื่องราวของตนเองให้เพื่อนฟัง เพื่อให้เพื่อนได้จับใจความจากเรื่องที่เล่า ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเติมการเล่าเรื่องในส่วนของขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ พร้อมทั้งจะเรียนรู้ และเป็นการทบทวนเกี่ยวกับการจับใจความร่วมกัน
ชิ้นงาน	ออกแบบรูปแบบชิ้นงานที่มีความหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนตารางตั้งคำถามในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เป็นการทำแผนผังความคิดด้วยการตั้งคำถามตามเทคนิคการสอน 5W1H

เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการโดยใช้เทคนิค SWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

7.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบปรนัย (Multiple Choice) ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบเดียวกันสลับตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

7.2.1 ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความ ศึกษาการวัดและประเมินผล วิธีการสร้างแบบทดสอบและหลักเกณฑ์การให้คะแนนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ

7.2.2 สร้างข้อสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และครอบคลุมตัวชี้วัด ท 1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเนื้อหาเรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับแบบทดสอบที่จัดทำในครั้งนี้มีจำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยลักษณะของคำถามในแบบทดสอบนั้นเป็นการตั้งคำถามในหัวข้อ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)

7.2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

7.2.4 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 คนผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 คน พิจารณาตรวจสอบเพื่อดูความถูกต้องเหมาะสมและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแบบทดสอบ โดยได้รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่า 0.50 ขึ้นไปจึงถือว่าข้อสอบนั้นใช้ได้ โดยแบบทดสอบฉบับนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

7.2.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์เจริญธรรม จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 25 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 และนำไปหาค่าระดับความยากง่าย (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยเกณฑ์ที่กำหนดของค่าความยากง่าย คือ 0.20 - 0.80 ถ้าค่าความยากง่ายน้อยกว่า 0.20 ถือว่าข้อสอบนั้นยากเกินไป และถ้าหากค่าความยากง่าย มากกว่า 0.80 ถือว่าข้อสอบนั้นง่ายเกินไป มาเรียม นิลพันธุ์ (2558: 179) และเกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจ

จำแนกควรมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ สำหรับการแปลค่าของอำนาจจำแนก สามารถแปลค่าได้ดังนี้

0.40 - 1.00	คือ จำแนกได้ดี ซึ่งมีค่าระหว่าง 1 ถึง +1 เป็นข้อสอบที่ดี
0.30 - 0.39	คือ จำแนกได้ดี เป็นข้อสอบที่ดีพอสมควร อาจต้องปรับปรุง
0.20 - 0.29	คือ จำแนกได้พอใช้ แต่ต้องปรับปรุง
-1.00 - 0.19	คือ ไม่สามารถจำแนกได้ ต้องปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

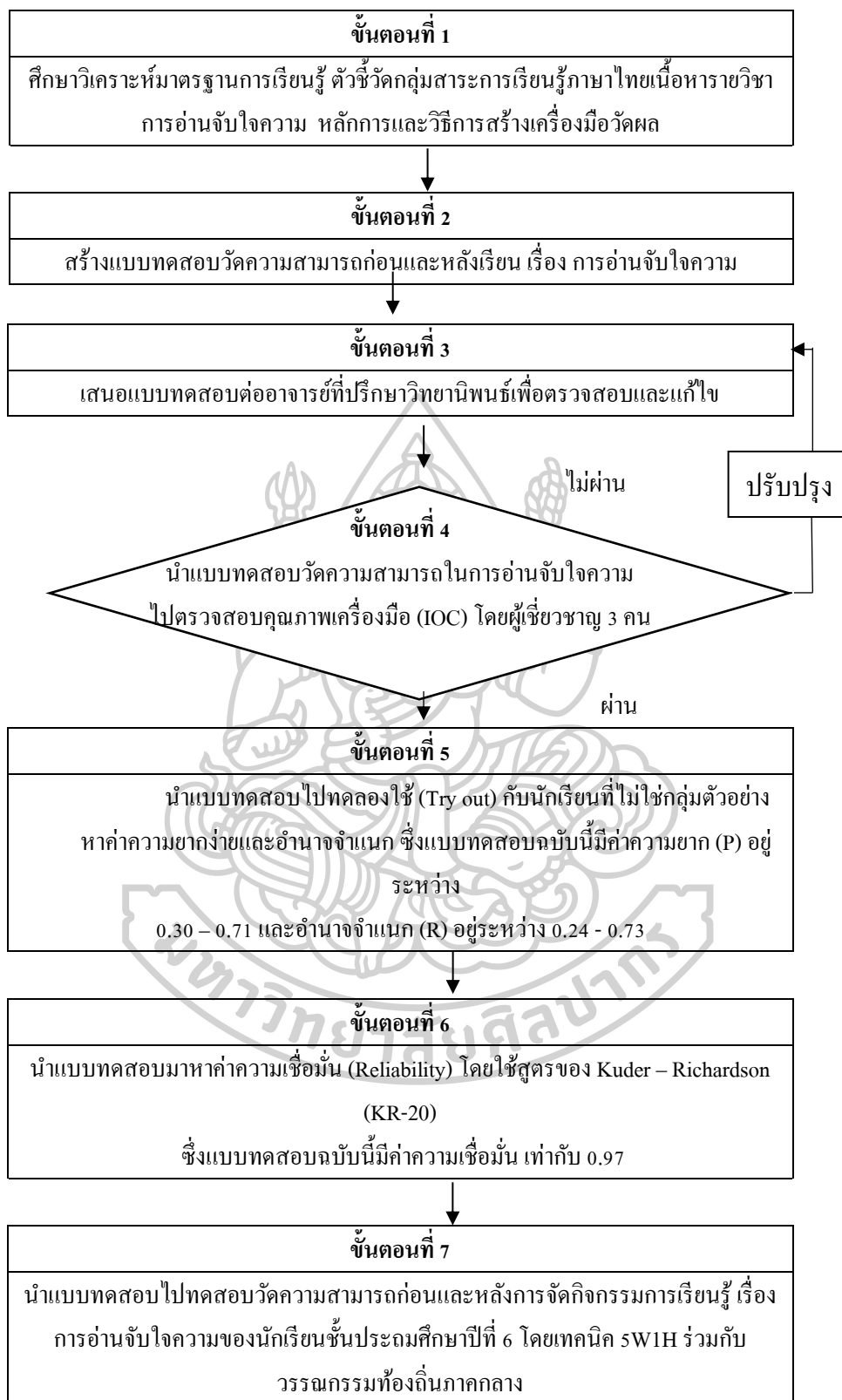
ซึ่งแบบทดสอบฉบับนี้มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.30 – 0.71 และอำนาจจำแนก (R) อยู่ระหว่าง 0.24 - 0.73

7.2.6 ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งค่าความเชื่อมั่น คือคุณสมบัติของเครื่องมือที่ให้ผลการวัดคงที่คงเส้นคงวาสม่ำเสมอ ผู้วิจัยเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 20 ข้อ เพื่อที่จะนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร K.R. - 20 ของ (Kuder - Richardson 20) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นได้ 0.97

7.2.7 นำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5 W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบตามรูปภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

7.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

7.3.1 ศึกษารูปแบบและศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

7.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่น ภาคกลางซึ่งประกอบด้วยประเด็นคำถาม 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 3) ด้าน ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ โดยลักษณะของแบบสอบถามความคิดเห็นใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท์ (Likert's Five Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554:120) โดยกำหนดความหมาย ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

และเกณฑ์ที่ใช้แปลความหมายค่าเฉลี่ย มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

7.3.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่น ภาคกลาง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาความเหมาะสม และปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

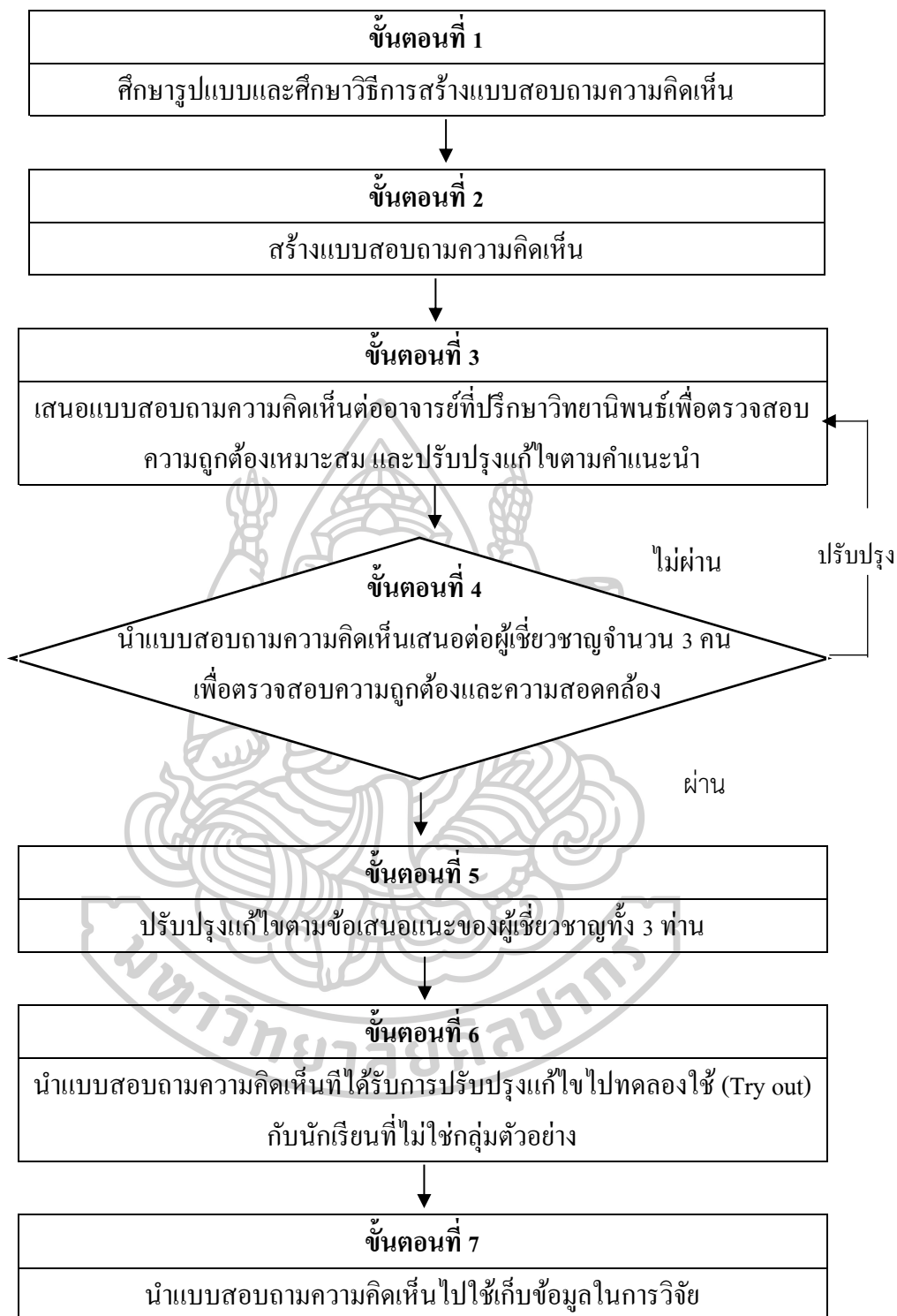
7.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผล 1 คน ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน 1 คน ตรวจสอบความถูกต้องของการวัด และใช้ดุลยพินิจเพื่อตรวจความเที่ยงตรงของแบบสอบถามข้อนั้น ตรวจสอบพิจารณา ด้านความครอบคลุมของข้อคำถามกับพฤติกรรมแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Object Congruence) โดยแบบสอบถามต้องได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

7.3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ ปรับเปลี่ยนคำที่ใช้ในแบบสอบถาม ให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

7.3.6 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์เจริญธรรม จังหวัดราชบุรี โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบข้อคำถาม ภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้เข้าใจมากขึ้น

7.3.7 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางตามรูปภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 5 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

8. วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

8.1 ขั้นตอนการทดลอง เป็นขั้นที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

7.1.2 ผู้วิจัยทบทวนเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

7.1.3 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถเรื่องการอ่านจับใจความ

8.2 ขั้นทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างไว้ และใช้เครื่องมือในการวิจัยที่เตรียมไว้ โดยจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 16 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยดำเนินการสอนเองตามขั้นตอนการสอนทั้งหมด 4 ขั้นซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงการดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

หัวข้อเรื่อง	วันที่	จำนวน
ทดสอบก่อนเรียน	13 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องพรานกระต่ายและพระยาหงส์ทอง	14 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องพระยาทรงพระยาพานและปรัมปราที่มาเกาะเกร็ด	15 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องพรานกระต่ายและพระยาหงส์ทอง	16 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องพระยาทรงพระยาพานและปรัมปราที่มาเกาะเกร็ด	17 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านจับใจความประเภทนิทานเรื่องสัตว์ทั้งสี่และกระต่ายสามขา	20 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

หัวข้อเรื่อง	วันที่	จำนวน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านจับใจความประเภทนิทาน เรื่องนายสุกกั๊กกับนายคิบและจระเข้สามพัน	21 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านจับใจความประเภทนิทาน เรื่องเขานมนางและวัดพนัญเชิง	22 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การอ่านจับใจความประเภทนิทาน เรื่องหนั่งแ่วนและวังแม่ลูกอ่อน	23 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง	24 ธันวาคม 2564	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกเรื่องแก้วหน้าม้า	27 ธันวาคม 2564	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกเรื่องขุนช้างขุนแผน	28 ธันวาคม 2564	2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 การอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกเรื่องสังข์ทอง	29 ธันวาคม 2564	2 ชั่วโมง
ทดสอบหลังเรียน	30 ธันวาคม 2564	1 ชั่วโมง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยด้วยตนเองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวียงทูน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน โดยประกอบด้วยการทดสอบก่อนเรียน จำนวน 1 ชั่วโมง การดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 16 ชั่วโมง และการทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นเพื่อใช้เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนสอนในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน sWIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับ
วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ขั้นตอน	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่ บทเรียน	1. ชี้แจงการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมง 2. ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	1. รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับรูปแบบ การเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ 2. ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน
ขั้นที่ 2 ชื่นสอน	1. มอบหมายงานให้นักเรียนอ่าน วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ครู กำหนดให้ 2. ให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านตามเทคนิคการสอน 5 W1H ประเด็นคำถามหลักคือ ใคร (Who) อะไร (what) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม(Why) อย่างไร (How) ซึ่งการตั้งคำถามนั้นต้องสอดคล้อง เรื่องที่ครูกำหนดให้ โดยมีครูผู้สอน คอยชี้แนะ 3. ให้นักเรียนนำคำตอบที่ได้เรียบเรียง เป็นใจความ	1. อ่านวรรณกรรมท้องถิ่นที่ภาคกลาง ที่ครูกำหนดให้ 2. ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านตาม หลักเทคนิคการสอน 5W1H ประเด็น คำถามหลักคือ ใคร (Who) อะไร (what) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม(Why) อย่างไร (How) ให้สอดคล้องกับเรื่องที่ครูกำหนดให้ 3. นำคำตอบที่ได้มาเรียบเรียงเป็น ใจความจากเรื่องที่อ่าน
ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ และประเมิน ผลงาน	1. ให้นักเรียนเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 2. ครูและนักเรียนร่วมแสดง ความคิดเห็นและประเมินผลงานนักเรียน คนอื่น ๆ	1. นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน 2. ร่วมแสดงความคิดเห็นและประเมิน ผลงานของนักเรียนคนอื่น ๆ
ขั้นที่ 4 สรุปผล	1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับ เนื้อหาที่เรียน 2. ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับเรื่องที่ เรียน	1. สรุปเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 2. นักเรียนตอบคำถาม แสดง ความคิดเห็น

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5WIHร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งถ้าค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นใช้ได้

1.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความ ดำเนินการดังนี้

1.2.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความ โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งถ้าค่า IOC มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อสอบนั้นใช้ได้ ตรวจสอบค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

1.2.2 การตรวจสอบค่าความยากง่าย (P) คือสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ที่ตอบข้อสอบถูกในแต่ละข้อต่อจำนวนผู้ที่เข้าสอบทั้งหมด โดยใช้เกณฑ์ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80

1.2.3 การตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (r) คือการตรวจสอบว่าข้อสอบสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและอ่อนได้ดีเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ถือว่าข้อสอบสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและอ่อนได้ดี

1.2.4 การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คือการตรวจสอบผลการวัดที่สม่ำเสมอและคงที่ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบใช้วิธีการของ Kuder – Richardson จากสูตร KR20 โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ .075 ขึ้นไป

1.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็น สามารถทำได้โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

1.4 การตรวจสอบสมมติฐาน

2. การวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านจับใจความจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ใช้ค่าสถิติดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

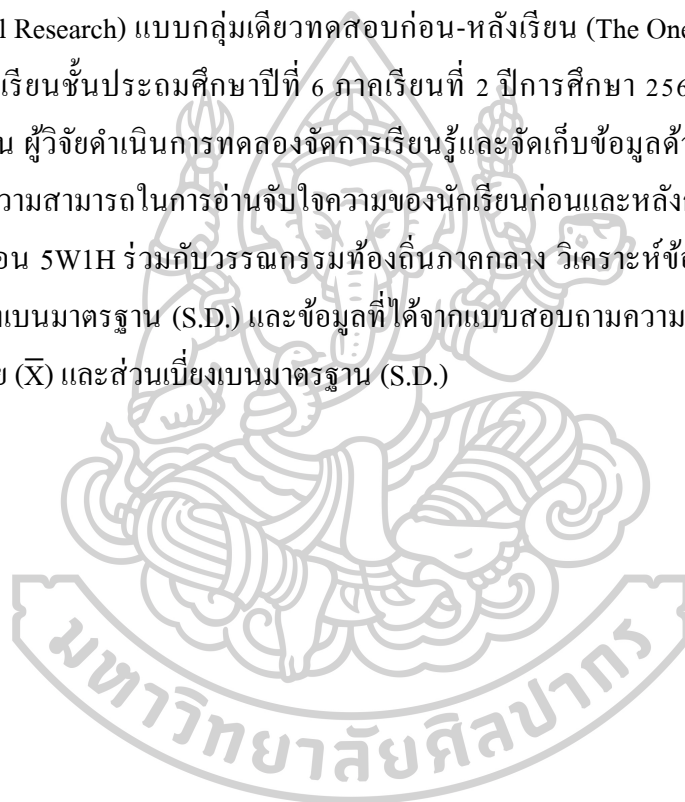
2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางเป็นสื่อร่วมกับเทคนิคการสอน 5WIH

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ใช้คำร้อยละ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น แบบตรวจสอบรายการ (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลังเรียน (The One Group Pretest-Posttest Design) มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนวัดเวียงทูน จำนวน 18 คน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้และจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นนำมาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวียงทูน โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเครือข่ายที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางสำหรับรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เพื่อตอบคำถามในงานวิจัยข้อที่ 1 และสมมติฐานงานวิจัยข้อที่ 1 เปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางสูงกว่าก่อนเรียนดังในรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5WIH ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D
1	11	18	7
2	8	15	7
3	7	17	10
4	5	14	9
5	5	15	10
6	7	15	8
7	5	18	13
8	10	17	7
9	9	17	8
10	8	16	8
11	7	14	7
12	8	15	7
13	8	17	9
14	11	17	6
15	8	19	11
16	8	18	10
17	10	13	3
18	7	17	10
รวม	142	292	150
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	8.78	16.89	8.33
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	2.73	1.29	2.16

D = ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

จากตารางที่ 8 ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง พบว่า ในภาพรวมการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 8.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 2.73 ในส่วนของการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 16.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 1.29 เมื่อมาเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน เท่ากับ 8.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 2.16 แสดงให้เห็นว่าความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางรายละเอียดดังตารางที่ 9 ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.72	0.58	เห็นด้วยมากที่สุด	1
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด	4.67	0.64	เห็นด้วยมากที่สุด	2
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.39	0.75	เห็นด้วยมาก	3
รวม	4.59	0.66	เห็นด้วยมากที่สุด	3

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถ การอ่านจับใจความอย่างเป็นกระบวนการ	4.94	0.31	เห็นด้วยมากที่สุด	1
5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง	4.94	0.31	เห็นด้วยมากที่สุด	1
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและกระตือรือร้นในการเรียน	4.39	0.75	เห็นด้วยมาก	3
7. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน	4.67	0.55	เห็นด้วยมากที่สุด	2
รวม	4.68	0.54	เห็นด้วยมากที่สุด	2
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
8. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความได้มากยิ่งขึ้น	5.00	0.00	เห็นด้วยมากที่สุด	1
9. การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้ได้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นกระบวนการ	4.78	0.39	เห็นด้วยมากที่สุด	2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
10. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย	4.56	0.56	เห็นด้วยมากที่สุด	3
รวม	4.78	0.32	เห็นด้วยมากที่สุด	1
ผลโดยภาพรวม	4.68	0.48	เห็นด้วยมากที่สุด	-

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง พบว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.48 ซึ่งยอมรับสมมติฐานในข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ได้รับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เป็นลำดับที่หนึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.32 รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในลำดับที่สอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.54 และลำดับสุดท้ายคือด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.66

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อมีรายละเอียดดังนี้

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความได้มากยิ่งขึ้นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.00 รองลงมาคือการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้ได้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.39 และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี

ต่อวิชาภาษาไทย อยู่ในลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.56 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.56

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถ การอ่านจับใจความ อย่างเป็นกระบวนการ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เท่ากันเป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.31 รองลงมาคือการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนานมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.55 และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและกระตือรือร้นในการเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.75 อยู่ในลำดับสุดท้าย

ด้านบรรยากาศในการการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เห็นด้วยมากที่สุด เป็นลำดับที่หนึ่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.58 รองลงมาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.64 และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อยู่ในลำดับสุดท้าย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.75

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ผู้วิจัยใช้วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ดำเนินการตามแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (The One Group Pretest -Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเวียงทูน กลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาเครือข่ายที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 18 คน ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 16 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางจำนวน 12 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัว เลือกใช้แบบทดสอบฉบับเดียว ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบเดียวกันสลับตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.33-0.71 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.31-0.87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ 2) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ และ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง มีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในเห็นด้วยมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง พบว่า สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำมาใช้พัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้น มีขั้นตอนการสอนที่เป็นระบบ โดยในส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม ประกอบด้วยคำถาม 6 ประเด็นคำถาม ได้แก่ 1) ใคร (Who) 2) อะไร (what) 3) ที่ไหน (Where) 4) เมื่อไหร่ (When) 5) ทำไม (Why) 6) อย่างไร (How) ซึ่งนักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามผ่านรูปแบบชิ้นงานที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น โดยการคัดเลือกชิ้นงานมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ผู้วิจัยคำนึงถึงชิ้นงานที่สามารถนำการตั้งคำถามและตอบคำถามมาใช้ในชิ้นงาน ได้แก่ ตารางตั้งคำถามตอบคำถาม สมุดเล่มจิ๋ว แผ่นผังมโนทัศน์ และ โปรแกรม Kahoot ซึ่งนักเรียนจะได้ฝึกการตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อค้นหาใจความจากวรรณกรรมที่อ่านผ่านรูปแบบชิ้นงานดังกล่าว เช่น สมุดเล่มจิ๋วเป็นชิ้นงานที่ให้นักเรียนออกแบบสมุด ที่มีขนาดเล็กตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง โดยเนื้อหาในสมุดเล่มจิ๋วที่ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาให้เป็นการตั้งคำถามและตอบคำถามจากวรรณกรรมที่อ่าน ชิ้นงานการสร้าง โปรแกรม Kahoot เป็นชิ้นงานที่ให้นักเรียนเป็นผู้ออกแบบโปรแกรม Kahoot ของตนเอง โดยการตั้งคำถามและเฉลยคำตอบ ซึ่งการสร้างคำถามโดยใช้โปรแกรม Kahoot นั้นนักเรียนสามารถออกแบบรูปแบบการนำเสนอคำถามได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามและตอบคำถามในการค้นหาใจความ

ของเรื่องเมื่อนักเรียนได้ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามผ่านรูปแบบชิ้นงานต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนเกิด ความเข้าใจ มีความคิดอย่างเป็นระบบ และสามารถค้นหาใจความจากวรรณกรรมที่อ่านได้ ดังที่ ฌูสตร ดวงพระเกษ (2561: 130) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามไว้ว่า “การจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นการมุ่งพัฒนากระบวนการความคิดของนักเรียนคำถามนอกจากจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจสาระสำคัญของเรื่องราวที่เรียนได้ถูกต้องแล้ว ยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองและยังเป็นการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และนำไปสู่การจัดระบบความคิดให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้”

ในส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนแนวทางในการตั้งคำถามและตอบคำถามร่วมกัน เช่น การนำโปรแกรม Kahoot ที่นักเรียนได้สร้างขึ้น มาใช้เป็นเครื่องมือในการตอบคำถามในชั้นเรียน การนำเสนอตารางการตั้งคำถามและตอบคำถามพร้อมทั้งให้นักเรียนที่มีการตั้งคำถามและตอบคำถามนอกเหนือจากที่นำเสนอ ออกมานำเสนอและอภิปรายเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยการตั้งคำถามและตอบคำถาม และเกิดแนวทางการตั้งคำถามที่หลากหลายจากการนำเสนอผลงานของเพื่อนในชั้นเรียน ทั้งยังเป็นการประเมินความเข้าใจในเรื่องที่เรียนของนักเรียนอีกด้วย ดังที่ ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2562: 253) ได้อธิบายเกี่ยวกับการใช้คำถาม “เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนว่า การใช้คำถามเป็นกลวิธีที่สำคัญที่ครูผู้สอนใช้ประเมินความรู้และความเข้าใจที่ผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสะท้อนให้ครูผู้สอนสามารถช่วยเหลือส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนกำหนดไว้ นั่นคือการใช้คำถามเป็นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์โดยทั่วไประหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน” ซึ่งส่งผลให้นักเรียนในชั้นเรียนเกิดความเข้าใจ และเกิดแนวทางในการตั้งคำถาม และตอบคำถามที่สามารถครอบคลุมใจความของเรื่องได้ นอกจากนี้นักเรียนยังได้ทราบถึงปัญหาการตั้งคำถามและตอบคำถามในชิ้นงานของตนเอง สามารถแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการตั้งคำถามและตอบคำถามของตนเองได้ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวยังเป็นการพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อค้นหาใจความของเรื่องอีกด้วย

นอกจากนี้การเรียนการสอนที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้นนั้น ยังมีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการเรียนโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามและตอบคำถาม 5W1H โดยกำหนดให้นักเรียนที่ได้รับหัวข้อในการตั้งคำถามเดียวกันเข้ากลุ่มร่วมพูดคุยและช่วยกันตั้งคำถามในประเด็นคำถามที่ตนได้รับให้ได้มากที่สุด ซึ่งนักเรียนในกลุ่มจะได้แสดงศักยภาพและเห็นถึงวิธีการแนวทางในการตั้งคำถาม

และตอบคำถามที่หลากหลายจากเพื่อนในกลุ่ม จากนั้นนักเรียนแต่ละคนก็กลับกลุ่มเดิมของตนเอง เพื่อนำคำถามและคำตอบที่ได้จากการแลกเปลี่ยนในกลุ่มนั้นมานำเสนอให้เพื่อนในกลุ่มของตนฟัง ซึ่งวิธีการนี้มีส่วนช่วยทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการค้นหาใจความ โดยใช้วิธีการตั้งคำถาม และตอบคำถามได้มากขึ้น จากการอภิปรายร่วมกันในกลุ่มและการได้เห็นตัวอย่างของข้อคำถาม และคำตอบจากสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน และเมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจมีแนวทางในการตั้งคำถามและตอบคำถามได้อย่างถูกต้องแล้ว จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ด้วยตนเองผ่านการตั้งคำถามและตอบคำถามโดยได้ใช้เทคนิคการสอน 5W1H ได้อย่างเป็นระบบ และถูกต้องครอบคลุมเนื้อหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกพร สุริโย (2562: 89) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.01/82.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝน การอ่านคิดวิเคราะห์ที่อยู่เสมอจากรื่อง่ายไปเรื่องยาก 2) ประสิทธิภาพผลการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 0.7151 คิดเป็นร้อยละ 71.51 เนื่องจากเทคนิคการสอน 5W1H เป็นการฝึกตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ความเข้าใจใหม่ ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการอธิบาย การประเมิน การแก้ปัญหา และการตัดสินใจ รอบคอบมากยิ่งขึ้น 3) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบ ฝึกมีความสามารถด้านการอ่านคิดวิเคราะห์หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.02 สูงกว่าร้อยละ 80 เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึก ทำให้นักเรียนเข้าใจถึงหลักการ ความสำคัญ ความสัมพันธ์ของเรื่องที่อ่านมากขึ้น จนเกิดการพัฒนาความสามารถทางการอ่าน คิดวิเคราะห์ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค 5W1H ประกอบแบบฝึกอยู่ในระดับ มาก เนื่องจากเมื่อนักเรียนได้เรียนจบในแต่ละแผนแล้ว นักเรียนจะได้ ทำแบบฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียน ภาษาพาทีและอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีเนื้อหาที่สนุกสนาน แฝงความรู้ และเหมาะสมกับพัฒนาการ ของนักเรียนจึงทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน

การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยกล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนทุกคน ได้ฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามผ่านชิ้นงานที่หลากหลาย โดยแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 12 แผนการเรียนรู้นั้นมีกิจกรรมการเรียนการสอนและชิ้นงานที่แตกต่างกันไป ในช่วงโมงแรก ผู้วิจัยกำหนดให้การจัดการเรียน การสอนเป็นลักษณะแบบกิจกรรมกลุ่มและการจับคู่ เพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความรู้และเกิดแนวทางการตั้งคำถามตอบคำถามร่วมกัน เมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจถึงวิธีการ แนวทางการตั้งคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งใจความจากเรื่องที่อ่าน ได้แล้ว ผู้วิจัยได้ออกแบบให้เป็นกิจกรรมเดี่ยว เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้หรือแนวทางการตั้งคำถามและตอบคำถามที่ได้ฝึกในช่วงโมงแรก ๆ มาลองปรับใช้กับการตั้งคำถาม และตอบคำถามในชิ้นงานของตนเอง โดยฝึกให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องง่าย ไปสู่เรื่องยาก โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกวรรณกรรมมาใช้เป็นสื่อให้นักเรียน อ่านจับใจความ โดย เรื่องเศษ ปันเขื่อนขัตติย์ (2552: 42) ได้กล่าวถึงการแนวทางการใช้วรรณกรรม ในการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หากมุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสเลือกที่จะเรียนรู้ ในสิ่งที่ผู้เรียนสนใจและสัมพันธ์กับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน โดยเฉพาะเรื่องราวทาง ภูมิปัญญาและวรรณกรรมท้องถิ่น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและรักที่ท้องถิ่นของตนเองมาก ยิ่งขึ้น ตลอดจนน่าประ โยชน์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปรากฏอยู่ในตัวบทวรรณกรรม มาปรับประยุกต์ให้เข้ากับการดำเนินความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งเห็นคุณค่าของวรรณกรรม ท้องถิ่นอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จะต้องอนุรักษ์และสืบทอดให้คงอยู่ต่อไป

วรรณกรรมที่ผู้วิจัยคัดเลือกนั้นเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง เนื่องจากวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลางมีเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกับจังหวัดราชบุรีที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมีเนื้อหาของวรรณกรรม ภาษา วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมที่สื่อออกมาผ่านตัวบทวรรณกรรมที่มีความใกล้เคียงกับสภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ของนักเรียน เนื้อหาของวรรณกรรมที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาที่ไม่ยาก จนเกินไป อ่านแล้วเข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน อีกทั้งวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางยังมีคุณค่า ในแง่ของการสะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ที่มาของชุมชน หรือสถานที่ต่าง ๆ สอดแทรกเนื้อหา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีความใกล้เคียงกับพื้นฐานชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียน มีส่วนช่วยให้นักเรียนซึมซับและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล (2555: 13-14) ได้เสนอถึงความสำคัญของวรรณกรรมท้องถิ่น เกิดจาก ปัจจัยสำคัญคือผู้แต่งซึ่งถ่ายทอดแนวคิดและภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนลงในวรรณกรรม สามารถ

สรุปความสำคัญของวรรณกรรมท้องถิ่นได้ดังนี้ 1) สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นวรรณกรรมท้องถิ่นเปรียบเหมือนกระจกที่สะท้อนวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นซึ่งผู้แต่งเรียบเรียงเรื่องราวอย่างบรรจงถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดผ่านทางภาษามีคุณค่าต่อผู้อ่าน ผู้ฟัง รวมไปถึงผู้ศึกษาวรรณกรรม หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจวัฒนธรรมประจำถิ่นและช่วยให้ผู้อ่าน ผู้ฟังตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของท้องถิ่น 2) สะท้อนความนึกคิดของคนในท้องถิ่นวรรณกรรมท้องถิ่นคือวรรณกรรมที่สร้างสรรค์โดยคนในท้องถิ่นนั้น วรรณกรรมที่เกิดขึ้นจึงแสดงให้เห็นถึงความคิดและประสบการณ์ในชีวิตของผู้แต่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อในท้องถิ่นหรือความนึกคิดที่เป็นประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นหรือผู้อ่านผู้ฟัง 3) สะท้อนเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นเครื่องบันทึกข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์จะสะท้อนให้ผู้อ่านได้เห็นภาพของท้องถิ่นในอดีตได้ชัดเจนขึ้นและวรรณกรรมท้องถิ่นบางเรื่องยังเป็นเครื่องพิสูจน์ความเกี่ยวพันทางประวัติศาสตร์ระหว่างท้องถิ่นหรือประเทศใกล้เคียง 4) เป็นมรดกทางภาษาวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นมรดกทางภาษาซึ่งใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ของคนในท้องถิ่นรวมทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญในการศึกษาตัวอักษรภาษาถิ่นและพัฒนาการของตัวอักษรสามารถกล่าวได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยแสดงให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อวัฒนธรรม ตลอดจนความเป็นมาของภาษาถิ่นและเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นช่วยให้คนในปัจจุบันสามารถเห็นภาพ เรียนรู้ และเข้าใจเรื่องราวในอดีตได้เป็นอย่างดีโดยเรื่องที่น่าสนใจให้ความสนใจอย่างมากได้แก่เรื่อง พระยาทรงพระยาพานปรัมปราที่มากาะเกร็ดเขานนางและวัดพันธุเชิง เนื่องจากเนื้อเรื่องเป็นการบอกเล่าเรื่องราวที่มาของสถานที่ที่นักเรียนคุ้นเคยและรู้จักส่งผลให้นักเรียนเกิดเป็นความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการอ่านอีกทั้งวรรณกรรมในบางเรื่องยังเป็นที่เป็นเรื่องที่นักเรียนนั้นรับรู้เรื่องราวคร่าว ๆ แล้ว เช่น เรื่องไกรทอง เรื่องสังข์ทองเรื่องนางพิกุลทอง และเรื่องแก้วหน้าม้า ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อเรื่องได้รวดเร็วและสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามด้วยตนเองได้อย่างหลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถทางการจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

2. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในเห็นด้วยมากที่สุดทุกด้านทั้งด้าน

บรรยากาศการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งหมดแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ทั้งนี้เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง เป็นการจัดการกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ตั้งคำถามและตอบจากเรื่องที่อ่าน เพื่อค้นหาใจความของเรื่อง นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ นักเรียนได้เรียนรู้ค้นหาคำตอบและค้นหาใจความจากเรื่องที่อ่านด้วยตนเอง ซึ่งเทคนิคการสอน 5W1H ที่ผู้วิจัยเลือกมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน ดังที่ กิตติชัย สุชาติโนบล (2558: 49) ได้กล่าวถึงเทคนิคการใช้คำถามไว้ว่าเทคนิคการใช้คำถามเป็นกลวิธีการถามคำถามและตอบคำถามเป็นเครื่องมือสำหรับการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ตอบคำถาม โดยใช้กระบวนการคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง การตั้งคำถามและตอบคำถามสำหรับผู้เรียนอาจจะใช้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย หรือทั้งชั้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนยังจะได้ใช้กระบวนการเพื่อคิดค้นหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาและสรุปแนวคิดได้ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาความคิดในระดับสูงและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนส่งผลให้ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยด้านการพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ การฝึกการคิดอย่างมีกระบวนการ และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย

ในส่วนของขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับเวลา หรือตามความสนใจของนักเรียนได้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองออกมาผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความผ่าน ได้ฝึกตั้งคำถามและค้นหาคำตอบด้วยตนเองผ่านกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ดังที่ ศิริพร ลิ้มตระกูล (2556:) ได้แนะนำวิธีการสอนอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความเนื้อเรื่องที่อ่านจากย่อหน้าหรือจากข้อความต่อเนื่องที่ผู้เขียนไม่ตั้งประเด็นเขียนและไม่มีการขยายความประเด็นที่ตั้งไว้แต่เขียนไปเรื่อย ๆ นั้นให้อ่านได้ยาก ผู้อ่านต้องอาศัยการฝึกคิดวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค ข้อความ ย่อหน้า จึงจะเข้าใจความหมาย แต่สำหรับงานเขียนที่มีโครงสร้างกระชับเป็นระบบผู้อ่านจะสามารถอ่านจับใจความได้ง่าย การอ่านประเภทนี้เป็นกรอ่านที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้ 2 อย่างคือ

1) ใจความสำคัญ หรือใจความหลัก ให้ตั้งคำถามว่าย่อหน้านี้กล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไร 2) ใจความรอง คือรายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนในใจความหลัก ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น อาจจะเป็นการยกตัวอย่างเหตุผลและสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ การอ่านเป็นกระบวนการคิดที่ผู้อ่านใช้ความรู้เดิมประสบการณ์เดิมมาผนวกกับความรู้ใหม่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญต้องอาศัยการฝึกฝนอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความให้ดียิ่งขึ้น เมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค การสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางซ้ำ ๆ จึงกลายเป็นความสามารถทางการอ่านจับใจความที่มีผลสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียน

ในส่วนด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมที่มีความหลากหลายเพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสในการแสดงศักยภาพในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการอ่านจับใจความ เช่น ศักยภาพในด้านศิลปะ การพูด การเขียน หรือการค้นหาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้บรรยากาศในการจัดกิจกรรมนักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เกิดบรรยากาศที่รู้สึกผ่อนคลายนักเรียนได้ร่วมพูดคุยบอกเล่าถึงปัญหาหรือนำเสนอแนวทางการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้น เนื้อหาที่ใช้ในการอ่านได้แก่วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางมีเนื้อหาที่สนุก เข้าใจง่ายไม่เป็นวิชาการจนเกินไป ซึ่งกิจกรรมการสอนโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นดังกล่าวส่งผลให้เกิดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการคิด การตีความ การถ่ายทอดความคิด ช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และทำให้บรรยากาศการเรียนรู้มีความท้าทายสนุกสนานและไม่น่าเบื่อ อีกทั้งยังเกิดความสามารถทางการอ่านจับใจความที่สูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางซึ่งแสดงให้เห็นว่าเทคนิคการสอน 5W1H เหมาะสำหรับการเสาะแสวงหาความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร เฟื่องฟู (2560: 112) การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H สูงขึ้น โดยมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คนคิดเป็นร้อยละ 81.25 2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพ 84/87.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่น ภาคกลางจึงเป็นรูปแบบวิธีการสอนหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีนี้โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบจากการวิจัยและศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะเสนอ ใน 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าในการสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H นั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องสอนหลักการ วิธีการอ่านจับใจความขั้นพื้นฐานก่อน เพื่อนำมาสู่การต่อยอดในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H

2. จากผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางเพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องมีการศึกษาเนื้อหาตามหลักการทฤษฎีให้ถ่องแท้และให้ สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาที่จัดทำ โดยควรคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านเวลา เนื้อหา สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม

3. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะชื่นชอบเนื้อหาวรรณกรรมท้องถิ่นที่ไม่ ยาวไป ดังนั้นในการเลือกสื่อที่ใช้ประกอบการอ่านจับใจความควรเป็นเรื่องที่สนุกสนานและไม่ยาว จนเกินไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับ วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ไปใช้ศึกษาร่วมกับตัวแปรอื่น เช่น เกมการศึกษา ทักษะการทำงาน เป็นทีม ความมีน้ำใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นต้น

2. การนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่น ภาคกลางไปใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ควรมีการสอนเสริมเพิ่มเติม หรือหาวิธีการสอนอื่นร่วมด้วย

รายการอ้างอิง

- กตัญญู ชูชื่น. (2550). วรรณคดีศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- กมลชนก แจ่มจรัส. (2556). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนโดยใช้ SQ4R และวิธีปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, บัณฑิตวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (3 Ed.). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2559). วรรณกรรมพื้นบ้าน มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: กุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาของ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์.
- กฤษกร เพชรนอก. (2555). นิทานพื้นบ้านภาคกลาง. กรุงเทพมหานคร: สกายบุ๊กส์.
- กอบกุล สกุลแก้ว. (2553). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับหูตึงจากการสอนอ่านแบบ DT-TA (Directed Reading-Thinking Activity). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- กิตติชัย สุชาติโนบล. (2558). จิตสำนึกและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. กรุงเทพมหานคร: คอมเมอร์เชียล เวิลด์ มีเดีย.
- จรรยาบรรณ เทพศรีเมือง. (2560). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาวรรณกรรมไทยปัจจุบัน. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- จินดา คงแก้ว. (2550). เทคนิคการใช้คำถาม. กรุงเทพมหานคร: วารสารไต้ร่มบังสุรย์.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์, และอัมพร ทองใบ. (2556). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- จุไรรัตน์ ลักษณ์ศิริ. (2556). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2557). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- ชนกพร สุริโย. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิค *SWIH* ประกอบแบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน. (2562). การตั้งคำถามเพื่อการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 9 (1).
- ชนาธิป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิด : ทฤษฎีการนำไปใช้. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). เทคนิคการใช้คำถาม พัฒนาการคิด. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์.
- ชุตินา ยอดตา. (2561). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ *SO4R* เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, บัณฑิตวิทยาลัย.
- จิตาวิทย์ เกิดสมกาล. (2555). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค *STAD*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, บัณฑิตวิทยาลัย.
- ณัฐกร ดวงพระเกษ. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยการใช้คำถามตามแนวทางการคิดในระดับสูงของบลูม. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยเพชรบุรี, 8(3).
- ดวงพร เพื่องฟู. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค *SWIH* เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, วิทยาลัยครุศาสตร์.
- ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล. (2561). การอ่านให้เก่ง. นนทบุรี: สำนักพิมพ์กระดาศา.
- ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ และ พิรุณ อนวัชศิริวงศ์. (2559). มหัศจรรย์แห่งการพัฒนาสมองและการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิเด็ก.
- ทัศนีย์ ทานตวนิช. (2532). คติชาวบ้าน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ทศินา เขมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช ปุณโณทก. (2553). วิวัฒนาการภาษาไทยและอักษรไทย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชวีช ปุณโณทก. (2560). วิเคราะห์วรรณกรรมเชิงเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นภเนตร ชรรณว. (2544). การพัฒนาความคิดในเด็ก. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภาพรรณ ขาวผ่อง. (2557). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พุกกะวัน. (2557). แนวทางการอ่านเร็วคิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุปผา ทวีสุข. (2528). มนุษย์กับวรรณกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ประณาท เทียนศรี. (2560). ผลการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม *SWIH* ในสื่อภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2555). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปิยณัฐ สุนทรประเสริฐ. (2553). เอกลักษณ์พื้นบ้านของไทยที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- เพียว โพธิ์อ่อน. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ดุสิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาและการเรียนรู้). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, บัณฑิตวิทยาลัย
- พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวรรณคดีไทย ตามทฤษฎีการตอบสนองของผู้อ่าน เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการตอบสนองต่อวรรณคดีการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการคิดไตร่ตรองของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย.
- เพ็ญพิสุทธิ์ ใจสนิท. (2555). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบวนการคิด. เชียงราย: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ภารดี มีเจริญ. (2550). ทางสายใหม่แห่งวรรณกรรมไทยที่ศตวรรษก่อนนวนิยายยุคแรก. กรุงเทพมหานคร: ชมนาค.
- มณีนรัตน์ กันทวารณะ. (2557). การพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อ่านและเขียนไม่คล่อง โดยใช้ชุดฝึกแจกลูกและสะกดคำโรงเรียนบ้านโลกใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). วิจัยทางการศึกษา. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา: คณะศึกษาศาสตร์.

รวีสร่า จิตรบาน. (2562). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค *SWIH* เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี วิชาภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. โรงเรียนกุเวียงวิทยาคม, ขอนแก่น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

เรไร ไพรวรรณ. (2551). วรรณกรรมท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

เรืองเดช ปันเจื่อนชาติย์. (2552). ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

โรงเรียนวัดเวียงทูน. (2562). หลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2562. (ม.ป.ท.).

ลาวัญย์ สังขพันธานนท์. (2549). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

วรรณิ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ.

วันเพ็ญ วัฒนฐานะ. (2558). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ *SQ4R* เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยบูรพา, บัณฑิตวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2555). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: สดศรี-สฤษฎ์วงศ์มูลนิธิ.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 พัฒนาการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิไล ทองสม. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยนเรศวร, บัณฑิตวิทยาลัย.

แววมยุรา เหมือนนิล. (2556). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ศศิมา สุขสว่าง. (2562). การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์. Retrieved from www.sasimasuk.com.

ศิริพร ลิ้มระการ. (2556). อ่านอย่างเร็วเข้าใจง่าย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

สถิตาภรณ์ ศรีหิรัญ. (2560). เทคนิคการอ่านเชิงวิชาการ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล. (2555). ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- สายใจ ทองเนียม. (2560). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). โครงการอบรมครูผู้สอนกลุ่ม
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (วิทยาศาสตร์) และครูประจำห้องปฏิบัติการทาง
วิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). การเรียนรู้บูรณาการ: ยุทธศาสตร์ครูปฏิรูป.
กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา. (2540). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษา.
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์. (2555). พัฒนาทักษะการคิด ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: 9119
เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2552). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ เอกสารการสอนชุดวิชาการ
หน่วยที่ 1-8 ครั้งที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรัชชานุกูล นุ่มภูบาลและคณะ. (2561). วรรณกรรมท้องถิ่นกับการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม
ปริวรรตโบราณ วัดศรีชมชื่น บ้านคอกเลาใต้ ตำบลอนุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย กระทรวง
วัฒนธรรม: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2552). ทักษะการอ่าน การวิเคราะห์ และเขียน. นนทบุรี: ซี.ซี. นอลติจดีลิงค์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อภิรดี เสนาวิน. (2555). ผลการสอนอ่านแบบโพโรนามาที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
และความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, บัณฑิต
วิทยาลัย.
- อภิสิทธิ์ เกษมผลกุล. (2563). วรรณวิทัศน์. คณะศิลปศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรวรรณ น้อยมุข. (2544). การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS กับ
วิธีการสอนตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา
ประถมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย
- อารีย์ เข็มบุบผา. (2559). แผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์โดยใช้
เทคนิค SWIH เรื่องการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์, บัณฑิตวิทยาลัย.

อุซุพร บดิพิบูลย์. (2550). ผลของวิธีการสอนแบบ *MIA* ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน เดชะปัตตนยานุกูล ปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน). มหาวิทยาลัยทักษิณ, บัณฑิตวิทยาลัย.

เอี่ยมพร โชคสุชาติ. (2556). การศึกษาความสามารถอ่านจับใจความของนักเรียนอายุ 9-12 ปีที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จากการสอนอ่านด้วยวิธี *PQ4R* ร่วมกับเทคนิคแผนที่ความคิด. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.

Bloom, B. S. (1959). *Toxonomy of educational objectives handbook 1: Cognitive*. New York: David Mckay.

Gangne, R. M. (1985). *The conditions of learning*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Model of teaching* (5 Ed.). Boston: Allyn and Bacon : A Divison of simon & Schuster, Inc.

Kipling, R. (1902). *just so stories*. United kingdom: Macmillan.

Machado, T. G. (2012). *Early childhood experience in language art Early Literacy*. California: Wadswort cengage learning.

Mohammad. (2009). *Thousand Designing a New for children : guide to basic instruction*. Corwin Press.

Samuel, K. W. (2011). Collaborative inquiry project-based learning: effects on reading ability and interests. Retrieved from

<http://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0740818811000296>

Sepriana, H. (2018,). Improving student' reading comprehension on recount text through collaborative learning. Retrieved from

<http://jurnal.untan.ac.id/index.php/jdpdp/article/view/25989>

Taba, H. (1967). *Curriculum development : theoty and practice*. New York: Brace & World.

ภาคผนวก

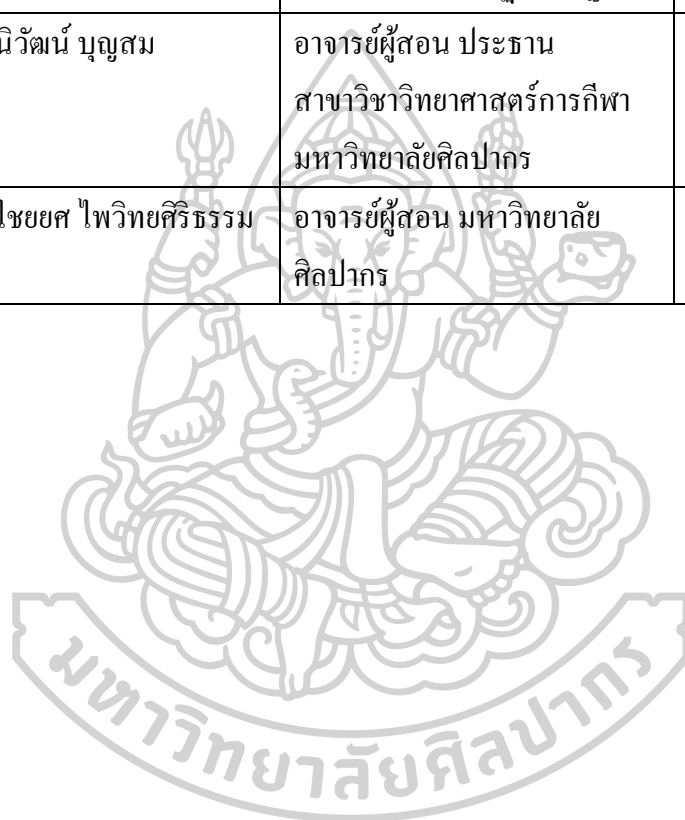
ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 10 รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ที่	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง	ผู้เชี่ยวชาญด้าน
1	ผศ.วิริยา วิริยรัมย์กะ	อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	ภาษาไทย
2	ผศ.ดร. นิวัฒน์ บุญสม	อาจารย์ผู้สอน ประธาน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยศิลปากร	การสอน
3	รศ.ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม	อาจารย์ผู้สอน มหาวิทยาลัย ศิลปากร	การวัดและ ประเมินผล

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง
- ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความ
- ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ตารางที่ 11 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค
การสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ประเด็นคำถาม	ค่าดัชนีความ สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุป ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดและการประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
4. สาระสำคัญสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5. สาระสำคัญสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
7. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
8. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
9. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดและการประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
10. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
11. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
12. สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
13. สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
ผลรวม				1.00

ตารางที่ 12 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่าน
จับใจความ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
1	1	2	3	
2	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	1.00
4	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	1.00
6	+1	+1	+1	1.00
7	+1	+1	+1	1.00
8	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	1.00
11	+1	+1	+1	1.00
12	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	1.00
14	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	1.00
16	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	1.00
18	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	1.00

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	+1	+1	+1	
21	+1	+1	+1	
22	+1	+1	+1	1.00
23	+1	+1	+1	1.00
24	+1	+1	+1	1.00
25	+1	+1	+1	1.00
26	+1	+1	+1	1.00
27	+1	+1	+1	1.00
28	+1	+1	+1	1.00
29	+1	+1	+1	1.00
30	+1	+1	+1	1.00
31	+1	+1	+1	1.00
32	+1	+1	+1	1.00
33	+1	+1	+1	1.00
34	+1	+1	+1	1.00
35	+1	+1	+1	1.00
36	+1	+1	+1	1.00
37	+1	+1	+1	1.00
38	+1	+1	+1	1.00
39	+1	+1	+1	1.00
40	+1	+1	+1	1.00

*ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

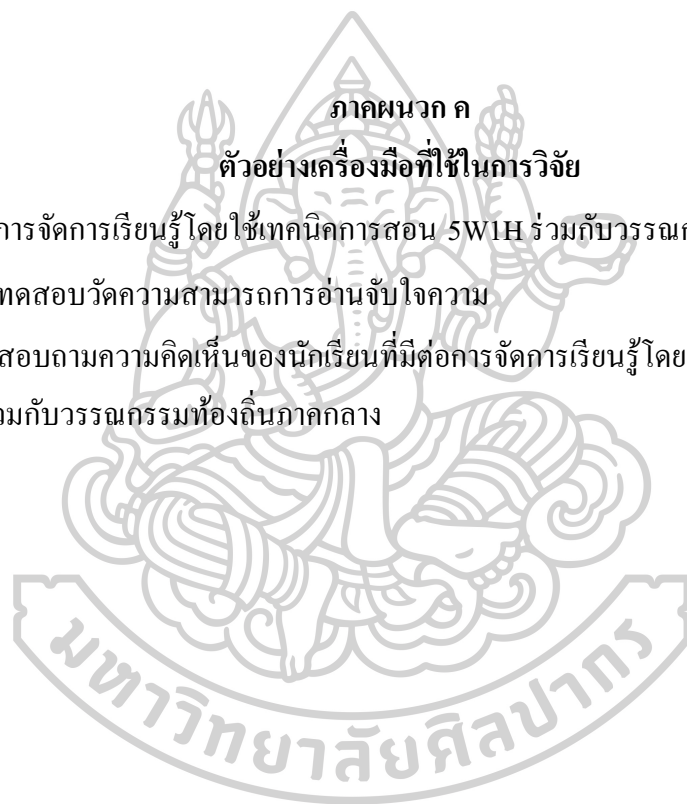
ตารางที่ 13 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ประเด็นคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	1	2	3	
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้				
1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	+1	+1	+1	1.00
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถ การอ่านจับใจความอย่างเป็นกระบวนการ	+1	+1	+1	1.00
5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและกระตือรือร้นในการเรียน	+1	+1	+1	1.00
7. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน	+1	+1	+1	1.00
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
8. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความได้มากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00
9. การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นกระบวนการ	+1	+1	+1	1.00
10. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00
รวม				1.00

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง
- แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ
- แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความประเภทนิทาน รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ภาษาพาที)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
 แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
 ตัวชี้วัด

ท1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นอย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อครูสอนเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้นิทานจบแล้ว

1. นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความนิทานได้ (K)
2. นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากนิทานเรื่องที่อ่านได้ (P)
3. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องที่อ่านได้ (A)

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความคือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมาย
 ของเรื่องที่อ่านได้ โดยมุ่งค้นหาสาระของเรื่อง ซึ่งมีเนื้อหาสาระครอบคลุมในย่อหน้าหรือเรื่อง
 ทั้งหมดโดยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยการฝึกฝน
 ให้แก่นักเรียนการอ่านจับใจความจะช่วยทำให้เข้าใจเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถสรุป
 ความได้ดียิ่งขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

1. ความรู้คือ หลักการอ่านจับใจความประเภทนิทาน
2. ด้านทักษะกระบวนการคือ กระบวนการอ่านจับใจความประเภทนิทาน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ใบงานที่ 1 การอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดประเมินผล	เครื่องมือวัดประเมินผล	เกณฑ์การวัดประเมินผล
1. นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความนิทานได้ (K)	การตอบคำถามในชั้นเรียน	- แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป
2. นักเรียนตั้งคำถาม และตอบคำถามจากนิทานเรื่องที่อ่านได้ (P)	ตรวจการตั้งคำถาม การตอบคำถาม	- ใบงานที่ 1 การอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว - แบบประเมินใบงานการอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป
3. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้รับจากนิทานเรื่องที่อ่านได้ (A)	ตรวจการเขียนข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	- ใบงานที่ 1 การอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว - แบบประเมินใบงานการอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1.1 ครูเปิดวิดีโอที่สนทนารื่องซ้างกับมด
- 1.2 ครูตั้งคำถามและให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับนิทานเรื่องซ้างกับมด เช่น
  - ในเรื่องใครเป็นสัตว์ที่เกรงที่สุด (คำตอบ ซ้าง)
  - ซ้างทำอะไรกับมด (คำตอบ ซ้างพ่นน้ำใส่อาหารของมด)
  - เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน (คำตอบ ป่าใหญ่)
- 1.3 ครูให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและตอบคำถามนอกเหนือจากที่ครูตั้ง เช่น
  - ทำไมสัตว์ทุกตัวจึงรังเกียจซ้าง (คำตอบ เพราะซ้างเกร)
  - มดทำอะไรกับซ้างจอมเกร (คำตอบ แอบเข้าไปในวงซ้างแล้วกัดทำให้ซ้างรู้สึกเจ็บปวด)
- 1.4 ครูอธิบายเกี่ยวกับการตั้งคำถาม โดยมีประเด็นคำถาม ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) ทำไม (Why) เมื่อไหร่ (When) อย่างไร (How) และให้นักเรียนแยกคำถามที่นักเรียนตั้งในข้อ 1.3 ว่าคำถามเหล่านั้นอยู่ในประเด็นหัวข้อคำถามใด

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- 2.1 ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับคำตอบที่ได้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนว่าคำตอบทั้งหมดสามารถแสดงให้เห็นถึงสิ่งใดในนิทานเรื่องซ้างกับมด (ใจความสำคัญของเรื่อง) เช่น จากคำตอบที่ได้ให้นักเรียนคิดว่าการตั้งคำถามและคำตอบที่ได้สามารถสื่อให้เห็นถึงประเด็นใดในเรื่อง หากนักเรียนนำคำตอบและคำถาม ที่ได้มาเรียบเรียงกันนักเรียนจะเข้าใจเนื้อหาของเรื่องนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด เป็นต้น
- 2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความประเพณีนิทาน
- 2.3 นักเรียนจับกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 3 คน โดยให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเลือกป้ายสีโดยมีป้ายสีน้ำเงิน 1 แผ่น สีเหลือง 1 แผ่น และสีแดง 1 แผ่น
- 2.4 ครูจับสลากว่าแต่ละสีจะได้หัวข้อใดในการตั้งคำถาม โดยในสลากกำหนดประเด็นคำถามดังนี้
  - ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับใคร (Who) อะไร (What)
  - ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When)
  - ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับทำไม (Why) อย่างไร (How)

2.5 เมื่อจับสลากและแบ่งหัวข้อประเด็นคำถามตามสี่เรียวเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 การอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว กลุ่มละ 1 ชุด นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มตั้งคำถามตอบคำถามตามประเด็นคำถามที่สี่ของตนเองได้ โดยมีครูคอยช่วยแนะนำและอธิบายเพิ่มเติมหากนักเรียนไม่สามารถตั้งคำถามได้

2.6 ตัวแทนนักเรียนป้ายสีละ 1 คน นำเสนอคำถามและคำตอบที่ตนเองตั้งจากใบงานที่ 1 การอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัวตามลำดับ ถ้าหากมีนักเรียนที่ได้สีเดียวกับนักเรียนที่นำเสนอมีการตั้งคำถามและตอบคำถาม นอกเหนือจากประเด็นคำถามและคำตอบข้างต้นให้นักเรียนนำเสนอเพิ่มเติม

2.7 ครูอธิบายแนะนำเพิ่มเติมหากการตั้งคำถามและตอบคำถามยังไม่สมบูรณ์

2.8 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปใจความ โดยการเรียบเรียงคำตอบที่ได้จากการตั้งคำถามใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินผลงาน

3.1 ตัวแทนกลุ่มนักเรียนนำเสนอใจความที่กลุ่มของตนเรียบเรียงได้หน้าชั้นเรียน

3.2 นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับใจความของกลุ่มนำเสนอ ควรเพิ่มเติมหรือแก้ไขในส่วนใดเพื่อให้ได้ใจความที่ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหา

3.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว แล้วเขียนข้อคิดที่ได้ลงในใบงานที่ 1

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปผล

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความนิทานเรื่องไกรทองและนิทานเรื่องเดิมบางนางบัว

4.2 ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาที่พบในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

10. สื่อการเรียนรู้

10.1 วัสดุทัศนนิทานเรื่องช้างกับมด

10.2 ใบงานที่ 1 การอ่านจับใจความนิทานเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว

11. บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รหัสวิชา ท11101	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง การอ่านจับใจความประเภทนิทาน		เวลา 1 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง		เวลาเรียน 16 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางสาว ภัทรสุดา นาคสุข	สอนวันที่	เดือน..... พ.ศ.
2564		
โรงเรียนวัดเวียงทูน (นิลศรีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1		
ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้		
1. เนื้อหาสอนได้สมบูรณ์ ☐ ครบถ้วน ☐ ไม่ครบถ้วน เพราะ		
.....		
.....		
2. การใช้เวลา ☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม เพราะ		
.....		
.....		
3. กิจกรรมที่ใช้ ☐ ครบถ้วน ☐ ไม่ครบถ้วนเพราะ		
.....		
.....		
บันทึกหลังการสอน		
1. ผลการจัดการเรียนรู้		
.....		
.....		
.....		
2. ปัญหาและอุปสรรค		
.....		
.....		
3. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา		
.....		
.....		

ลงชื่อ.....ผู้สอน

นางสาว ภัทรสุดา นาคสุข

ใบงานที่ 1

การอ่านจับใจความนิทานเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบัว จากนั้นตั้งคำถาม และตอบคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อและประเด็นคำถามที่กำหนด ประเด็นคำถามละ 1 ข้อ

นิทานเรื่องไกรทอง

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/pyachalawannnn/home/bth-phra-rach-niphnth-kir-thxng>)

ในอดีตที่ผ่านมามีเรื่องเล่าเป็นตำนานกันมานานว่า เมืองพิจิตรบริเวณใต้น้ำมีถ้ำขนาดใหญ่ เป็นที่อยู่ของจระเข้ชื่อชาละวัน ชาละวันตั้งตัวเป็นใหญ่ปกครองจระเข้น้อยใหญ่แต่ด้วยนิสัยอันทรพาลของชาละวันมันชอบออกจากถ้ำขึ้นสู่น้ำเที่ยวไล่จับผู้คน วัว ควายกินเป็นอาหาร วันหนึ่งชาละวันออกจากถ้ำว่ายน้ำไปเจอหญิงสาวสองคนกำลังอาบน้ำ คนหนึ่งชื่อตะเกาแก้ว อีกคนหนึ่งชื่อตะเกาทอง หญิงสาวทั้งสองคนนั้นเป็นลูกสาวของเจ้าเมืองพิจิตร ชาละวันเห็นก็รักจึงว่ายน้ำไปคาบตะเกาแก้วและตะเกาทองเข้าไปในถ้ำ เมื่อมาถึงถ้ำชาละวันก็กลายร่างเป็นคนและได้นำตะเกาแก้วตะเกาทองเป็นเมีย เรื่องนี้รู้ถึงเจ้าเมืองพิจิตรว่าลูกสาวของตัวเองถูกจระเข้คาบไป จึงสั่งให้คนไปป่าวประกาศตามเมืองต่าง ๆ ว่า “ผู้ใดสามารถปราบจระเข้ได้จะยกนางตะเกาแก้ว ตะเกาทองให้เป็นเมียพร้อมยกทรัพย์สมบัติให้ครึ่งหนึ่ง” ข่าวนี้ออกถึงหนุ่มใหญ่ใจกล้า ชื่อ “ไกรทอง” ไกรทองเป็นคนดีมีความรู้เรียนคาถาอาคมเกี่ยวกับการปราบจระเข้มาโดยเฉพาะ ไกรทองจึงรับอาสาท้าเจ้าเมืองพิจิตรว่าจะปราบจระเข้ชาละวันให้ ดังนั้น ไกรทองจึงต่อแพเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อไปปราบชาละวัน ไกรทองล่องแพทวนน้ำขึ้นไปจากเมืองนนท์ถึงเมืองพิจิตร พอถึงบริเวณแม่น้ำเมืองพิจิตรไกรทองก็ร้ายเวทมนต์คาถา ทำให้ชาละวันที่อยู่ในถ้ำเกิดความร้อนรุ่ม ชาละวันจึงว่ายน้ำขึ้นบนผิวน้ำ และเห็นไกรทองร้ายเวทมนต์คาถาอยู่จึงหวังเข้าไปจับกินเมื่อชาละวันว่ายน้ำเข้ามาใกล้ไกรทองจึงคว้าหอกที่เตรียมไว้เสียบเข้าใต้ท้องของชาละวันเลือดไหลแดงเต็มแม่น้ำ และชาละวันก็จบชีวิตลงในที่สุด

ตั้งคำถามและตอบคำถามนิทานเรื่องไกรทอง

ตัวอย่างการตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องช้างกับมด

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
อย่างไร (How)	ช้างทำนิสัยเกรกับมดอย่างไร	ช้างพ่นน้ำใส่มดทำให้อาหารที่มดขนมาเสียหาย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องไกรทอง หัวข้อละ 1 ประเด็นคำถามและคำตอบ

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	....	....
อะไร (What)	....	....
ที่ไหน (Where)	....	....
เมื่อไหร่ (When)	....	....
ทำไม (Why)	....	....
อย่างไร (How)	....	....

ใจความที่ได้จากเรื่อง.....
.....
.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....
.....
.....

นิทานเรื่องเดิมบางนางบัว

(ที่มา: <http://www.suphan.biz/watnangbuach.html>)

ในสมัยอดีตมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับอำเภอเดิมบางนางบัวไว้ว่า บ้านเดิมบางแต่ก่อนเรียกบ้านเดิมนางเป็นถิ่นกำเนิดของสาวงามคนหนึ่งไม่ปรากฏชื่อ เนื่องจากความงามของนางจึงทำให้มีผู้ชายหมายปองมากมาย แต่นางกลับเบื่อหน่ายในโลกีย์จึงหนีไปจากบ้านเดิมนาง ขึ้นไปบำเพ็ญพรตหมจรอยู่บนภูเขา ทำงานทอหูก (เครื่องทอผ้า) เมื่อยามว่างก็นั่งกรอไบบ้านฝ้าย ครั้งนั้นยังมีพรานป่าคนหนึ่งชื่อตาสินนท์แก่เป็นโรคเรื้อน ผิวกลายเป็นหนองเประเปื้อนจึงอยู่เป็นโสดยึดอาชีพต่อไก่ป่า วันหนึ่งแก่เดินผ่านมาเห็นสาวงามคนนี้เข้าก็เกิดความรักใคร่ต้องการจะได้นางมาเชยชม จึงเสกอาวูรประจำกายเป็นงูเห่าเลื้อยขึ้นไปหาสาวงาม นางตกใจเห็นจวนตัวจึงขำคองแน่นแล้วกำคองตาสินนท์มาเชือดจนเลือดกระจาย ตาสินนท์เจ็บปวดร้องลั่นป่า ส่วนสาวงามนั้นก็ร้องไห้เสียใจ เสียตายผลกุศลที่อุทิศบำเพ็ญมา นางจึงเอามัดคัตดินมทั้งสองข้างทิ้ง เลือดนางหลังไหลสร้างความเจ็บปวดสุดทนจึงร้องโอดโอยครวญครางแล้วสลบไป สาวงามนั้นไม่ตายเมื่อฟื้นขึ้นมา นางจึงเดินต่อไปเรื่อย ๆ พบแม่น้ำขวางหน้าไม่สามารถข้ามได้ แต่ด้วยผลกุศลที่นางเคยบำเพ็ญมาทำให้เกิดเหตุมหัศจรรย์มีช้างสารเชือกใหญ่มารับนางไปส่งยังฝั่งตรงข้าม นางจึงได้อธิษฐานขอให้เทพดาปลงผมและกัวให้แล้วสร้างศาลแทนตัวไว้ และตัดสินใจบวชชียังวัดในละแวกนั้น วัดนั้นเรียกว่า “วัดนางบัว” เรื่องราวดังกล่าวจึงเป็นที่มาของชื่ออำเภอเดิมบางนางบัว

ตั้งคำถามและตอบคำถามนิทานเรื่องไกรทอง

ตัวอย่างการตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องช้างกับมด

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
อย่างไร (How)	ช้างทำนินัสัยเกรกับมดอย่างไร	ช้างพ่นน้ำใส่มดทำให้อาหารที่มดขนมาเสียหาย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องไกรทอง หัวข้อละ 1 ประเด็นคำถามและ

คำตอบ

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	....	....
อะไร (What)	....	....
ที่ไหน (Where)	....	....
เมื่อไหร่ (When)	....	....
ทำไม (Why)	....	....
อย่างไร (How)	....	....

ใจความที่ได้จากเรื่อง.....

.....
.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

สมาชิกกลุ่มเลขที่.....ชั้น ป.6

เฉลยใบงานที่ 1

การอ่านจับใจความนิทานเรื่องไกรทองและเรื่องเดิมบางนางบวช

คำชี้แจงสำหรับครู แนวทางการตั้งคำถามและตอบคำถามของนักเรียนอยู่ในดุลพินิจของครู โดยให้สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน ตัวอย่างการตั้งคำถามและตอบคำถามของนักเรียน ดังนี้

นิทานเรื่องไกรทอง

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	<ul style="list-style-type: none"> - ใครเป็นคนฆ่าชालะวัน - เจ้าเมืองพิจิตรจ้างใครไปฆ่าชालะวัน - ใครถูกชาละวันจับตัวไป ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไกรทอง - ไกรทอง - นางตะเภาแก้วตะเภาทอง ฯลฯ
อะไร (What)	<ul style="list-style-type: none"> - นางตะเภาแก้วตะเภาทองทำอะไรก่อนถูกชาละวันจับตัวไป - ชาละวันทำอะไรกับนางตะเภาแก้วตะเภาทอง - ชาละวันเป็นตัวอะไร ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - อาบน้ำ - คานนางตะเภาแก้วตะเภาทองไปไว้ในถ้ำ - จระเข้ ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	<ul style="list-style-type: none"> - เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน - นางตะเภาแก้วตะเภาทองถูกจับไปไว้ที่ไหน ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดขึ้นที่เมืองพิจิตร - จับไปไว้ในถ้ำของชาละวัน ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	<ul style="list-style-type: none"> - เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไหร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - อดีตกาลที่ผ่านมา
ทำไม (Why)	<ul style="list-style-type: none"> - ทำไมชาละวันถึงคานนางตะเภาแก้วตะเภาทองไปไว้ในถ้ำ - ทำไมไกรทองต้องมาช่วยนางคำเภาแก้วตะเภาทอง ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะหลงรักนางตะเภาแก้วตะเภาทอง - เพราะต้องการได้สมบัติและได้นางตะเภาแก้วตะเภาทองเป็นเมีย ฯลฯ
อย่างไร (How)	<ul style="list-style-type: none"> - ไกรทองช่วยนางตะเภาแก้วตะเภาทองไว้ได้อย่างไร - เจ้าเมืองพิจิตรทำอะไรเมื่อรู้ว่าลูกสาวถูกชาละวันจับตัวไป ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไกรทองร้ายมนต์กาลาและคว่ำหอกเสียบเข้าใต้ท้องของชาละวัน - ประกาศตามหาคนจับชาละวัน ฯลฯ

ข้อคิดที่ได้จากเรื่องไกรทอง เช่น 1. ควรพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ 2. อย่าละโมภโลกมาก
3. ควรรักเดียวใจเดียวไม่ควรเจ้าชู้ 4. อย่ามั่นใจในตัวเองที่คิดว่าตัวเองเก่งไม่มีใครสามารถ
ที่จะเอาชนะได้จนเกิดความประมาท เป็นต้น

นิทานเรื่องเดิมบางนางบวช

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	- เรื่องราวทั้งหมดกล่าวถึงใคร - ใครเป็นตัวละครหลักของเรื่อง ฯลฯ	- สาวงาม - สาวงาม ฯลฯ
อะไร (What)	- สาวงามทำอาชีพอะไร - สาวงามทำอะไรจึงรู้สึกผิด - สาวงามบวชชีที่วัดอะไร ฯลฯ	- ทอผ้า - ช่างูเห่าที่พรานป่าเสกมา - บวชชีที่วัดเรียกว่าวัดนางบวช ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	- เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน - สาวงามกลับเบือนหน้าในโลภก็จึงหนีไป จากบ้านเดิมนางไปอยู่ที่ไหน ฯลฯ	- เกิดขึ้นที่เดิมบาง - บนภูเขา ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	- เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไหร่	- อดีตที่ผ่านมา
ทำไม (Why)	- ทำไมสาวงามจึงต้องบวช - ทำไมนายพรานจึงเสกกูเห่า ฯลฯ - ทำไมสาวงามถึงต้องขึ้นไปอยู่บนภูเขา	- เพราะรู้สึกผิดที่ช่างู - เพราะหมายปองสาวงาม ฯลฯ - เพราะต้องการบำเพ็ญเพียร
อย่างไร (How)	- สาวงามข้ามแม่น้ำได้อย่างไร - สาวงามทำอย่างไรเพื่อเป็นการไถ่โทษ บาปที่ตนเองได้ช่างู ฯลฯ	- ผลกุศลที่นางเคยบำเพ็ญมาทำให้เกิด เหตุมหัศจรรย์มีช้างสารเชือกใหญ่มารับ นางไปส่งยังฝั่งตรงข้าม - ตัดสินใจไปบวช ฯลฯ

ข้อคิดจากเรื่องเดิมบางนางบวช เช่น อย่าลุ่มหลงมัวเมาในกามกิเลสตัณหาราคะ

แบบประเมินใบงาน
การอ่านจับใจความเรื่องไกรทองและเดิมบางนางบัว

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การตั้งคำถามและตอบคำถาม	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่านทุกประเด็น	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน 4-5 ประเด็น	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน 2-3 ประเด็น	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน 1 ประเด็น
2. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นครบถ้วนสมบูรณ์	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นครบถ้วนแต่วกวน	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นแต่ไม่ครบถ้วน	บอกข้อคิดไม่ตรงประเด็นและไม่ครบถ้วน
3. การสะกดคำ	-	-	เขียนสะกดถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป
4. ความสะอาดและเรียบร้อย	-	-	เขียนด้วยลายมือที่เรียบร้อยไม่มีรอยลบ	เขียนด้วยลายมือที่เรียบร้อยมีรอยลบ

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

- 10-12 คะแนน อยู่ในระดับดีมาก
 8-9 คะแนน อยู่ในระดับดี
 6-7 คะแนน อยู่ในระดับพอใช้
 4-5 คะแนน อยู่ในระดับปรับปรุง
 ร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การตอบคำถามในชั้นเรียน	นักเรียนบอกหลักการอ่าน	นักเรียนบอกหลักการอ่าน	นักเรียนบอกหลักการอ่าน	นักเรียนบอกหลักการอ่าน
ความสนใจตั้งใจฟังในคำถามและ	ประเทนิทานได้ถูกต้อง	ประเทนิทานได้ถูกต้อง	ประเทนิทานได้ถูกต้อง 2-3 ข้อ	ประเทนิทานได้ถูกต้อง 1 ข้อ
การมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม	ครบถ้วนทุกหัวข้อโดยสนใจ ตั้งใจฟังคำถามทุกครั้งและให้ความร่วมมือในการตอบคำถามทุกครั้ง	4-6 ข้อโดยสนใจ ตั้งใจฟังคำถามทุกครั้งและให้ความร่วมมือในการตอบคำถามทุกครั้ง	โดยสนใจ ตั้งใจฟังคำถามทุกครั้งและให้ความร่วมมือในการตอบคำถามไม่น้อยกว่า 3 คำถาม	โดยสนใจ ตั้งใจฟังคำถาม 1-2 คำถามและให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม 1-2 คำถาม

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

- 4 คะแนน อยู่ในระดับดีมาก
- 3 คะแนน อยู่ในระดับดี
- 2 คะแนน อยู่ในระดับพอใช้
- 1 คะแนน อยู่ในระดับปรับปรุง

ไม่ต่ำกว่าระดับ พอใช้ ถือว่าผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความประเภททละครนอก รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ภาษาพาที)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท1.1 ป.6/3 อ่านเรื่องสั้นอย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อครูสอนเรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้ทละครนอกจบแล้ว

1. นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความบทละครนอกได้ (K)
2. นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากบทละครนอกเรื่องที่อ่านได้ (P)
1. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากบทละครนอกเรื่องที่อ่านได้ (A)

3. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความคือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายและแปลความหมาย
ของเรื่องที่อ่านได้ โดยมุ่งค้นหาสาระของเรื่อง ซึ่งมีเนื้อหาสาระครอบคลุมในย่อหน้าหรือเรื่อง
ทั้งหมดโดยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เป็นทักษะสำคัญที่ต้องอาศัยการฝึกฝน
ให้แก่ นักเรียนการอ่านจับใจความจะช่วยทำให้เข้าใจเหตุการณ์ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถ
สรุปความได้ดียิ่งขึ้น

4. สาระการเรียนรู้

1. ความรู้คือ หลักการอ่านจับใจความประเภททละครนอก
2. ด้านทักษะกระบวนการคือ กระบวนการอ่านจับใจความประเภททละครนอก

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. ซินงาน/ภาระงาน

ใบงานที่ 9 การอ่านจับใจความบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดประเมินผล	เครื่องมือวัดประเมินผล	เกณฑ์การวัดประเมินผล
1. นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความบทละครนอกได้ (K)	การตอบคำถามในชั้นเรียน	- แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป
2. นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากบทละครนอกเรื่องี่อ่านได้ (P)	ตรวจการตั้งคำถาม การตอบคำถาม	- ใบงานที่ 9 การอ่านจับใจความบทละครนอกพิกุลทอง - แบบประเมินใบงานการอ่านจับใจความบทละครนอกพิกุลทอง	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป
3. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้รับจากบทละครนอกเรื่องี่อ่านได้ (A)	ตรวจการเขียนข้อคิดจากเรื่องี่อ่าน	- ใบงานที่ 9 การอ่านจับใจความบทละครนอกพิกุลทอง - แบบประเมินการอ่านจับใจความบทละครนอกพิกุลทอง	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ตัวแทนนักเรียนออกมาเล่านิทานสั้น ๆ ไม่เกิน 5 นาที ให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง

1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมจับใจความนิทาน โดยที่ครูให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนนักเรียนเล่าโดยใช้การตั้งคำถามและตอบคำถาม ได้แก่ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

2.1 ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของบทละครนอกว่ามีความแตกต่างจากนิทานอย่างไร และวิธีการจับใจความจากบทละคร (นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว)

2.2 ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 9 การอ่านจับใจความบทละครนอกเรื่อง พิฆาตทอง โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนเรียงตามเลขที่ กลุ่มละ 6 คน กลุ่มที่ 1 อ่านย่อหน้าที่ 1 กลุ่มที่ 2 อ่านย่อหน้าที่ 2 กลุ่มที่ 3 อ่านย่อหน้าที่ 3 จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มตั้งคำถาม 6 ประเด็นคำถาม ได้แก่ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) โดยสมาชิกในกลุ่มแบ่งกันตั้งคำถามคนละ 1 ประเด็นคำถาม

2.3 เมื่อสมาชิกในกลุ่มตั้งคำถามเสร็จ ให้แต่ละคนแลกเปลี่ยนคำถามกับเพื่อนในกลุ่มโดยสลับกันเป็นผู้ถามและเป็นผู้ตอบคำถามจนครบทุกคน

2.4 สมาชิกในกลุ่มเรียบเรียงคำตอบได้สรุปเป็นใจความเขียนลงในใบงานที่ 9

2.5 ครูช่วยแนะนำและอธิบายเพิ่มเติมหากสมาชิกในกลุ่มไม่สามารถตั้งคำถามได้

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินผลงาน

3.1 ตัวแทนกลุ่มนักเรียน นำเสนอคำถามและคำตอบที่กลุ่มตนเองตั้งจากใบงานที่ 9 โดยมีครูและนักเรียนกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งคำถามและตอบคำถามของกลุ่มที่นำเสนอ

3.2 ครูอธิบายแนะนำเพิ่มเติมหากการตั้งคำถามและตอบคำถามยังไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปผล

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความบทละครนอกเรื่องพิฆาตทอง ในย่อหน้าที่

ที่ 1-3

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับใจความบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง ในย่อหน้าที่ 1-3

1.2 ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการทำงานกลุ่มครั้งนี้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

2.1 ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 9 การอ่านจับใจความบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง โดยสมาชิกกลุ่มเดิมเหมือนชั่วโมงที่แล้ว โดยแต่ละกลุ่มจะได้ย่อหน้าที่รับผิดชอบดังนี้ กลุ่มที่ 1 อ่านย่อหน้าที่ 4 กลุ่มที่ 2 อ่านย่อหน้าที่ 5 กลุ่มที่ 3 อ่านย่อหน้าที่ 6 จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มตั้งคำถามตอบคำถาม 6 ประเด็น ได้แก่ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) โดยสมาชิกในกลุ่มแบ่งกันตั้งคำถามคนละ 1 ประเด็นคำถาม

2.2 เมื่อสมาชิกในกลุ่มตั้งคำถามเสร็จ ให้แต่ละคนแลกเปลี่ยนคำถามกับเพื่อนในกลุ่ม โดยผลัดกันเป็นผู้ถามและเป็นผู้ตอบคำถามจนครบหมดทุกคน

2.3 ครูช่วยแนะนำและอธิบายเพิ่มเติมหากสมาชิกในกลุ่มไม่สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์และประเมินผลงาน

3.1 ตัวแทนกลุ่มนักเรียน นำเสนอคำถามและคำตอบที่กลุ่มตนเองตั้งจากใบงานที่ 9 โดยมีครูและนักเรียนกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งคำถามและตอบคำถามของกลุ่มที่นำเสนอ

3.2 ครูอธิบายแนะนำเพิ่มเติมหากการตั้งคำถามและตอบคำถามยังไม่สมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปผล

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง ในย่อหน้าที่ 4-6 โดยการเรียบเรียงคำตอบที่ได้จากการตั้งคำถาม

4.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง สามารถมีได้มากกว่า 1 ข้อคิดและเขียนลงในใบงานที่ 9

10. สื่อการเรียนรู้

10.1 ใบงานที่ 9 การอ่านจับใจความบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง

11. บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รหัสวิชา ท11101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง การอ่านจับใจความประเภททละครนอก	เวลา 1 ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	เวลาเรียน 16 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางสาว ภัทรสุดา นาคสุข	สอนวันที่ .... เดือน..... พ.ศ. 2564
โรงเรียนวัดเวียงทูน (นิลศรีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1	
ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	
1. เนื้อหาสอนได้สมบูรณ์ ☐ ครบถ้วน ☐ ไม่ครบถ้วน เพราะ	
.....	
.....	
2. การใช้เวลา ☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม เพราะ	
.....	
.....	
3. กิจกรรมที่ใช้ ☐ ครบถ้วน ☐ ไม่ครบถ้วนเพราะ	
.....	
.....	
บันทึกหลังการสอน	
1. ผลการจัดการเรียนรู้	
.....	
.....	
2. ปัญหาและอุปสรรค	
.....	
.....	
3. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา	
.....	
.....	

ลงชื่อ.....ผู้สอน

นางสาว ภัทรสุดา นาคสุข

การอ่านจับใจความบทละครนอกเรื่องพิกลทอง

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มอ่านบทละครนอกเรื่องพิกลทอง จากนั้นตั้งคำถามและตอบคำถามให้สอดคล้องกับเนื้อและประเด็นคำถามที่กำหนด คนละ 1 ประเด็นคำถาม

บทละครนอกเรื่องพิกลทอง

(ที่มา: https://twitter.com/bucket_ybook/status/1303233200618188800?lang=cs)

ย่อหน้าที่ 1

กล่าวถึงท้าวตันนุราชและนางพิกลจันทร์ครองราชสมบัติในเมืองตันนุราช ทั้งสองพระองค์มีพระธิดาผู้สิริโฉมงดงามชื่อว่าพิกลทอง พิกุลทองผมมีกลิ่นหอมและมีดอกพิกลทองร่วงออกจากปาก ทุกครั้งที่เจรจา อยู่มาวันหนึ่งพิกลทองไปเล่นน้ำกับนางกำนัลที่ทำน้ำริมนวน ขณะนั้นมีพญาแฉ่ง ซึ่งเป็นใหญ่ในเขานินทกาลาบินหาอาหารผ่านมาพบสุนัขเฝ้าลอยอยู่จึงโผลงจิกกิน พิกุลทองเห็นพญาแฉ่งจิกกินสุนัขเฝ้าเกิดความคลื่น ใส้อาเจียนคำทอพญาแฉ่งต่าง ๆ นา ๆ พญาแฉ่งเกิดความแค้นคิดจองเวรจึงแปลงกายเป็นชายหนุ่มรูปงามท่องเที่ยวไปในเมือง ระหว่างทางพบกระท่อมสองตายเป็นจึงทำทีว่าเป็นกำพร้าพลัดบ้านเมืองมาขออาศัยอยู่ด้วย สองตายเป็นไม่รู้เล่ห์กลของพญาแฉ่งก็อุปการะไว้หวังจะฝากผีฝากไข้ยามชรา อยู่มาวันหนึ่งพญาแฉ่งออกอุบายเข้าป่าเพื่อเก็บผักมาขาย เมื่อไปถึงกลางป่าก็เนรมิตเงินทองเต็มกระเช้าหอบกลับมาให้ตายเป็นอ้างว่าพบทรัพย์สมบัติฝังไว้ที่กลางป่า แต่นั้นมาสองตายเป็นจึงมีฐานะร่ำรวยขึ้นหลายวันผ่านไปพญาแฉ่งอ่อนวอนให้ตายเป็นไปขู่ขอพิกลทอง เมื่อท้าวตันนุราชทรงทราบก็โกรธที่บังอาจมาเอาใจเอื้อมพระธิดาของตน จึงคิดจะลงโทษให้สาสมโดยได้สั่งพญาแฉ่งในร่างชายหนุ่มที่จะมาขู่ขอให้ทำสะพานทอง

จากกระท่อมมาถึงพระราชวังภายในสามวันถ้าทำไม่ได้จะประหารชีวิตเสีย ค็นนั้นพญาเร่งบินกลับไปเรียกบริวารที่เขานินทกาลาให้แปลงกายเป็นมนุษย์มาช่วยสร้างสะพานทองไปจนถึงพระราชวัง ท้าวสันนุราชเห็นว่าพญาเร่งสามารถสร้างสะพานทองได้ดังนั้นก็เข้าใจว่าพญาเร่งเป็นผู้มีบุญบารมีจึงให้อภิเษกสมรสกับพิกุลทองอยู่ในเมืองสันนุราช

ย่อหน้าที่ 2

เวลาล่วงไปห้าปีพญาเร่งออกอุบายพาพิกุลทองลงสำเภาะจะไปเยี่ยมบิดามารดาที่บ้านเมืองของตน เมื่อสำเภาะแล่นมาถึงหาดแก้วพยัคฆ์ พญาเร่งบินไปเรียกบริวารที่เขานินทกาลาให้มากินคนบนเรือ ขณะนั้นแม่ย่านางผู้รักษาเรือสำเภาะได้เนรมิตแยกเสากระโดงเรือให้เป็นที่ซ่อนตัวพิกุลทองและบอกนางว่าจะได้พบคู่ครอง ซึ่งจะเป็นผู้ช่วยเหลือพากลับไปยังบ้านเมืองอย่างปลอดภัย พิกุลทองเขียนเรื่องราวของตนเองลงผอบอธิษฐานลอยน้ำไป กล่าวถึงพระพิไชยมงกุฎโอรสของท้าวสังข์ศิลป์ไชยกับนางสุพรรณแห่งเมืองพระมงกุฎ พบผอบผมหอมลอยน้ำมาจึงลาบิดามารดาออกตามหาเจ้าของผอบ ขณะเดินทางนางยักษ์กาขาวเห็นเข้าก็มีใจพิศวาสไครจะได้พระพิไชยมงกุฎเป็นสามี เนรมิตบ้านเมืองขึ้นที่ริมแม่น้ำแปลงกายเป็นสาวงามหลอกให้พระพิไชยมงกุฎหลงเชื่อว่าเป็นพิกุลทอง หลายวันต่อมาพระพิไชยมงกุฎรู้ความจริงว่าเป็นนางยักษ์กาขาวแปลงกายมาจึงเป่ามนต์สะกดไว้แล้วแล่นเรือสำเภาะออกตามหาพิกุลทอง กระทั่งล่วงเข้าเขตแดนของพญาเร่งพระพิไชยมงกุฎเห็นสำเภาะจอดอยู่หลายลำภายในมีกองกระดูกเรียงรายตรงกับเนื้อความที่เขียนไว้ในผอบ จึงเที่ยวค้นหาจนพบพิกุลทองได้ต่อสู้และฆ่าพญาเร่งตายแล้วพาพิกุลทองไปยังเมืองพระมงกุฎ ส่วนนางยักษ์กาขาวเมื่อคลายจากมนต์สะกดแล้วก็ออกติดตามพระพิไชยมงกุฎรอเวลาที่จะปลอมตัวเข้าไปในเมือง

ย่อหน้าที่ 3

กาลเวลาผ่านไปเนิ่นนานหลายปี พิกุลทองมีโอรสกับพระพิไชยมงกุฎสองคนชื่อเจ้ารักและเจ้ายมวันหนึ่งพิกุลทองและพระพิไชยมงกุฎพาทั้งสองไปเที่ยวชมดอกไม้ในป่า นางยักษ์กาขาวรู้ดังนั้นจึงเนรมิตบัวดอกใหญ่และซ่อนตัวอยู่ใต้น้ำ พิกุลทองหลงไหลในความงามของดอกบัวจึงเอื้อมมือไปเด็ด นางยักษ์กาขาวจูดพิกุลทองลงไปได้ น้ำดีด้วยกระบองแล้วสาปให้เป็นชะนี ส่วนตนเองก็แปลงกายเป็นพิกุลทองร้องเรียกให้พระพิไชยมงกุฎช่วยขึ้นจากน้ำ เมื่อกลับพระราชวังพระพิไชยมงกุฎโกรธที่เจ้ารักบอกว่าพิกุลทองไม่ใช่แม่และแม่ที่แท้จริงเป็นชะนี จึงจับไล่เจ้ารักและเจ้ายมไปทิ้งไว้ในป่า เจ้ารักพาเจ้ายมตามหาชะนีแม่ของตนและอาศัยเก็บดอกพิกุลทองที่ร่วง

หล่นจากปากนางชะนีนำไปแลกซื้อข้าวปลาอาหาร ฝ่ายแม่ครัวออกจากวังไปจ่ายตลาดพบเจ้ารักเจ้ายมจึงนำความไปแจ้งแก่นางสุพรรณ นางสุพรรณให้พาเจ้ารักเจ้ายมเข้าไปในวังเพื่อสอบถามต้นสายปลายเหตุ และบอกพระพิไชยมงกุฎว่านางยักษ์กาขาวแปลงกายเป็นพิกุลทอง พระพิไชยมงกุฎให้เจ้ารักเจ้ายมพาไปชุ่มดูชะนีในป่าแล้วให้เจ้ารักเจ้ายมถามชะนีถึงวิธีแก้คำสาปของนางยักษ์กาขาว เมื่อรู้วิธีแก้คำสาปแล้วพระพิไชยมงกุฎสั่งเสนาเร่งทำจันตักชะนี โดยใช้เจ้ารักเจ้ายมเป็นเหยื่อล่อกระทั่งชะนีหลงกลติดอยู่ในจัน จึงทำอุบายให้เสนาไปเชิญนางยักษ์กาขาวมาเที่ยวชมสวน เมื่อสบโอกาสก็ให้ทหารเข้าฟาดฟันจนตาย แล้วนำเลือดนางยักษ์กาขาวไปราดที่ร่างชะนีพิกุลทองก็คืนร่างเป็นมนุษย์ดังเดิม

ย่อหน้าที่ 4

หลายปีผ่านไป พิกุลทองและพระพิไชยมงกุฎพาเจ้ารักเจ้ายมออกเดินทางไปเยี่ยมท้าวสันนุราชกับนางพิกุลจันทราที่เมืองสันนุราช ระหว่างทางนางยักษ์กาสุวรรณน้องสาวของนางยักษ์กาขาวเห็นสำเภาของพระพิไชยมงกุฎแล่นผ่านก็คิดจะแก้แค้นแทนพี่จึงใช้กระบองตีสำเภาแตก พิกุลทองและพระพิไชยมงกุฎพลัดพรากจากกันพระสมุทรเมตตาพิกุลทองเนรมิตขอนไม้ให้พิกุลทองเกาะเข้าฝั่ง พิกุลทองใช้ผ้าสไบทำธงอธิษฐานไว้แล้วเดินทางเข้าเขตเมืองยักษ์ชื่อว่า เมืองเวฬุจักรคืนหนึ่งท้าววิรุฬจักรมีนิมิตฝันโหรทำนายว่าจะได้หญิงสาวผู้หนึ่งมาไว้ในครอบครอง ทำให้ท้าววิรุฬจักรเฝ้าฝันหลงรอคอยวันจะพบนางวันหนึ่งทหารยักษ์ไปล่าสัตว์ในป่าเห็นพิกุลทองหลบอยู่ใต้ต้นไม้จึงจับตัวไปถวาย ท้าววิรุฬจักรเกิดความหลงรักนางพิกุลทองแต่นางไม่รับรักจึงลงโทษให้ไปทำงานในโรงครัว ฝ่ายพระพิไชยมงกุฎเมื่อขึ้นฝั่งพร้อมเจ้ารักเจ้ายมแล้วออกเดินทางร่อนเร่ไปจนมาพบชงซึ่งพิกุลทองทำไว้เป็นเครื่องหมาย และได้พบนางนกลีลาทำรังอยู่บนต้นไม้ทรบอกข่าวว่าพิกุลทองเดินผ่านมาเมื่อเจ็ดวันที่แล้ว พระพิไชยมงกุฎก็ติดตามไปตามทางที่นางนกลีลาบอกระหว่างทางได้พบพระดาบสและทำนายว่าจะต้องสู้รบกับยักษ์และจะได้คู่ครอง พระดาบสมอบแหวนวิเศษให้พระพิไชยมงกุฎและบอกให้เดินทางไปตามทิศบูรพาไม่นานทั้งสามคนก็เข้าเขตเมืองเวฬุจักร

ย่อหน้าที่ 5

กล่าวถึงนางอรุณวดีธิดาของท้าววิรุฬจักรเทียวชมบุปผาในอุทยาน ขณะนั้นพระพิไชยมงกุฏและเจ้ารักเจ้ายมแอบซุ่มคูอยู่ใ้แหวนวิเศษแปลงกายเป็นนกสาธิตาสามตัวพำพลดเจรจาเป็นที่ถูกใจนางอรุณวดีแล้วทำทีให้คล้อยจับตัวได้โดยง่าย นางอรุณวดีนำนกสาธิตาทั้งสามตัวเข้าไปเลี้ยงในวัง เมื่อเข้าไปอยู่ในวังแล้วพระพิไชยมงกุฏก็คืนรูปเป็นมนุษย์ได้นางอรุณวดีเป็นชายา กระทั่งเกิดการสู้รบกับท้าววิรุฬจักร ท้าววิรุฬจักรพลาดพลั้งถูกศรสิ้นชีวิตพระพิไชยมงกุฏอธิษฐานแผลงศรไปขอให้พระวิษณุกรรมลงมาเนรมิตเมรุทองปลงศพท้าววิรุฬจักร พระพิไชยมงกุฏกับเจ้ารักเจ้ายมพำนักอยู่ในเมืองเวฬุจักร และยังไม่คลายโศกเศร้าเพราะความคิดถึงพิกุลทอง

ย่อหน้าที่ 6

ฝ่ายพิกุลทองรู้ว่าท้าววิรุฬจักรถูกมนุษย์สามคนฆ่าตายให้สังหรณ์ใจว่า มนุษย์ทั้งสามน่าจะเป็นพระพิไชยมงกุฏและเจ้ารักเจ้ายม จึงออกอุบายอาสาเป็นผู้ทำอาหารคาวหวานและแอบใส่ดอกพิกุลทองลงไป ในที่สุดพิกุลทองได้พบพระพิไชยมงกุฏเจ้ารักเจ้ายม และต่างเศร้าโศกเสียใจจนสิ้นสติเมื่อทั้งสองคืนฟื้นสติแล้ว พระพิไชยมงกุฏให้นางอรุณวดีทำความรู้จักกับพิกุลทอง นางอรุณวดีโกรธแค้นที่พระพิไชยมงกุฏยกย่องพิกุลทองจึงใส่ความพิกุลทองว่าเคยเป็นเมียพ่อแต่ทำตัวไม่ดีถูกขับไล่ไปทำงานในโรงครัว พิกุลทองพิสูจน์ตัวเองด้วยการลุยไฟด้วยความดีของพิกุลทองเหล่าเทวดาต่างโปรยปรายดอกไม้ทิพย์ลงมาดับกองไฟในทันที พระพิไชยมงกุฏทราบความจริงจึงลงโทษนางอรุณวดีที่ใส่ร้ายพิกุลทองนางอรุณวดีเสียใจผูกคอตายแต่นางกำนัลช่วยไว้ได้ทัน มารดาของนางอรุณวดีเกลี้ยกล่อมให้นางยอมอ่อนน้อมต่อพิกุลทอง ส่วนพิกุลทองไม่ถือสาหาความกับเรื่องราวที่ผ่านมา แต่นั้นมาทั้งหมดจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

ตั้งคำถามและตอบคำถามบทละครนอกเรื่องพิรุณทอง

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มตั้งคำถามคนละ 1 ประเด็นคำถาม จากนั้นสลับกันตอบคำถามที่เพื่อนในกลุ่มตั้ง และนำคำตอบที่ได้มาเขียนลงในใบงาน

ย่อหน้าที่.....

คำถาม : .ใคร (Who)

.....

คำตอบ

.....

คำถาม : .อะไร (What)

.....

คำตอบ

.....

คำถาม : .ที่ไหน (Where)

.....

คำตอบ

.....

คำถาม : .เมื่อไหร่ (When)

.....

คำตอบ

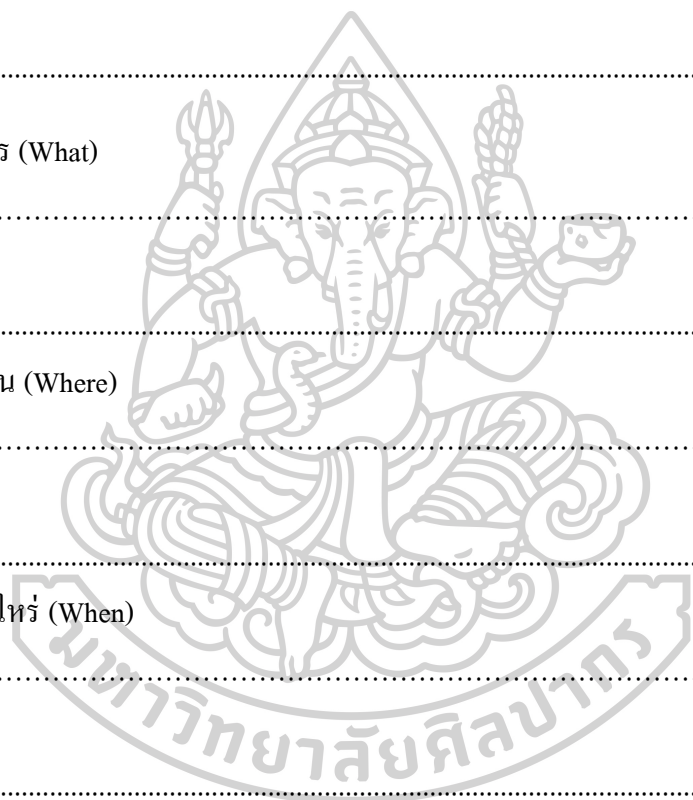
.....

คำถาม : .ทำไม (Why)

.....

คำตอบ

.....

คำถาม : .อย่างไร (How)

.....

คำตอบ

.....

เรียบเรียงใจความ

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

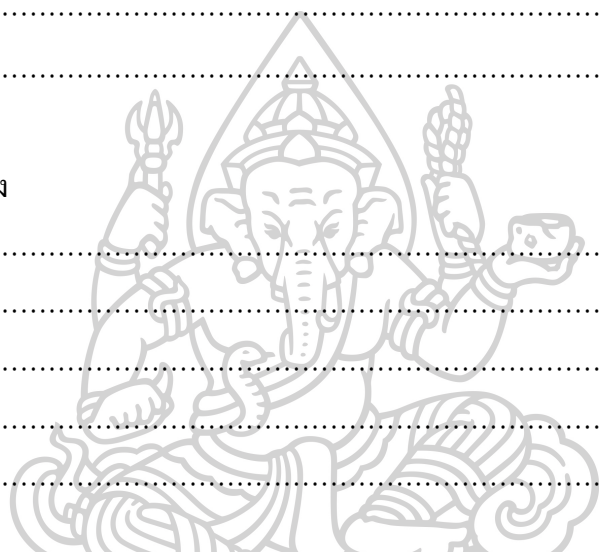
.....

.....

.....

.....

.....

สมาชิกกลุ่มเลขที่.....ชั้น ป.6

เฉลยใบงานที่ ๑

การอ่านจับใจความบทละครนอกเรื่องพิกุลทอง

คำชี้แจงสำหรับครู แนวทางการตั้งคำถามและตอบคำถามของนักเรียนอยู่ในดุลพินิจของครู โดยให้สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน ตัวอย่างการตั้งคำถามและตอบคำถามของนักเรียน ดังนี้

ย่อหน้าที่ 1

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	- ท้าวสันนุราชและนางพิกุลจันทรมีลูกเป็นใคร - ใครคิดร้ายกับพิกุลทอง - พญาเร้งแปลงกายเป็นใคร ฯลฯ	- พิกุลทอง - พญาเร้ง - ชายหนุ่มรูปงาม ฯลฯ
อะไร (What)	- พญาเร้งทำอะไรให้นางพิกุลทองรู้สึกคลื่นไส้ - นางพิกุลทองทำอะไรให้พญาเร้งแค้นใจ - ท้าวสันนุราชสั่งให้ชายหนุ่มทำอะไรถึงจะมาช่วยพิกุลทองได้ ฯลฯ	- กินศพสุนัขเน่าที่ลอยอยู่ในน้ำ - คำทอพญาเร้งที่กินสุนัขเน่าลอยอยู่ในน้ำ - สร้างสะพานทองจากกระท่อมมาถึงวัง ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	- พิกุลทองเล่นน้ำอยู่ที่ไหน - ชายหนุ่มพักอยู่ที่ไหน - พญาเร้งอาศัยอยู่ที่ไหน ฯลฯ	- ทำน้ำริมฉนวน - กระท่อมในป่ากับสองตายาย - เขานันทกาลา ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	- พิกุลทองจะมีดอกพิกุลทองร่วงเมื่อไหร่	- เมื่อนางพุดดอกพิกุลทองจะร่วงออกมาจากปาก
ทำไม (Why)	- ทำไมพญาเร้งจึงแปลงร่างเป็นชายหนุ่มรูปงาม - ทำไมท้าวสันนุราชจึงยกพิกุลทองให้ชายหนุ่ม ฯลฯ	- เพราะต้องการแก้แค้นนางพิกุลทอง - เพราะชายหนุ่มสามารถสร้างสะพานทองได้ และเห็นว่าเป็นผู้มีบุญ ฯลฯ
อย่างไร (How)	- ท้าวสันนุราชทำอะไรเมื่อรู้ว่าชายหนุ่มให้ตา ยายมาสู่ขอนางพิกุลทอง - พญาเร้งทำอะไรเพื่อให้สามารถสร้างสะพาน ทองเสร็จภายในเวลา 3 วัน ฯลฯ	- รู้สึกโกรธที่บังอาจมาสู่ขอพระธิดา - พญาเร้งบินกลับไปเรียกบริวารที่เขา นันท กาลาให้แปลงกายเป็นมนุษย์มาช่วยสร้าง สะพานทอง ฯลฯ

ย่อหน้าที่ 2

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	<ul style="list-style-type: none"> - ใครออกตามหาและช่วยนางพิกุลทองจากพญาแรง - ใครปลอมตัวเป็นนางพิกุลทอง - ใครมีชีวิตรอดอยู่ในเรือสำเภา ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - พระพิไชยมงกุฏ - นางยักษ์กาขาว - นางพิกุลทอง ฯลฯ
อะไร (What)	<ul style="list-style-type: none"> - พญาแรงทำอะไรกับผู้คนบนเรือ - บนเรือพระพิไชยมงกุฏเห็นอะไรจึงรู้ว่านางพิกุลทองต้องอยู่ในเรือลำนั้น - นางพิกุลทองเขียนจดหมายลงในสิ่งใด ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้บรรดาบริวารมาจับคนบนเรือกินเป็นอาหาร - เห็นกระดูกมนุษย์ตรงตามจดหมายที่เขียนไว้ในผอบ - ผอบแล้วนำไปลอยน้ำ ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	<ul style="list-style-type: none"> - พญาแรงหลอกล่อนางพิกุลทองให้ไปที่ไหน - ก่อนลงมือให้บริวารจับคนบนเรือกินเป็นอาหาร - พิกุลทองซ่อนตัวอยู่ที่ไหน - นางยักษ์กาขาวเสกบ้านขึ้นที่ไหน เพื่อหลอกพระพิไชยมงกุฏ ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ชักชวนให้นั่งเรือสำเภาไปเยี่ยมบิดามารดาของตน - เสกกระโดงเรือ - ริมฝั่งแม่น้ำ ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	<ul style="list-style-type: none"> - พระพิไชยมงกุฏออกตามหานางพิกุลทองเมื่อไหร่ - พระพิไชยมงกุฏรู้ความจริงว่านางยักษ์กาขาวไม่ได้เป็นนางพิกุลทองเมื่อไหร่ ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อพบจดหมายในผอบ - หลายวันต่อมาจึงรู้ว่านางยักษ์กาขาวปลอมตัวเป็นนางพิกุลทอง ฯลฯ
ทำไม (Why)	<ul style="list-style-type: none"> - ทำไมพญาแรงให้บริวารมากินคนบนเรือ - ทำไมนางยักษ์กาขาวต้องปลอมตัวเป็นนางพิกุลทอง ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะต้องการแก้แค้นนางพิกุลทองที่เคยค่าทอนตน - เพราะต้องการได้พระพิไชยมงกุฏเป็นสามี ฯลฯ
อย่างไร (How)	<ul style="list-style-type: none"> - พระพิไชยมงกุฏทำอะไรเมื่อรู้ว่านางยักษ์กาขาวหลอกตนว่าเป็นนางพิกุลทอง - พระพิไชยมงกุฏทำอะไรเมื่อเจอจดหมายในผอบ - นางยักษ์กาขาวทำอะไรเพื่อหลอกล่อพระพิไชยมงกุฏว่าตนเป็นพิกุลทอง ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เป่ามนต์สะกด - ลาบิดามารดาออกตามหานางพิกุลทอง - เสกบ้านเรือนขึ้นและแปลงกายเป็นหญิงสาวสวยอ้างว่าตนเป็นนางพิกุลทอง ฯลฯ

ย่อหน้าที่ 3

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	<ul style="list-style-type: none"> - พิกุลทองมีลูกกับใคร - พิกุลทองมีลูกกับพระพิไชยมงกุฏชื่อว่าอะไร - ใครแปลงกายเป็นพิกุลทองหลอกพระพิไชยมงกุฏ ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - พระพิไชยมงกุฏ - เจ้ารักและเจ้ายม - นางยักษ์กาขาว ฯลฯ
อะไร (What)	<ul style="list-style-type: none"> - นางยักษ์กาขาวแปลงกายเป็นสิ่งใดหลอกล่อนางพิกุลทองให้ติดกับ - นางยักษ์กาขาวสาปนางพิกุลทองเป็นตัวอะไร - การล้างคำสาปของนางยักษ์กาขาวต้องใช้สิ่งใด ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ดอกบัวงามดอกใหญ่ - ชะนี - เลือดของนางยักษ์กาขาว ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	<ul style="list-style-type: none"> - นางยักษ์กาขาวแปลงกายเป็นดอกบัวซ่อนอยู่ที่ไหน - พระพิไชยมงกุฏจับไล่เจ้ารักและเจ้ายม ไปอยู่ที่ไหน ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ใต้น้ำ - ในป่า ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	<ul style="list-style-type: none"> - พระพิไชยมงกุฏรู้ความจริงเมื่อไหร่ว่าชะนีคือนางพิกุลทองที่ถูกสาป ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อนางสุพรรณษาบอกความจริงให้ฟังว่านางยักษ์กาขาวแปลงกายเป็นนางพิกุลทองและสาปนางพิกุลทองเป็นชะนี ฯลฯ
ทำไม (Why)	<ul style="list-style-type: none"> - ทำไมเจ้ารักเจ้ายมจึงบอกว่าแม่ของตนเป็นชะนี - ทำไมพระพิไชยมงกุฏจึงจับไล่เจ้ารักเจ้ายมออกจากวัง ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะนางยักษ์กาขาวแปลงกายเป็นนางพิกุลทองและสาปนางพิกุลทองให้เป็นชะนี - เพราะเจ้ารักและเจ้ายมบอกว่าแม่ของตนเป็นชะนี ฯลฯ
อย่างไร (How)	<ul style="list-style-type: none"> - พระพิไชยมงกุฏทำอะไรเพื่อจับชะนีพิกุลทอง - การแก้คำสาปของนางยักษ์กาขาวต้องทำอย่างไร ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้เจ้ารักและเจ้ายมเป็นตัวล่อและทำจันตักชะนี - นำเลือดของนางยักษ์กาขาวมาราดบนตัวของนางพิกุลทองที่ถูกสาปเป็นชะนี ฯลฯ

ย่อหน้าที่ 4

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	<ul style="list-style-type: none"> - ใครเป็นคนตีสำเภารื้อของพระพิไชยมงกุฏจนเรือแตก - นางพิกุลทองไปทำงานที่โรงครัวของใคร - ใครเป็นคนบอกเส้นทางเพื่อตามหานางพิกุลทอง ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - นางยักษ์กำสุวรรณ - ท้าววิรุพจักร - นกสาลิกา ฯลฯ
อะไร (What)	<ul style="list-style-type: none"> - พิกุลทองทำอะไรเป็นธงอธิษฐาน - พระดาบสมอบสิ่งใดให้กับพระไชยมงกุฏเพื่อออกตามหานางพิกุลทอง ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ผ้าสไบ - แหวนวิเศษ ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	<ul style="list-style-type: none"> - นางพิกุลทองพลัดหลงไปที่เขตแดนใด - ทหารยักษ์ไปพบตัวนางพิกุลทองที่ไหน ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เขตแดนของยักษ์ เมืองเวพจักร - ที่ใต้ต้นไม้ในเมืองเวพจักร ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	<ul style="list-style-type: none"> - นกสาลิกายกพระไชยมงกุฏว่าเห็นนางพิกุลทองผ่าน ไปเมื่อไหร่ ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ใจดีวันที่แล้ว ฯลฯ
ทำไม (Why)	<ul style="list-style-type: none"> - ทำไมท้าววิรุพจักรจึงให้นางพิกุลทองไปทำงานที่โรงครัว - ทำไมนางยักษ์กำสุวรรณจึงตีเรือสำเภารื้อของพระพิไชยมงกุฏแตก - ทำไมท้าววิรุพจักรจึงอยากได้นางพิกุลทองเป็นเมีย ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะนางพิกุลทองไม่ยอมรับรักตน - เพราะต้องการแก้แค้นแทนนางยักษ์กำขาวพี่สาวของตน - เพราะฝันว่าจะได้หญิงสาวมาครอบครองและหลงรักนางพิกุลทอง ฯลฯ
อย่างไร (How)	<ul style="list-style-type: none"> - นางพิกุลทองรอดจากสำเภารื้อได้อย่างไร - พระดาบสทำนายนการตามหานางพิกุลทองให้พระพิไชยมงกุฏฟังว่าอย่างไร ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - พระสมุทรมตตาเสกขอมไม้ให้นางพิกุลทองเกาะเพื่อไม่ให้จมน้ำ - ทำนายว่าพระพิไชยมงกุฏจะต้องรบกับยักษ์จึงจะได้คู่ครอง ฯลฯ

ย่อหน้าที่ 5

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	- นางอรุณวดีเป็นใคร - ใครพราภพหลังถูกศรของพระพิไชยมงกุฏ - พระพิไชยมงกุฏขอให้ใครช่วยเนรมิตเมรุ ปลงศพท้าววิรุฬจักร ฯลฯ	- เป็นธิดาของท้าววิรุฬจักร - ท้าววิรุฬจักร - พระวิษณุกรรม ฯลฯ
อะไร (What)	- พระพิไชยมงกุฏแปลงกายเป็นสิ่งใดเพื่อให้ ได้เข้าไปอยู่ในวัง - พระพิไชยมงกุฏทำอะไรกับนางอรุณวดี - พระพิไชยมงกุฏใช้สิ่งใดฆ่าท้าววิรุฬจักร ฯลฯ	- แปลงกายเป็นนกสาธิกาให้นางอรุณวดี จับ - จับนางเป็นเมีย - ธนู ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	- พระพิไชยมงกุฏแปลงกายเป็นนกสาธิกาได้ เข้าไปอยู่ที่ไหน - เจ้ารัก เจ้ายม และพระพิไชยมงกุฏพำนักอยู่ที่ ไหนเมื่อฆ่าท้าววิรุฬจักรได้ - ฯลฯ	- วังของท้าววิรุฬจักร - วังของท้าววิรุฬจักร - ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	- พระพิไชยมงกุฏกลับคืนร่างจากนกสาธิกา เป็นคนเมื่อไหร่ - ฯลฯ	- เมื่อได้เข้าไปอยู่ในวังแล้ว - ฯลฯ
ทำไม (Why)	- ทำไมพระพิไชยมงกุฏถึงต้องแปลงกายเป็น นกสาธิกา - ทำไมพระพิไชยมงกุฏ เจ้ารักและเจ้ายมยัง รู้สึกโศกเศร้า ฯลฯ	- เพราะต้องการให้นางอรุณวดีจับเข้าไป เลี้ยงในวัง - เพราะสามารถฆ่าท้าววิรุฬจักรได้ แต่ยังไม่พบนางพิกุลทอง ฯลฯ
อย่างไร (How)	- พระไชยมงกุฏฆ่าท้าววิรุฬจักรได้อย่างไร - พระพิไชยมงกุฏทำอะไรเมื่อฆ่าท้าววิรุฬ จักรแล้ว ฯลฯ	- ผู้รบกับท้าววิรุฬจักรและใช้ศรยิงท้าว วิรุฬจักรจนสิ้นชีวิต - ขอให้พระวิษณุกรรมแปลงกายเป็นเมรุ ทองปลงศพท้าววิรุฬจักรและพำนักอยู่ที่ เมืองเวฬุจักร ฯลฯ

ย่อหน้าที่ 6

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ
ใคร (Who)	<ul style="list-style-type: none"> - ใครเป็นคนเกลี้ยกล่อมนางอรุณวดีให้อ่อนน้อมต่อพิกุลทอง - ใครเป็นคนใส่ร้ายนางพิกุลทองว่าเคยเป็นเมียของท้าววิรุฬจักร ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - มารดาของนาง - นางอรุณวดี ฯลฯ
อะไร (What)	<ul style="list-style-type: none"> - นางพิกุลทองใส่อะไรลงไปในการอาหารเพื่อให้พระพิไชยมงกุฎรู้ว่าเป็นตน - นางพิกุลทองทำอะไรเพื่อพิสูจน์ตนเอง ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - ดอกพิกุลทอง - เติมน้ำมัน ฯลฯ
ที่ไหน (Where)	<ul style="list-style-type: none"> - นางพิกุลทองอาสาทำอาหารที่ไหน ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - อาสาทำของคาวหวานในวัง ฯลฯ
เมื่อไหร่ (When)	<ul style="list-style-type: none"> - นางพิกุลทอง พระพิไชยมงกุฎ เจ้ารักร และเจ้ายมคลาความ โศกเศร้าเมื่อไหร่ ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อทั้งสองคนได้พบกัน ฯลฯ
ทำไม (Why)	<ul style="list-style-type: none"> - ทำไมนางอรุณวดีจึงใส่ร้ายนางพิกุลทอง - ทำไมนางอรุณวดีจึงพยายามฆ่าตัวตาย ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> - เพราะพระพิไชยมงกุฎยกย่องนางพิกุลทองมากกว่าตน - เพราะน้อยใจที่พระพิไชยมงกุฎส่งลงโทษนาง ฯลฯ
อย่างไร (How)	<ul style="list-style-type: none"> - นางอรุณวดี โกรธแค้นนางพิกุลทอง จึงทำอย่างไร - เทวดาช่วยนางพิกุลทองจากการลุยไฟอย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> - ใส่ร้ายนางว่าเคยเป็นเมียท้าววิรุฬจักร แต่ทำตัวไม่ดีจึงถูกสั่งให้ไปทำงานในครัว - เทวดาโปรยปรายดอกไม้ทิพย์ลงมาดับกองไฟ ฯลฯ

แบบประเมินใบงาน
การอ่านจับใจความบทละครนอกเรื่องพิกลทอง

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การตั้งคำถามและตอบคำถาม	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่านทุกประเด็น	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน 4-5 ประเด็น	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน 2-3 ประเด็น	ตั้งคำถามและตอบคำถามสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน 1 ประเด็น
2. การเรียบเรียงใจความ	เรียบเรียงใจความจากเนื้อหาได้ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาไม่วกวน	เรียบเรียงใจความจากเนื้อหาได้ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาแต่วกวน	เรียบเรียงใจความจากเนื้อหาได้แต่ไม่ครอบคลุมเนื้อหา	เรียบเรียงใจความจากเนื้อหาไม่ถูกต้อง
3. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นครบถ้วนสมบูรณ์	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นครบถ้วนแต่วกวน	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นแต่ไม่ครบถ้วน	บอกข้อคิดไม่ตรงประเด็นและไม่ครบถ้วน
4. การสะกดคำ	-	-	เขียนสะกดถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 3 คำขึ้นไป

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

- 13-14 คะแนน   อยู่ในระดับดีมาก
 10-12 คะแนน   อยู่ในระดับดี
 7-9   คะแนน   อยู่ในระดับพอใช้
 4-6   คะแนน   อยู่ในระดับปรับปรุง
 ร้อยละ 60 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

แบบประเมินพฤติกรรมการอ่าน

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การตอบคำถามในชั้นเรียน ความสนใจตั้งใจฟังในคำถามและการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม	นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกได้ถูกต้องครบถ้วนทุกหัวข้อโดยสนใจตั้งใจฟังคำถามทุกครั้ง ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามทุกครั้ง	นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกได้ถูกต้อง 4-6 ข้อ โดยสนใจตั้งใจฟังคำถามทุกครั้ง และให้ความร่วมมือในการตอบคำถามทุกครั้ง	นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกได้ถูกต้อง 2-3 ข้อ โดยสนใจตั้งใจฟังคำถามทุกครั้ง และให้ความร่วมมือในการตอบคำถามไม่น้อยกว่า 3 คำถาม	นักเรียนบอกหลักการอ่านจับใจความประเภทบทละครนอกได้ถูกต้อง 1 ข้อ โดยสนใจตั้งใจฟังคำถาม 1-2 คำถาม และให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม 1-2 คำถาม

เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

- 4 คะแนน อยู่ในระดับดีมาก
3 คะแนน อยู่ในระดับดี
2 คะแนน อยู่ในระดับพอใช้
1 คะแนน อยู่ในระดับปรับปรุง

ไม่ต่ำกว่าระดับ พอใช้ ถือว่าผ่าน

ภาพประกอบการจัดการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

นักเรียนได้รับเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าสู่บทเรียน เช่น ให้นักเรียนได้ออกมาเล่าเรื่อง ขนหัวลุก การร่วมพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาที่นักเรียนไม่เข้าใจ ดูการ์ตูนแล้วให้นักเรียนตั้งคำถามตอบคำถาม โดยใช้เทคนิค 5WIH การเตรียมสมาธิโดยให้นักเรียนปรบมือ ปรบไหล่ Brain Break เป็นต้น

ชั้นสอน

ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายเกี่ยวกับเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อหาใจความจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้เทคนิค 5W1H ชั่วโมงแรก ๆ จะฝึกให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมแบบกลุ่มและแบบคู่เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนการตั้งคำถามและตอบคำถาม โดยชิ้นงานที่ใช้ในการตั้งคำถามและตอบคำถาม จะมีความแตกต่างกันไป เช่น สมุดเล่มจิ๋ว ตารางการตั้งคำถามและตอบคำถาม แผ่นผังความคิด และกิจกรรมเกม Kahoot เป็นต้น

ชั้นวิเคราะห์และประเมินผลงาน

นักเรียนทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน โดยเกณฑ์การประเมินนั้นครูและนักเรียนจะร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมินที่มีความครอบคลุม สามารถประเมินในเรื่องของการค้นหาใจความได้ ซึ่งนักเรียนจะได้รับผลสะท้อนกลับของการทำงานว่ามีความถูกต้องและจะต้องแก้ไขปัญหาอย่างไรในขั้นตอนนี้

**แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง :

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนมีจำนวนทั้งหมด 40 ข้อ ให้นักเรียนทำทุกข้อ โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
2. คำถามแต่ละข้อมีเนื้อเรื่องให้อ่าน เมื่ออ่านจบแล้วให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบที่ครูเตรียมไว้ให้

อ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 5

เรื่องลูกกตัญญู

มีพี่น้องสองคนคนพี่มีภรรยาเป็นลูกสาวเศรษฐี คนน้องมีภรรยาเป็นลูกสาวคนจน อยู่มาวันหนึ่งพ่อเดินทางมาหาลูกคนโตถามว่าไอ้ทีคอยู่ไหน ลูกคนโตอายุภรรยาที่มีพ่อจนจึงทำเป็นไม่รู้จักพ่อ พ่อจึงไปหาลูกคนเล็กบอกว่าหิวข้าว ถึงแม่ลูกคนนี้นั้นมีข้าวเหลือเพียงเล็กน้อยแต่ก็นำมาให้พ่อกิน ต่อมาพอบอกว่าพ่อจะตายอยู่แล้วให้หาไปป่าช้าถ้ามีสัตว์อะไรมาเกาะฝาโลงก็ให้จับสัตว์นั้นเมื่อพ่อตายก็ปรากฏว่ามีนกเขาไปเกาะที่ฝาโลง ลูกชายคนเล็กพยายามจับมันแต่พอจะจับมันก็บินมาเกาะไหล่ เมื่อนกร้องทีหนึ่งเงินก็ร่วงออกมาน้องคนเล็กจึงนำนกไปเลี้ยงไว้จนร่ำรวย ส่วนพี่นั้นยากจนลงเมื่อเห็นว่าน้องร่ำรวยขึ้นจากนก จึงมาขอยืมนกไปเลี้ยงบ้าง แต่พอนกร้องจ้วบ้านก็พังลงมาและต่อมามีหลังคาพังลงมาอีก พี่โมโหจึงฆ่านกตายเมื่อน้องทราบข่าวก็ตามไปเก็บกระดูกนกแล้วนำมาทำเป็นหวี เมื่อหวีผมผมที่ร่วงลงมากลายเป็นทองพี่จึงมาขอยืมหวีบ้าง แต่เมื่อหวีแล้วผมร่วงหมดหัว นี่แหละผลของคนที่ไม่สำนึกถึงบุญคุณพ่อแม่ บ้านก็ไม่มียู่ หัวก็ล้าน

จาก “นิทานพื้นบ้านภาคกลาง”

ของกฤษกร เพชรนอก

1. พ่อทิ้งสมบัติอะไรไว้ให้ลูกชาย (ความรู้ความจำ)

ก. หวีพิเศษ

ข. นกพิเศษ

ค. หีบสมบัติ

ง. หนี้สิน

2. ใครได้ชื่อว่าลูกกตัญญู (ความเข้าใจ)

ก. ลูกชายคนโต

ข. ลูกชายคนเล็ก

ค. ลูกชายคนโตและคนเล็ก

ง. ไม่มี

3. อะไรคือคุณสมบัติของลูกชายคนเล็ก (ความเข้าใจ)

ก. ความจน

ข. ความซื่อสัตย์

ค. ความกตัญญู

ง. ความขยันหมั่นเพียร

4. ข้อใดสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของลูกคนโตได้มากที่สุด (นำไปใช้)

ก. กอหญาอาศัยดูแลพ่อแม่เวลาท่านไม่สบาย

ข. กอแก้วดูแลภรรยาเป็นอย่างดี ไม่เคยทำให้นางผิดหวัง

ค. ข้าวหอมมีฐานะร่ำรวยมาก เธอจึงมักชอบช่วยเหลือผู้อื่น

ง. ข้าวฟ่างย้ายไปอยู่อเมริกาและไม่ติดต่อกลับมาหาพ่อแม่อีกเลย

5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องตรงกับสำนวนใด (วิเคราะห์)

ก. คนดีผีคุ้ม

ข. ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น

ค. รักดีห้ามจ้ว รักชั่วห้ามเสา

ง. ความกตัญญูทเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี

6. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ตรงกับข้อใดมากที่สุด

(การนำไปใช้)

ก. มานพเข้าวัดทำบุญทุก ๆ วันพระ

ข. มานะดูแลพ่อแม่เมื่อยามที่พ่อแม่ป่วยไข้ไม่สบาย

ค. มานีจัดสรรปันส่วนเงินเดือน เพื่อนำไปออมทรัพย์

ง. มาลัยเจอสุนัขหลงทางจึงเก็บมาเลี้ยง และประกาศตามหาเจ้าของ

อ่านเรื่องต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ 7 – 10

เรื่องแม่นากพระโขนง

ครอบครัวเล็ก ๆ ครอบครัวหนึ่งสามีชื่อมาก ภรรยาชื่อนาก ทั้งสองได้ใช้ชีวิตร่วมกันมาอย่างปกติสุขจนนางนากภรรยาตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นเวลาเดียวกันกับที่บิดามารดามีลูกทางราชการเกณฑ์ไปเป็นทหารติดมากจึงต้องทิ้งนางนากภรรยาซึ่งท้องแก่ไว้เพียงลำพัง ด้วยความลำสมัยทางการแพทย์เมื่อถึงเวลาลอดหมอดำแยที่ทำคลอดไม่สามารถที่จะช่วยชีวิตนางนากและลูกไว้ได้ ทำให้นางต้องตายทิ้งกรมประกอบกับความบังเอิญของชาวบ้านที่ช่วยกันนำร่างของนากไปฝังไว้ท่ามกลางต้นตะเคียนคู่จึงทำให้วิญญาณของนางนากมีฤทธิ์เดชมาก ครั้นถึงเวลาติดมากปลดประจำการกลับมาวิญญาณของนางนากซึ่งยังคงรักและห่วงใยสามีอยู่ ก็แปลงร่างเป็นคนคอยต้อนรับและใช้ชีวิตตามปกติเช่นที่เคยเป็นมา ชาวบ้านพยายามที่จะเล่าความจริงให้ติดมากฟัง

แต่ทิดมากก็ไม่ยอมเชื่อ จนวันหนึ่งขณะที่แม่นากกำลังต้มน้ำพริกอยู่ เผอิญทำไม้ตีพริกหล่นได้ถุนไป จึงเอื้อมมือยาวลอดได้ถุนลงไปเก็บทิดมากซึ่งกำลังผ่าพื้นอยู่เหลือบมาเห็นเข้าจึงได้เชื่อว่าภรรยาตน นั้นเป็นผีจริง ๆ ในที่สุดชาวบ้านได้นิมนต์พระรุดงค์รูปหนึ่งให้ท่านช่วยปราบวิญญาณของแม่นากที่ กำลังเป็นที่หวาดผวากันอยู่ ซึ่งท่านก็ได้ทำพิธีและสามารถเรียกวิญญาณของแม่นากลงหม้อดินได้ แล้วนำไปทิ้งลงในแม่น้ำเรื่องราวต่าง ๆ จึงได้สงบลงและกลายเป็นเรื่องที่ถูกเล่าขานถึงอยู่จน ปัจจุบันนี้

จาก “นิทานพื้นบ้านภาคกลาง”

ของกฤษกร เพชรนอก

7. นางนากตายด้วยสาเหตุใด (ความเข้าใจ)

ก. แท้งลูกตาย

ข. จมน้ำตาย

ค. ถูกชาวบ้านฆ่าตาย

ง. คลอดลูกตาย

8. จากเรื่องทีอ่านนักเรียนคิดว่าผู้แต่งต้องการสื่อถึงสิ่งใด (วิเคราะห์)

ก. ความผูกพันของนางนากและลูก

ข. ความโลภของชาวบ้าน

ค. ความกลัวของทิดมาก

ง. ความรักของนางนากที่มีต่อทิดมาก

9. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องแม่นากพระโขนงคือข้อใด (วิเคราะห์)

ก. ปัญญาข่มประเสริฐกว่าทรัพย์

ข. การพลัดพรากจากสิ่งที่ยึดมั่นทำให้เกิดทุกข์

ค. ก่อนเชื่ออะไรควรตรวจสอบให้แน่ใจเสียก่อน

ง. ควรโอฬารกรรมและยอมรับในชะตากรรมที่เกิดขึ้น

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ตรงกับข้อใดมากที่สุด (การนำไปใช้)

ก. สมชายร้องไห้ฟูมฟายเมื่อรู้ว่าแมวที่ตนเลี้ยงตาย

ข. สมหญิงหลงรักผู้ชายจึงทำคุณไสยใส่เพื่อให้ผู้ชายหลงรัก

ค. สมหมายมอบตัวกับตำรวจในข้อหาลักทรัพย์ และไปขอขมาต่อผู้เสียหาย

ง. ไม่มีข้อใดถูก

อ่านเรื่องต่อไปนี่ แล้วตอบคำถามข้อ 11 – 15

เรื่องนิทานไม่รู้จบ

ครั้งหนึ่งมีเศรษฐีผู้หนึ่งชอบฟังนิทานเป็นชีวิตจิตใจและเนื่องจากมีลูกสาวงดงามเป็นที่หมายปองของบรรดาหนุ่ม ๆ จึงเป็นเหตุให้บรรดาหนุ่มพากันมาเอาใจเศรษฐีด้วยเล่านิทานคนละหลายร้อยเรื่องแต่เศรษฐีก็ยังไม่พอใจและอยากฟังนิทานต่อไปเรื่อย ๆ ส่วนบรรดาหนุ่ม ๆ ก็ไม่มีใครมาเล่านิทานให้ฟังเศรษฐีรู้สึกหงุดหงิดและประกาศออกไปว่าหากใครสามารถเล่านิทานไม่รู้จบจะยกลูกสาวให้เป็นรางวัลบรรดาหนุ่มพากันมาเล่านิทานให้เศรษฐีฟัง แต่อย่างไรนิทานก็ต้องจบลงในวันใดวันหนึ่งจึงไม่มีหนุ่มคนใดได้แต่งงานกับลูกสาวเศรษฐีสักคน วันหนึ่งหนุ่มพเนจร ได้ยินเรื่องเกี่ยวกับนิทานไม่รู้จบ จึงอาสาไปเล่านิทานให้เศรษฐีฟัง กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีชายกับตาคนหนึ่งปลูกข้าวไว้หลายสิบไร่ ครั้นถึงเกี่ยวเสร็จก็นำไปเก็บไว้ในยุ้งฉาง แต่ก็ไม่มีสายตานกสองตัวเมียคู่หนึ่งซึ่งแอบบินเข้าไปเพื่อขโมยกินข้าวเปลือกของชายกับตาทุกวัน เมื่อตัวหนึ่งบินเข้าไปกินข้าวเปลือก อีกตัวหนึ่งก็จะคอยเป็นยามเฝ้าผลัดกันอยู่เช่นนี้เป็นเวลาหลายวันหลายเดือนข้าวเปลือกก็ยังไม่หมดยุ้งฉาง “เมื่อนกตัวผู้บินออกตัวเมื่อก็บินเข้า ครั้งพอดตัวผู้บินเข้าตัวเมื่อก็บินออก” ชายพเนจรเล่าว่าไปถามมาอย่างนี้หนึ่งวันเต็ม ๆ จนเศรษฐีโมโหรำคาญ จึงเอ่ยถามอย่างไม่พอใจว่า “มันบินเข้าบินออกกันอย่างนี้ทั้งวันทั้งคืน เมื่อไหร่นิทานของเอ็งจะเดินหน้าต่อไปล่ะวะ” “ใจเย็น ๆ ซิคครับ” ชายหนุ่มตอบ “ก็ข้าวมันเต็มยุ้งฉางกว่านจะคาบเอาไปกินหมดมันก็ต้องบินเข้าบินออก นับครั้งไม่ถ้วนซิครับ” ฝ่ายลูกสาว เศรษฐีเห็นความมานะและความเฉลียวฉลาดของชายหนุ่มจึงยกขันน้ำมาให้ดื่มแก้คอแห้ง ชายหนุ่มครั้งได้พบลูกสาวเศรษฐีก็ประทับใจ จึงมีแรงใจเล่านิทานไม่รู้จบอย่างไม่ย่อท้อ ชายหนุ่มเล่านิทานจนย่างเข้าสู่วันที่สาม เศรษฐีก็เขียนขยาดที่จะฟัง แต่ก็ไม่กล้ายอมแพ้เพราะกลัวจะเสียลูกสาว จนครบสิบห้าวันชายหนุ่มก็ไม่มีเสียงจะเล่าต้องเข้าไปกระซิบที่ข้างหูเศรษฐี “พอแล้วโว้ยจะบ้าตายอยู่แล้ว” เศรษฐีตะโกนโหวกเหวกอย่างโมโหเป็นอันว่าผมเป็นฝ่ายชนะเพราะผมเล่ายังไม่ถึงครึ่งเรื่องท่านเศรษฐีก็เบื่อก่อนแล้ว เศรษฐีจำใจยกลูกสาวให้ชายพเนจร

จาก “นิทานพื้นบ้านภาคกลาง”

ของกฤษฎกร เพชรนอก

อ่านเรื่องต่อไปนี่ แล้วตอบคำถามข้อ 16 – 20

เรื่องตำนานขนมกรก

ไอ้กะทิหนุ่มน้อยแอบมีความรักกับหนูแป้งซึ่งเป็นลูกสาวคนเดียวของผู้ใหญ่บ้าน ทั้งคู่เจอกันวันลอยกระทงและสัญญากันว่าแม่จะมีอุปสรรคขวางกั้นเพียงใด ทั้งคู่ก็จะขอยึดมั่นความรักแท้ที่มีต่อกันชั่วฟ้าดินสลาย ไอ้กะทิก็มหน้าก้มตาเก็บหอมรอมริบหาเงินเพื่อมาสู่ขอลูกสาวจากผู้ใหญ่บ้าน แต่กลับถูกปฏิเสธแถมยังโดนผู้ใหญ่บ้านส่งชายฉกรรจ์พร้อมอาวุธครบมือมาลอบทำร้าย แต่ใจยังตั้งมั่นว่าวันหน้าจะมาสู่ขอหนูแป้งใหม่จนกว่าผู้ใหญ่จะใจอ่อน แต่แล้วความฝันของ ไอ้กะทิก็จพังพินาศเมื่อผู้ใหญ่ยกหนูแป้งให้แต่งงานกับปลัดหนุ่ม จากบางกอก ไอ้กะทิจึงวิ่งรีบกระเสือกกระสนหมายจะมายับยั้งการแต่งงานครั้งนี้ ซึ่งผู้ใหญ่บ้านก็วางแผนป้องกันไว้แล้วโดยขุดหลุมพรางดักรอไว้ แต่แม่แป้งแอบได้ยื่นแผนร้ายเสียก่อนจึงหนีออกมาหมายจะห้ามหนุ่มคนรักไม่ให้ตกหลุมพราง คินนั้นเป็นคินเดือนแรมหนูแป้งวิ่งฝ่าความมืดออกมาเพื่อดักหน้าไอ้กะทิก่อน ไอ้กะทิเห็นหนูแป้งวิ่งมาก็ดีใจทั้งคู่รีบวิ่งเข้าหากัน ร่างของหนูแป้งก็ร่วงหล่นลงไปหลุมพรางของผู้ใหญ่บ้านต่อหน้าต่อตาไอ้กะทิ กะทิก็รีบกระโดดตามลงไปเพื่อช่วยเหลือหนูแป้ง ชายฉกรรจ์ที่ขุดหลุมพรางซึ่งแอบซ่อนอยู่ก็รีบเข้ามาโอบกอดหนูแป้งที่ทั้งคู่เพราะคิดว่าในหลุมมีเพียงไอ้กะทิคนเดียว รุ่งเช้าผู้ใหญ่บ้านสั่งให้ขุดหลุม แพบไม่เชื่อสาวยตาเบื้องล่างปรากฏร่างของไอ้กะทิ กอดทับร่างหนูแป้งลูกสาวของตน ทั้งสองนอนตายคู่กันอย่างมีความสุข ผู้ใหญ่บ้านรำพึงต่อหน้าศพของลูกสาวว่า “พ่อไม่น่าคิดทำลายความรักของลูกเลย” ตั้งแต่นั้นมานุสรณ์แห่งความรักที่กระทำสืบทอดกันมาในสมัยอยุธยา ทุกแรม ๖ ค่ำ เดือน ๖ ชาวบ้านที่ศรัทธาในความรักของไอ้กะทิกับแม่แป้งก็จะตื่นตั้งแต่เช้ามืดเข้าครัวเพื่อทำขนมที่หอมหวานปรุงจากแป้งและกะทิบรรจงหยอดลงหลุม แล้วนำมาวางคว่ำหน้าซ้อนกันเป็นสัญลักษณ์ว่า “จะได้อยู่ร่วมกันตลอดไป” ขนมนี้จึงถูกเรียกขานกันในนาม “ขนมแห่งความรัก” หรือ ขนม คน-รัก-กัน ต่อมาถูกเรียกย่อ ๆ ว่า ขนม ค-ร-ก นั่นเอง

สืบค้นจาก <https://nitanstory.com/>

เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2564

อ่านเรื่องต่อไปนี่ แล้วตอบคำถามข้อ 21 – 31

เรื่องมณีพิชัย

ท้าววรกรรมและพระนางบุษบงได้จัดงานเลือกคู่พระธิดาชื่อเกศณี มีราชาและเจ้าชายจากต่างเมือง มาเลือกคู่มากมาย แต่นางกลับเลือกชายที่สติไม่เต็มท้าววรกรรมจึงขับไล่ออกนอกวังชายบ้ำไปจึงคืนร่างกลายเป็นพระอินทร์ดั้งเดิม และพานางเกศณีขึ้นไปอยู่บนสวรรค์จนมีลูกแต่ทวยเทพจะมีลูกไม่ได้ผิดธรรมเนียม จึงนำลูกที่ซื่อขอพระก่ลินมาไว้ในปล้องไผ่ แล้วเสกของอำนาจความสะกดกให้แก่อยพระก่ลินจนโตเป็นสาวทำให้ปล้องไผ่นั้นหอมอบอวล มณีพิชัยโอรสท้าวพิไชยนุราชและนางจันทร์แห่งกรุงอยุธยาได้ออกมาเที่ยว ได้กลิ่นจากปล้องไผ่ จึงใช้ดาบฟันปล้องไผ่และปรากฏร่างหญิงสาวซื่อขอพระก่ลิน จากนั้นจึงพานางเข้าวังและบอกกับเสด็จพ่อเสด็จแม่ว่าขอพระก่ลินเป็นชายของตน ท้าวพิไชยนุราชดีใจมากแต่ฝ่ายแม่กลับเกลียดชังนางขอพระก่ลินอย่างยิ่งเพราะลูกของตนได้หมั้นหมายกับองค์หญิงแห่งกรุงจีนไปแล้ว

วันหนึ่งนางจันทร์คิดแกล้งขอพระก่ลิน จึงบอกสาวใช้เอาเลือดแมวและศพแมวไปทิ้งไว้ในห้องขอพระก่ลิน รุ่งขึ้นนางจันทร์จึงบอกกับท้าวพิไชยนุราชว่าขอพระก่ลินเป็นกระสือให้ไล่ออกไปเพราะหลักฐานและพยานแน่นหนาขอพระก่ลินจึงถูกขับไล่ออกจากวัง หลังจากนั้นพ่อของขอพระก่ลินได้ลงมาบอกให้ลูกสาวแปลงกายเป็นพราหมณ์รอแก้แค้นอยู่ที่อาศรมริมสระน้ำ วันหนึ่งนางจันทร์มาอาบน้ำที่สระได้ถูกงูพิษที่แอบอยู่ในดอกบัวกัด นางเจ็บปวดมากพราหมณ์ขอพระก่ลินบอกนางว่าจะรักษาพิษงูให้หากนางยอมบอกความจริงว่าขอพระก่ลินไม่ได้กินแมวแต่หากไม่ยอมบอกจะปล่อยให้ตายนางจึงเล่าความจริงให้ฟัง พอรักษาพิษงูได้ พราหมณ์ก็เอ่ยปากขอมณีพิชัยไปเป็นทาสสักกระยะหนึ่ง มณีพิชัยอยู่รับใช้พราหมณ์ที่อาศรมเป็นเวลานานหลายเดือน ถึงแม้พราหมณ์ขอพระก่ลินจะแปลงกายเป็นสาวสวยมาลวงล่อให้หลงรัก แต่มณีพิชัยก็ไม่ซายตาแล พราหมณ์ขอพระก่ลินเห็นว่าผิวของตนซื่อสัตย์กับตนเองจึงคืนมณีพิชัยให้แก่เมืองอยุธยาตั้งเดิมทางกรุงจีนเมืองปักกิ่งได้เร่งรัดให้ทางเมืองอยุธยามาแต่งงานองค์หญิงสักที เจ้าชายนมณีพิชัยจึงต้องไปอภิเษก เพราะกลัวจะเกิดสงครามใหญ่ พราหมณ์ขอพระก่ลินจึงขอตามไปด้วย พอไปถึงเจ้ากรุงจีนเจ้าเมืองกรุงจีนทราบวามณีพิชัยได้มีชายาแล้ว จึงแกล้งให้มณีพิชัยยกขันหมากมา 1,000 ชุด หากไม่ได้จะ ถูกประหาร ทั้งสองคนจึงหนีหลงเข้าไปในเมืองยักษ์สลบไร้สติ เพราะมนต์แห่งเมืองยักษ์ นางวาสันยักษ์จึงจับมณีพิชัยไปให้นางผกา ลูกสาวที่ตำหนัก จนพราหมณ์ฟื้นเห็นนางผกาอยู่กับผิวของตนที่ตำหนักก็พรั่นรำพันต่าง ๆ นานา แล้วก็แปลงกายเป็น

นางขอพระกลิ้งดั่งเดิมร้องไห้จนหมดสติไปอีก พระอินทร์จึงต้องลงมาแก้ไขเรื่องราวแล้วนำตัวขอพระกลิ้งและมณีพิชัยกลับมาส่งที่เมืองอยุธยา ทั้งสองจึงจัดงานอภิเษกที่ยิ่งใหญ่ และครองรักกันอย่างมีความสุข

สืบค้นจาก

https://www.sac.or.th/databases/thailitdir/detail.php?meta_id=178

เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

21. พระอินทร์ซ่อนขอพระกลิ้งไว้ที่ใด (ความรู้ความจำ)
- ก. ปล่องไม้ไผ่
  - ข. อาศรมริมสระ
  - ค. เมืองปากกิ่ง
  - ง. เมืองอยุธยา
22. นางจันทร์แค้นขอพระกลิ้งเพื่อไถ่นางออกจากวังอย่างไร (ความรู้ความจำ)
- ก. ช่มชู้นางขอพระกลิ้งทุกวัน
  - ข. ให้สาวใช้ขโมยของแล้วโยนความผิดให้ขอพระกลิ้ง
  - ค. ช่มชู้พ่อแม่ของขอพระกลิ้งเพื่อให้นางทนไม่ได้หนีออกไปจากวัง
  - ง. ให้สาวใช้เอาเลือดแมวและศพแมวไปทิ้งไว้ในห้องขอพระกลิ้ง
23. เพราะเหตุใดนางจันทร์ถึงเกลียดขอพระกลิ้ง (ความรู้ความจำ)
- ก. เพราะขอพระกลิ้งไม่ใช่ลูกกษัตริย์
  - ข. เพราะขอพระกลิ้งไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งของตน
  - ค. เพราะไม่ใช่ผู้หญิงที่ตนตั้งใจให้แต่งงานกับลูกชาย
  - ง. เพราะขอพระกลิ้งเป็นที่หลงรักของทุกคนจึงรู้สึกอิจฉาริษยา
24. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับตัวละครขอพระกลิ้ง (ความเข้าใจ)
- ก. มีนิสัยอิจฉาริษยาผู้อื่น
  - ข. เป็นกระสือในร่างคน
  - ค. เป็นธิดาของนางเกษนีกับพระอินทร์
  - ง. เป็นสาวใช้อยู่ในอาศรมของพระฤาษี
25. มณีพิชัยมีคุณสมบัติดีในด้านการเป็นสามีที่ดีอย่างไร (ความเข้าใจ)
- ก. ไม่พูดปด
  - ข. ขยันหมั่นเพียร
  - ค. มีความรับผิดชอบ
  - ง. รักเดียวใจเดียว

26. ต้นเหตุจากรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้นเพราะใคร (ความเข้าใจ)
- ก. นางเกษณี ข. นางจันทร์
 ค. มณีพิชัย ง. เจ้าเมืองกรุงจีน
27. ข้อใดต่อไปนี่แสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยของนางจันทร์ ได้ถูกต้องมากที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. ปรารถนาบรมสั่งสอนเลี้ยงดูลูก จนได้ดี
 ข. เกวลินกล่าวหาสมชายว่าขโมยของ ๆ คนอื่นไป โดยไม่มีหลักฐาน
 ค. เพื่อนในชั้นเรียนไม่มีใครชอบเล่นกับสำราญ เพราะเขาชอบเกรงผู้อื่น
 ง. ขวัญใจดูแลเอาใจใส่ และทำหน้าที่ภรรยาที่ดีต่อสามีตั้งแต่แต่งงานจนถึงปัจจุบัน
28. หากนักเรียนถูกงูพิษกัดเหมือนนางจันทร์ นักเรียนมีวิธีการปฏิบัติตนเบื้องต้นอย่างไร (การนำไปใช้)
- ก. หาสมุนไพรมาทา
 ข. คูดพิษงูออกจากแผลที่โดนกัด
 ค. รีบแจ้งผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง
 ง. ถูกทุกข้อ
29. “กรุงจีนเมืองปักกิ่งได้เร่งรัดให้ทางเมืองอยุธยาแต่งงานองค์หญิงสักที” จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นถึงธรรมเนียมในสมัยโบราณเรื่องใด (การวิเคราะห์)
- ก. การคลุมถุงชน
 ข. การล่าอาณานิคม
 ค. รูปแบบการปกครอง
 ง. การถวายเครื่องราชบรรณาการ
30. คุณธรรมในข้อใดที่สามารถขัดเกลาจิตใจไม่ให้นางจันทร์กระทำความผิดได้ (การวิเคราะห์)
- ก. ความซื่อสัตย์ ข. ความโอบอ้อมอารี
 ค. ความวิริยะอุตสาหะ ง. ความเมตตากรุณา
31. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี่คืออะไร (การวิเคราะห์)
- ก. สุขทุกข์อยู่ที่ใจ
 ข. การให้อภัยเป็นการให้ที่ยิ่งใหญ่
 ค. คบคนพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตพาไปหาผล
 ง. ความซื่อสัตย์ของสามีภรรยา เป็นสมบัติอันล้ำค่าของครอบครัว

อ่านเรื่องต่อไปนี่ แล้วตอบคำถามข้อ 32 – 40

เรื่องไชยเชษฐ

ท้าวอภัยนุราชเจ้าเมืองเวสาลีมีพระธิดาคู่หนึ่งนามว่านางจำปาทอง เพราะเมื่อนางร้องไห้ จะมีดอกจำปาทองร่วงลงมา ครั้นนางเจริญวัยขึ้นนางได้นำไข่จระเข้มาฟักและเลี้ยงจระเข้ไว้ในวัง จระเข้เติบโตใหญ่ขึ้นก็คร่ายตามวิสัยของมัน มันเที่ยวไล่กัดชาวเมืองจนเดือดร้อนไปทั่ว ท้าวอภัยนุราชจึงขับไล่นางจำปาทองออกจากเมืองพร้อมกับนางแมวที่นางจำปาทองเลี้ยงไว้ นางจำปาทองกับนางแมวเดินซัดเซพเนจรอยู่ในป่าไปพบยักษ์ตนหนึ่งชื่อนนทยักษ์ นางตกใจกลัว จึงวิ่งหนีไปพบพระฤๅษี พระฤๅษีช่วยนางไว้และให้อยู่รับใช้ที่อาศรมในป่า

ท้าวสิงหนครเป็นยักษ์ครองเมืองสิงหนครไม่มีโอรสและธิดา คั้นหนึ่งท้าวสิงหนครทรงพระสุบินว่ามียักษ์ตนหนึ่งนำดอกจำปามาถวายดอกจำปามีสีเหลืองเหมือนทองคำ โอรสทำนายว่าท้าวสิงหนครจะได้พระธิดานนนทยักษ์มาเข้าเฝ้าท้าวสิงหนครและทูลว่าพบหญิงสาวอาศัยอยู่กับพระฤๅษีในป่า ท้าวสิงหนครจึงขอนางจำปาทองมาเป็นธิดา ประทานนามว่านางสุวิญชา

ฝ่ายพระไชยเชษฐเป็นโอรสเจ้าเมืองหมันต์มีพระสนมอยู่เจ็ดคน วันหนึ่งพระองค์เสด็จประพาสป่า และหลงทางเข้าไปในเมืองสิงหนคร นางสุวิญชามาเที่ยวชมสวนพบพระไชยเชษฐ จึงนำความทูลให้บิดาทราบ พระไชยเชษฐจึงทูลขอรับราชการในเมืองสิงหนคร ต่อมาเมื่อเข้าศึก ยกทัพมาตีเมืองสิงหนครพระไชยเชษฐอาสาสู้ศึกจนชนะ ท้าวสิงหนครจึงทรงยกนางสุวิญชาให้เป็นชายาและพากลับเมืองหมันต์ นางสนมทั้งเจ็ดคนริษยานางสุวิญชา ครั้นนางสุวิญชาทรงครรภ์จวนจะถึงกำหนดคลอด นางสนมก็ออกอุบายว่ามีช้างเผือกอยู่ในป่าพระไชยเชษฐจึงออกไปคล้องช้างเผือก นางสนมนำพระกุมารใส่หีบไปฝังที่ใต้ต้นไม้ในป่า เมื่อพระไชยเชษฐเสด็จกลับจากคล้องช้างเผือกนางสนมทูลว่านางสุวิญชาคลอดลูกเป็นท่อนไม้ พระไชยเชษฐจึงขับไล่นางสุวิญชาออกจากเมือง นางแมวแอบเห็นการกระทำของนางสนมจึงพานางสุวิญชาไปช่วยพระกุมารแล้วพากลับไปเมืองสิงหนคร และตั้งชื่อว่าพระนารายณ์ธิเบศร์

ต่อมาพระไชยเชษฐาทรงรู้ความจริงจึงออกติดตามนางสุวิญาไปเมืองสิงหลได้พบพระนารายณ์ธิเบศร์ พระไชยเชษฐาเห็นพระนารายณ์ธิเบศร์เที่ยวเล่นอยู่กับพี่เลี้ยงและมีหน้าตาคล้ายพระองค์ ก็มั่นใจว่าเป็นพระโอรสจึงเข้าไปขออุ้มและเอาขนมให้ พระนารายณ์ธิเบศร์โกรธว่าเป็นคนแปลกหน้าจึงใช้ศรรนุหมายจะฆ่าให้ตาย แต่ธนูที่ยิงออกไปนั้นกลายเป็นดอกไม้กระจาย เต็มพื้นทำให้พระไชยเชษฐาเกิดความประหลาดใจยิ่งนัก จึงอธิษฐานจิตว่าถ้ากุมารองค์นี้เป็นลูกของตนขอให้ธนูที่ยิงออกไปนั้นกลายเป็นอาหาร ทันใดนั้นพระไชยเชษฐาก็แผลงศรออกไปและศรธนูที่ยิงออกไปนั้นก็กลายเป็นอาหารมากมาย ทำให้พระไชยเชษฐามั่นใจเป็นแน่แท้ว่าเป็นบุตรของตนจริง

พระไชยเชษฐาจึงไต่ถามพระนารายณ์ธิเบศร์เกี่ยวกับมารดา พระนารายณ์ธิเบศร์บอกว่านางสุวิญาเป็นแม่และท้าวสิงหลเป็นพ่อ พระไชยเชษฐาจึงทรงเล่าความจริงให้พระนารายณ์ธิเบศร์ฟัง พระนารายณ์ธิเบศร์จึงพาพระไชยเชษฐาไปขอโทษนางสุวิญา และทั้งสามคนพ่อแม่ลูกจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

สืบค้นจาก https://www.sac.or.th/databases/thailitdir/detail.php?meta_id=58

เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

32. ลูกของพระไชยเชษฐาชื่อว่าอะไร (ความรู้ความจำ)
- ก. ท้าวสิงหล ข. พระนารายณ์ธิเบศร์
 ค. นางจำปาทอง ง. ท้าวอภัยนุราช
33. ทำไมนางจำปาทองถึงถูกไล่ออกจากวัง (ความรู้ความจำ)
- ก. เพราะเป็นลูกกอดตัณญา
 ข. เพราะมีรูปลักษณะอัปลักษณ์
 ค. เพราะนางจำปาทองเป็นคนสติไม่ดี
 ง. เพราะนำจระเข้มาเลี้ยงสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชน
34. ทำไมนางสนมทั้งเจ็ดจึงนำพระกุมารไปฝัง (ความรู้ความจำ)
- ก. ต้องการนำมาเป็นบุตรของตน
 ข. ต้องการขโมยพระกุมารไปให้ฤาษี
 ค. ต้องการใส่ร้ายนางสุวิญาว่ามีลูกเป็นขอไม้
 ง. ต้องการซ่อนพระกุมารจากนางสุวิญาเพื่อให้นางตรอมใจ

**แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

2. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

3. การประเมินความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดเพียงช่องเดียว

	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้					
1	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้					
2	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายไม่เคร่งเครียด					
3	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถ การอ่านจับใจความอย่างเป็นกระบวนการ					
5	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามเพื่อหา คำตอบด้วยตนเอง					
6	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและ กระตือรือร้นในการเรียน					
7	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน					
	ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้					
8	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน จับใจความได้มากยิ่งขึ้น					
9	การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้ได้ นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นกระบวนการ					
10	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรม ท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชา ภาษาไทย					

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบและแบบสอบถามความคิดเห็น

- ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) อำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ
- ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค การสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง
- คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ตารางที่ 14 ผลการหาค่าความยาก (p) อำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความ

ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)
1	0.33	0.33	11	0.60	0.60
2	0.32	0.30	12	0.37	0.50
3	0.42	0.31	13	0.45	0.43
4	0.32	0.34	14	0.45	0.54
5	0.48	0.68	15	0.38	0.50
6	0.58	0.70	16	0.50	0.66
7	0.30	0.31	17	0.52	0.73
8	0.33	0.44	18	0.60	0.69
9	0.58	0.50	19	0.38	0.62
10	0.71	0.31	20	0.33	0.62

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.72	0.58	เห็นด้วยมากที่สุด	1
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด	4.67	0.64	เห็นด้วยมากที่สุด	2
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	4.39	0.75	เห็นด้วยมาก	3
รวม	4.59	0.66	มากที่สุด	3
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกพัฒนาความสามารถ การอ่านจับใจความอย่างเป็นกระบวนการ	4.94	0.31	เห็นด้วยมากที่สุด	1
5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง	4.94	0.31	เห็นด้วยมากที่สุด	1
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจและกระตือรือร้นในการเรียน	4.39	0.75	เห็นด้วยมาก	3
7. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขสนุกสนาน	4.67	0.55	เห็นด้วยมากที่สุด	2
รวม	4.68	0.54	มากที่สุด	2

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค การสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
8. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับ วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ เกี่ยวกับการอ่านจับใจความได้มากยิ่งขึ้น	5.00	0.00	เห็นด้วย มากที่สุด	1
9. การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดย ใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาค กลางช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็น กระบวนการ	4.78	0.39	เห็นด้วย มากที่สุด	2
10. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H ร่วมกับ วรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลางช่วยให้นักเรียนมีเจตคติ ที่ดีต่อวิชาภาษาไทย	4.56	0.56	เห็นด้วย มากที่สุด	3
รวม	4.78	0.32	มากที่สุด	1
ผลโดยภาพรวม	4.68	0.48	มากที่สุด	-

ตารางที่ 16 คะแนนความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน 20 คะแนน	คะแนนหลังเรียน 20 คะแนน
1	11	18
2	8	15
3	7	17
4	5	14
5	5	15
6	7	15
7	5	18
8	10	17
9	9	17
10	8	16
11	7	14
12	8	15
13	8	17
14	11	17
15	8	19
16	8	18
17	10	13
18	7	17
ผลรวมที่ได้	142	292
ค่าเฉลี่ย	8.76	16.89
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.73	1.29

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวภัทรสุดา นาคสุข
วัน เดือน ปี เกิด	10 พฤษภาคม พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	ราชบุรี
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	59 หมู่ 1 ตำบลบ้านปรามอทย อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

